

Celâl Bayar Başbakan Vekilliğine tayin edildiğini Devlet teşkilâtına bildirdi

CUMHURREİSİNİN TEZKERESİ

Bir buçuk ay mezuniyet isteyen Başvekil İnönünün talebi tasvib edilmiş, Başvekâlet Vekâletine Celâl Bayarın tayini muvafık görülmüştür

Ankara, 27 (Hususi) — Cumhurreisi Atatürkün Başbakan Vekili Celâl Bayara gönderdiği tezkerenin suretini bildiriyorum. Aynen şudur:

“Başvekil Malatya meb’usu İsmet İnönü Sürmenaj neticesi olarak mutlak istirahat şeklinde mezuniyete ihtiyaç hissetmekte olduğundan bahisle tedavisini bitirebilmek üzere bir buçuk ay müddetle mezuniyet istemiş ve talebi tensib edilerek Başvekâlet Vekâletine sizin tayininiz muvafık görülmüştür.

Keyfiyet Büyük Millet Meclisi Riyasetine ve kendisine tebliğ olunmuştur.

Başvekâlet Vekilinin dünkü meşgulliyetleri

Ankara, 27 (Hususi) — Başvekâlet Vekili Celâl Bayar bugün öğleden evvel ve sonra Başbakanlığa gelerek günlük işlerle meşgul olmuştur.

(Devamı 2 nci sayfada)

Başvekil Vekili Celâl Bayar Ankara'da

Türk parasının kıymetini düşürmek isteyenler dün meydana çıkarıldı

Türk parasının kıymetinin düşürüleceğine dair şayia çıkaranlar hakkında borsa komiserliğince yapılan tahkikat bitmiş ve dün tanzim olunan rapor Maliye Vekâletine gönderilerek Başvekâlete arz edilmiştir.

Tahkikat neticesinde bu şayiaları çıkarmakla borsa mensublarından hiç birinin alâka, kusur ve kabahati olmadığı görülmüştür. Tesbit edildiğine göre bu hainane manevraları çevirmek isteyen-

(Devamı 11 inci sayfada)

Nankin tekrar bombardıman edildi

Şimalî Çinde Japon müfrezelerinden biri hareket sahasında Çin - Japon harbine aid tatsilât 3 üncü sayfamızdadır.)

Parisi heyecana düşüren esrarengiz hâdise

Kaybolan eski Rus Generalinin bürosunda bir mektup bulundu

General Skobline General Miller

Paris, (Hususi) — Son günlerde arka arkaya vukua gelen hâdiseler, bütün Parisi heyecan içinde bırakmaktadır.

(Devamı 11 inci sayfada)

Ortamektebler kaldırılacak

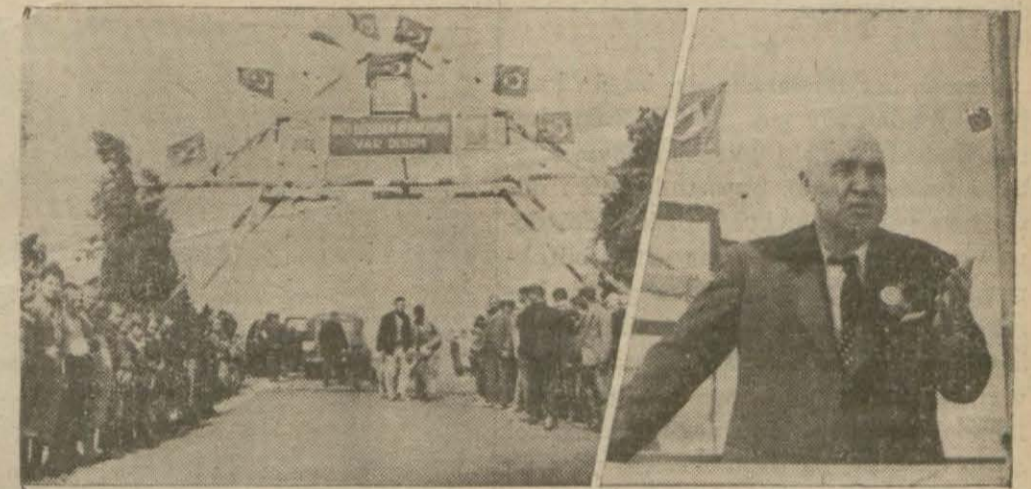
Buna mukabil ilmektebler sekiz seneye çıkarılıyor

Maarif Vekâleti, memleketimizde son senelerde maarif seviyesi yükselmiş olduğundan bizzarure maarif teşkilâtı ka-

(Devamı 11 inci sayfada)

İstanbul - Londra yolu Üzerinde 187 köprü bulunan İstanbul Lüleburgaz yolu açıldı

Yolun uzunluğu 155,5 kilometre genişliği 7 metredir Nafia Vekâletine 3,350,000 liraya malolmuştur

Yolun açılma merasimine aid bir ıntiba, köşede Nafia Vekili Ali Çetinkaya nutkunu söylerken

Dün, İstanbul - Edirne - Londra yolunun inşası bitirilmiş olan İstanbul - Lüleburgaz kısmının açılma töreni, çok parlak bir şekilde yapılmıştı.

Bu merasimi yapmaya giden heyetimizin başında, Nafia Bakanımız Ali Çetinkaya bulunuyordu.

(Devamı 2 nci sayfada)

İstanbul - Lüleburgaz yolunun açılma merasiminde bulunan arkadaşımızın yazısı 11 inci sayfamızdadır.

İş müddeti önümüzdeki yıl tekrar tayin edilecek

İzmirde tetkikatta bulunan İş dairesi müdürü: “Biz iş kanununu yumruk yumruğa gelmeğe lüzum görmeden başarmış bulunuyoruz,” dedi

İzmir, 27 (Hususi) — İktisad Vekâleti dâiresiyle hasbihalde bulundu. İş kanununa hedeflerini ve icablarını izah edicaret Odasında iş veren müesseseler mü-

reh dedi ki: (Devamı 11 inci sayfada)

Eminönündeki binaların istimlâkine başlanıyor

İş Bankası önünde yapılmakta olan asfalt yol tramvay caddesi arkasındaki yollardan geçirilerek Divanyoluna kadar uzatılacak

Eminönü meydanının bugünkü hali

Belediye, Eminönünde, içinde iki de binaların istimlâkine karar vermiştir. banka binası bulunan geniş bir sahada

(Devamı 11 inci sayfada)

Hergün

Buhranı ucuzlukla ve Serbesti ile yenen Memleketler

Yazan: Muhittin Birgen

Bundan sekiz sene evvel, büyük buhran başladığı sıralarda, Avrupanın en zayıf memleketlerinin en başında Avusturya ile Macaristan geliyordu. En evvel Avusturya parası, arkasından da Macar parası düşmeğe başlamıştı. Budapeştenin de, Viyananın da çenelerini bıçak açmıyordu. Her iki tarafta da döviz ihracatına karşı şiddetli tedbirler konulmuş, hattâ hususî bir zabta teşkilâtı vücuda getirilmişti. Avusturya şilini on dokuza, Macar pengösü yirmi iki kuruşa kadar düşmüşlerdi. Büyük muharebeden her suretle yaralı olarak çıkan bu iki memleket, o zamanki Avrupanın-Balkanlardan sonra- en fakir memleketleri olmuştu.

Fakat, çalışma gevkini, mücadele neşesini kaybetmeyen bu iki millet, işleri tanzim etmesini ve müşkülâtla uğraşmasını iyi bilen birer hükümet idaresi altında, yavaş yavaş kendilerini topladılar. Bugün, bu memleketlere şöyle bir bakışla insan anlıyor ki işleri bir hayli düzelmiştir. Derin tetkiklere lüzum yok, son sekiz sene içinde daima gördüğüm bu memleketlerdeki harici ve umumî müşahedeler bile bugün işlerin değişmiş olduğunu gösteriyor.

★

Meselâ, her iki tarafta da, bugün kara borsa denilen şey yok gibidir. Vakia henüz hudutlara girip çıkarken döviz kontrolü vardır; henüz bu memlekette döviz ihracı için müsaade almak usulü devam ediyor. Fakat, bunlar artık, bürokrasinin bir nevi itiyat haline gelmiş hareketleridir. Bence fill tesiri olmayan ve hattâ fill tesirine o kadar ehemmiyet bile verilmeyen bir bürokrasi muhafazakârlığından başka bir şey değildir. Kontrol olsun olmasın, bu memleketlere para ne kadar kolay giriyorsa o kadar kolay çıkıyor. Muhafazakâr ve ananevi bürokrasi, para ihracına izin vermezse kara borsa orada duruyor: İstedığınız kadar para çıkarabilirsiniz. Zarar basit bir yüzedden ibarettir. Yüzde beş, bankaların bu gibi ahvalde para nakli için istedikleri nisbetin nihayet bir veya iki mislidir. Yani resmi borsa ile gizli borsa, meşru ile gayri meşru arasındaki fark, hiç deneyecek dereceye imişti. Bundan dolayı da bir aralık İsviçreden Viyanaya üşüşmüş olan Yahudi bankerler, artık Viyanada iş kalmamış olduğunu görenek çekilip gitmişlerdir!

Bugün, Fransız frankı düşüyor; şilin ve pengö yerlerinde oturuyorlar. İngiliz lirası da düşebilir; onlar gene yerlerinde oturacaklardır. Çünkü, bu memleketlerin döviz kuvvetleri, paralarının kıymetini tutmaya kâfi olan bir haddedir.

★

Bir iktisadî buhranı, bir malî düşkünlüğü, şiddetli hükümet ve zabta tedbirleri ve bilhassa, pahalık yapan, müfrit himayeciliğin usullerile yenmeği düşüncemeyen memleketler için Avusturya da, Macaristan da gayet iyi birer misaldir. Her iki tarafta da buhranın ilk zamanlarında gerek para ve gerek istihlâk ve istihsal için gayet sıkı himaye tedbirleri almış, fakat, bunun çıkar bir yol olmadığı görülerek bunlar yavaş yavaş indirilerek nihayet büsbütün ortadan kaldırılmıştır. Bugün, her iki memleket te bir takım ihtiyaçlarını, pahalı veren memleketten kleringle değil, ucuza veren memlekette dövizle almakta tereddüt etmiyorlar. Bizim bu memleketlere öteden beri yapmakta olduğumuz ihracata hayli zarar veren bu hâdise, onların bugün iktisaden ne kadar kalkınmış olduklarının gayet açık bir delilidir. Zaten bu kalkınma, her tarafta görülüyor: Yeni yollar yapılıyor, yeni köprüler kuran, yeni evler inşa eden ve bilhassa yeni oteller yapmayı düşünen bir memleket, buhranın içinden muvaffakiyetle çıkmış demektir. Halbuki bu memleketlerden daha kuvvetli, daha büyük, daha zengin memleketler, henüz müşkülât içinde bulunuyorlar.

Muhittin Birgen

★

Bu iki memleket bu kalkınmayı nasıl temin etti? Bu, uzun uzadıya tetkik edilen bir hâdisedir. Ziraî mahsullerin para etmeğe başlaması elbette bu işde âmil olmuştur; her iki memleketin istihsal kuvvetlerini arttırmaları da tabiatile bu â-

Resimli Makale:

✕ Çocuğun hakkını alanlar.. ✕

Bazı ailelerde çocuğun çocukluk etmesine müsaade edilmez, çocuktan bir köşede sessiz, sükûn içinde oturmasını isterler, büyük bir adam vakarı beklenir. Bu gibi ailelerin gözünde koşan çocuk yaramaz, şarkı söyleyen çocuk terbiye iz, oynayan çocuk haşarıdır. Böyle düşünen, böyle yapan, öyle hareket eden aileler çocuğun elinden en büyük hakkını aldıklarının ve onun zekâ ve bedence inkişafının önüne geçtiklerinin farkında değildirlir.

Doktor bir köşede hiç hareketsiz, kendi kendine oturan

çocuğu hasta addeder, sessiz ve hareketsiz kalmaya icbar edilen yavruyu da hem hastalanmaya, hem de abdallaşmaya mahkûm edilmiş telâkki eder. Tabiat en fazla hareket ve en derin tecessüs hissini canlı mahlûkların yavrularına vermiştir. Vücut ve zekâ kabiliyeti bu tabiat kuvvetlerinin inkişafı nisbetinde artacaktır. Bırakalım, çocuk çocukluğunu yapsın ve mes'ut olsun, bu onun hakkıdır, bedbaht olması için büyüdüğü zaman önünde çok seneler bulunacaktır.

SÖZ ARASINDA

İsveçin müstakbel Sonia Henni'si

Yedi yaşında olduğu halde patenle kızak kaymada, değme patencileri gölgede bırakan İsveçli Birthe Holmberge, İsveçliler paten harikası demektedirler. Bir çok kimseler daha şimdiden bu kadar büyük maharetler gösteren küçük sporcuya «Müstakbel İsveç Sonia Henni'si» ismini takmışlardır.

millerdendir. Her iki memlekette de buhranın iş ücretini düşürmesi kalkınmada âmilidir. Fakat, ben öyle zannediyorum ki en büyük rolü ucuzluk oynamaştır. Ne Macaristan, ne de Avusturya, himayeciliği ileri götüremediler; memlekette pahalık yapmaktan çekindiler. Bu suretle Avrupanın ve hattâ Amerikanın turist hareketini memleketlerine çevirmeğe muvaffak oldular. Buralara bol turist geldi ve bu memleketler ucuz mal istihsal ettiler. Bu sayede hem dünya fiatları ile mal satın kazanabildiler, hem de memleketlerindeki ucuzluk sayesinde gelen turistlerin getirdikleri dövizlerle malî müvazene vaziyetlerini düzeltmiş oldular.

Bence, bu memleketlerde ucuzluk, himaye ve kontrol azlığı sayesinde kalkınmışlardır; pahalığa doğru gittikleri nisbette tekrar gerileyeceklerdir. Her iki memleket te iktisadî kalkınmanın ucuzluk yolile daha kolay elde edilebileceğine birer misaldir. Çünkü, ötekilerin hepsi de henüz müşkülât içinde bulunuyorlar.

Muhittin Birgen

HERGÜN BİR FIKRA

Anlatırken aklıma geldi

Bir mecliste yaşlıca bir zat 1309 hareketi arzını anlatıyordu:

— Biz o sırada yemek yiyorduk. Bizim eski evlerin yemek odalarında raflar vardır. Raflar tabakla dolu idi. Hareket başlar başlamaz, tabaklar bacağımıza düşüp, kırıldı.

Dinleyenlerden orta yaşlı bir zat hemen ayağa kalktı:

— Teşrif mi?

Diye, sordular..

— Evet, dedi, karım kenatsine bir çift iskarpın almamı tembih etmişti. Bay, hareketi anlatırken aklıma geldi. Onu almaya gidiyorum.

Kalöriferin icadı Bir asrı doldurdu

Kalöriferin icadı bu sene yüzüncü yılını doldurmuştur. Kalöriferin mucidi İngiliz Perkins olarak sayılmakta ise de makinist Bonemen 1777 senesinde eski Romalıların hamamları içinde sıcak havayı ısıtmak için bir çok tecrübeler yapmıştı. Perkinsin icadı hemen her tarafta rağbet bulmuş ve hattâ hükümetler tarafından kullanılmak suretile başkalarına örnek olan yegâne bir icat bulunmuştur.

İngiltere ve Fransada ilk kalörifer konan binalar hükümet daireleri ile üniversiteler olmuştur.

Gazeteler dünya orman mevcudunu yavaş yavaş tüketiyorlar mı?

Bir Amerikan gazetesi, ormanların ihyası için sarfedilen mesai ne derece yüksek olursa olsun Amerika gazetelerinin tabii adedleri tahdit edilmezse muhakkak surette mahvolacağını iddia etmektedir.

Amerikada yüksek tirajlı bir gazete, her gün sattığı gazeteleri basmak için beş yüz ağaca muhtaç bulunmaktadır. Yapılan bir hesaba göre dünya gazetelerinin her gün yarım milyon ağacı imha ettiği anlaşılmaktadır. Eğer şimdiki kadar teshin ve sair ihtiyaçlar için ağaçtan başka vasıtalar bulunmamış olsaydı kâğıt yapılacak ağacın fikdam

Çin - Japon harbinden Fecî bir sahne

Yukarıda gördüğünüz resim, Çin, Japon harbinin tüyler ürpertici bir safhasını göstermektedir. Şanghayın son bombardımanlarından birinde tayyarelerden atılan bir bomba gördüğünüz otomobile isabet etmiş ve zavallı Çinli şoförü gördüğünüz şekilde getirmiştir.

Cazbant gürültüsü bazı mikropları öldürürmüştür

Filadelfiyada çıkan bir fen mecmuası, doğruluğunu tekefüll edemeyeceğini söylediği şu haberi veriyor:

Josimata isminde bir Japon âlimi senelerece ipek böceklerinin hastalıklarına dair yaptığı tetkikat ve taharriyat neticesinde ismine Kösu dediği bir tufeylinin kelebek olmazdan evvel koza içinde bulunan böceklerin daha fazla ipek yapmalarına mâni olduğunu keşfettikten sonra kösu tufeylisinin imhası için de iyi bir usul bulunmuştur. Bu usule Hot-Bant denilmektedir ve kozanın civarında Cazn-Bant gürültülerine sesler çıkarmaktan ibarettir.

Bu tufeyli, Hot-Bantin gürültüsünü işitince müthiş bir korkuya tutulup kozanın içine saklanmakta ve havasızlıktan ölmektedir.

Mecmua, Japon hükümetinin ipek böceği yetiştirmek için binlerce Hot-Bant plâkı ismarladığını da ilâve etmektedir.

behemehal hissedilecekti. Binaenaleyh ağaçtan başka bir madde ile kâğıt imalini keşfedecek kimse insanîyetin büyük yardımcısı olacaktır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Boğaziçi vapurunda iki arkadaşın muhaverelerine şahit olduk. Bunlardan birincisi mesken vergisinin taksitlerini zamanında ödememiş. 48 liralık bir borcu toplanmış, bunun üzerine tahsil dairesinden bir haciz ihbarnamesi almış. Hem telâş, hem de şikâyet ediyordu.

Arkadaşı sordu:

— Evinin elektrik sarfiyatı senede ne tutuyor?

— Ayda dört liradan senede takriben 48 lira?

— Su için ne sarfediyorsun?

— Orasını pek iyi bilmiyorum amma.. 24 lira kadar olacak..

— Her iki daireye de borcun var mı?

— Hayır.. Ne münasebet? Suyu da, elektriği de derhal keserler!

— Demek ki hükümet te vergiyi her ay tahsil etseydi, vermediğin günü seni evinden çıkarmak tehdidi ile korkutsaydı, onun da alacağını muntazaman ödiyecektin?

Arkadaşı:

— Evet, öyle diye kekeleydi ve bir başka bahse geçtiler.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için Bugün Konamadı

Cumhurreisinin Tezkeresi

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

Bu arada Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp, Gümruk ve İnhisarlar Vekili Rana Tarhan, Hariciye Vekâleti Vekili Numan Menemencioğlu ile Merkez ve Ziraat Bankaları direktörlerinin ziyaretlerini kabul etmiştir.

Celâl Bayar, Başbakan Vekilliğine tayin edildiğini devlet teşkilâtına tebliğ etmiş, Cumhurreisinin kendisine gönderdiği tezkerenin suretini de göndermiştir.

Vekiller Ankarada

Dahiliye Vekili ve parti genel sekreteri Şükrü Kaya, Adliye vekili Şükrü Saracoğlu, Maliye vekili Fuad Ağralı, Millî müdafaa vekili general Kâzım Özalp, İnhisarlar vekili Rana Tarhan ve hariciye vekâleti vekili Numan Menemencioğlu bu sabah hususî trenle Ankaraya gelmişler, istasyonda şehrimizde bulunan mebuslar, vekâletler müsteşar ve ileri gelenleri, Ankara valisi, emniyet müdürü tarafından karşılanmışlardır.

İstanbul - Edirne yolu

(Baş tarafı 1 inci sayfadadır)

İstanbuldan dün sabah saat sekizde hareket eden otomobillerde, Vali Muhittin Üstündağ ile bir çok sayıtlar, ve matbuat erkânı bulunuyorlardı.

Bu hey'ete, yolun muhtelif yerlerinden, General Kâzım Dirik, General Salih, Çorlu, Silivri Kaymakamları, Te kirdağ Edirne ve Kırklareli Valileri de iltihak etmişlerdir.

Bütün bu zevatı hâmil bulunan ve yollara kurulmuş olan takların altından, halkın candan alkışları arasında geçen otomobiller, tam saat 12 de Lüleburgaza vasıl olmuşlardır.

Hazırlanmış bulunan kürsüde, Nafia erkânından bir zatın Trakya maa rif müfettişi Abdi Yalçın Bildirarin, ve onları müteakıp Ali Çetinkayanın söyledikleri kısa fakat özlü nutuklardan sonra, Lüleburgaz vilâyeti med haline kurulmuş olan muazzam takın önüne gidilmiştir.

Orada Ali Çetinkaya, tâka gerilmiş bulunan kordelâları keserek yolu açmıştır.

Uzun uzun alkışlanan bu merasimden sonra, bando istiklâl marşını çalmıştır.

Onu müteakıp, Lüleburgaz belediyesi, davetlilere bir öğle ziyafeti çekmiştir.

Yemektен sonra, halk partisinde bir müddet istirahat edilmiş ve Lüleburgazdan hareketle, Çorluya dönmüştür. Çorlu ordu evinde de, misafirlere, bir gay ziyafeti verilmiştir.

3 sene gibi kısa bir zamanda tamamlanmış, ve Nafia Vekâletine 3,350,000 liraya mal olmuş bulunan bu yolun uzunluğu 155,5 kilometre, ve genişliği yedi metredir. Üzerinde de 187 köprü vardır.

DU GÜN KURU HAVA VE TAKVİM

Dün hava rüzgârlı geçti

Kandilli rasad istasyonunun dün öğleden sonra saat 14 de kaydettiğine göre hava rüzgârlı ve açık olarak geçmiştir. Şimali şarkiden esen rüzgârın azami sür'ati 13 metreyi bulmuştur.

Güneşte hararet 51,5, gölgede en fazla sıcaklık 23, en az da 18,5 olarak kaydedilmiştir. Ayrıca hava tazyiki de 767 ye kadar yükselmiştir.

Dün rütubet derecesi de nisbi olarak yüzde 75 olarak kaydedilmiştir.

Güneş : 5.33 — Öğle : 12.05
Akşam : 15.26 — Akşam : 17.58
Yalın : 19.31 — İmsak : 4.13
Kumi sene 1353 — Arabi sene 1353

Hızır 146

TELGRAF HABERLERİ

Cenevre takbih kararı verirken Japonlar aynı günde Nankini tekrar bombardıman ettiler

Şimalî Çinde Japonlar yeni bir şehir işgal ettiler, Nankin bombardımanında halktan yüzlerce kişi öldü

Cenevre 27 (Hususî) — Uzaksark ihtilafının tetkikile meşgul olan 23 ler komitesi, bugünkü toplantısında ittifakla bir karar sureti kabul etmiştir:

Nankin ile diğer açık Çin şehirlerinin ve sivil halkın Japonlar tarafından bombardımanı derin bir infiale takbih edilmekte ve bu gayri insanî hareketi mazur kılacak hiçbir sebep olmadığı ilân edilmektedir.

Komitenin kabul ettiği bu karar sureti Milletler Cemiyeti asamblesine de bildirilecektir.

Komitedeki Çin mümessilleri Velington Ku verilen kararı müteakip söz almış ve Japonların bütün Çini istilâ etmek istediklerini, hattâ bu istilâyı Asya ve Avrupaya da teşmil etmek ihtirasına kapılmış olduklarını söylemiştir.

Nankin tekrar bombardıman edildi
Londra 27 (Hususî) — Japon tayyareleri bu sabah Kantonu ve öğleden sonra da Nankini tekrar bombardıman etmişlerdir.

Bombardımanın hedefi her iki şehrin tren istasyonları ve demiryolları olmuştur.

Japonlar, bu gayelerinde muvaffak olamamışlar, fakat yüzlerce insanın telefine sebebiyet vermişlerdir.

Diğer taraftan Şimalî Çinde ilerleyen

Hitler ve Musolini Japonyaya manevî Müzaheretle bulunacaklar

Tokyo 27 (A.A.) — Nişinişi gazetesinin Berlinden istihbarına göre, Musolini Almanya ile Japonya arasında komünistliğe karşı mücadele için akdedilen anlaşmaya iştirak etmek fikrindedir.

Diğer taraftan Asahi gazetesinin de Romadan aldığı bir habere nazaran, Musolini ve Hitler Japonyaya Uzaksark ihtilafında manevî müzaheretle bulunmayı kararlaştırmışlardır.

Japon kıt'aları Sançau'yu işgal etmişlerdir.

Şiddetli yağmurlar neticesinde Şanghaydaki askeri hareket durmuştur.

Sovyetlerin protestosu

Moskova 27 — Tass ajansı bildiriyor: Sovyetler Birliğinin Japonya elçisi Nankin bombardımanını protesto etmiştir.

Deniz üstünde bir katliâm

Londra 27 (Reuter bildiriyor) — Scharnhorst adındaki Alman vapuru bugün Hongkong'a geldiği zaman deniz üzerinde yapılmış olan bir katliâm hikâ-

yesi nakledilmiştir ki, ihtimal bu nevi faciaların en müthişidir.

Scharnhorst vapuru, bir Japon tahtelbahirinin bu ayın 22 sinde Point-Cheelong kan yakınında taarruz etmiş olduğu 12 balıkçı gemisindeki 300 den fazla insanın hayatta kalmış olan 10 kişiyi getirmiştir.

Sağ kalanların söylediklerine göre balıkçı gemileri kendi hallerinde balık avlamakla meşgul iken tahtelbahir su yüzüne çıkarak merhametsizce ateş açmış ve bu gemileri birer birer batırması ve dalgalar arasında ölmek üzere bulunanlarla yaralıları bırakıp gitmiştir.

İngilizler tahkikat yapıyorlar

İngiliz zabıtası, tahkikata başlamıştır. Zira batırılmış balıkçı gemilerinden bir kaç tanesinin Hongkong'da müseccel olduğu zannedilmektedir.

Çinlilerin taarruzu

Şanghay 27 (A.A.) — Çin karargâhı umumi Çin kutaatının Yunca köprüsünden şarka doğru yaptıkları taarruzu inkişaf ettirmekte olduklarını bildirmektedir.

Japonlar 450 tayyareci kaybetmişler

Şanghay 27 — Çin hava idaresi tarafından bildirildiğine göre Japon hava kuvvetleri 1 ağustos ayı içinde 450 tayyareci kaybetmişlerdir.

Izmir Gümrüğünde Bir infilâk

Izmir, 27 (Hususî) — Bu sabah gümrükte bir kaza olmuş, asid dolu varillerden biri infilâk etmiştir. İnfilâk neticesinde 3 hamal ağır surette yaralanmıştır.

İtalya, İspanyaya yeni kıtaat gönderecekmiş

Cenevre 27 — İspanya meselesinin müzakeresi bu sabah asambelenin siyasi komisyonunda başlamıştır.

Alvarez del Vayo, müzakereyi açmıştır.

Mumaileyh, İtalyanın İspanyaya yeni kıtaat göndermeğe hazırlanmakta olduğunu beyan etmiş ve şöyle demiştir:

«Konsej, ne yapacaktır? Vukua gelecek hâdiselere teessüf etmekle iktifa mı edecektir?»

Saragosa 27 (A.A.) — Cumhuriyetçilerin Aragon cephesinde beklenen büyük taarruzları büyük mevcudlarla başlamıştır. Taarruz üç noktadan yapılmaktadır.

1 — Jakr önünde, 2 — Saragosa karşısında, 3 — Teruel önünde, Taarruz bundan bir evvelkinin hemen hemen aynıdır. Ve aynı mevkiye yapılmaktadır. Ancak bu taarruz bir baskın şeklinde vuku bulmamıştır. Taarruzun ilk günü topçu ateşile ve tayyare ve tank hücumlarıyla geçmiştir.

Madrid 27 — Dün âsilerin Toledo önünde bulunan Cumhuriyetçilerin mevzilerine karşı yapılmış oldukları bir taarruz esnasında düşman şehrin dört kilometre cenubunda kâin Casa Bla-rezua'yı ele geçirmeğe muvaffak olmuştur.

Maarif Vekili Ankaraya döndü

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Saffet Arıkan ve kalemi mahsus müdürü Nihad Adil dün akşamki trenle Ankaraya dönmüşlerdir.

Üniversitede tetkikler yapan yüksek tedrisat Umum Müdürü Cevad daha bir müddet İstanbulda kalacaktır.

Gazetemin tirajını 3 milyon yapacağım

Yazan: Lord Beaverbrook

Daily Express

Daily Express'in başlığı

Express gazetelerinin senelik geliri 5,175,000 İngiliz lirası. (Takariben 31,055,000 Türk lirası) dır. Bu gelirden, gazetenin ettiği safi kâr, 150,000 İngiliz lirası. (900,000 Türk lirası) dır. Yani gayrisafi cironun yüzde üçünden de az bir kâr.

Bu 5,175,000 İngiliz liralık gayrisafî gelirin, 1,375,000 İngiliz lirası, kâğıt ile mürekkebe sarfedilmektedir.

Gazeteyi çıkaran makine işçilerine maaş olarak 700,000 İngiliz lirası verilmektedir.

Tevziat masrafı 650 bin İngiliz lirasıdır. Ve bu meblâğdan 400,000 İngiliz lirası, demiryolları idaresine harcanmaktadır. Hariç ve dahildeki istihbarat kısmı da dahil olmak üzere muharrirlere senede 600 bin İngiliz lirası verilmektedir.

100 bin İngiliz lirası da karilerimizin hayatlarını muhafaza için kaza sigortalarına ödüyoruz. Ve her sene de 400 bin İngiliz lirasından aşağı olmaksızın, diğer gazetelerde muhtelif vesilelerle yapılan ilânlara harcıyoruz. Bu da gayrisafî kârın yüzde 8 nin bu işe ayrıldığını ifade eder.

Şirketimin borcu, borç senetleri ve rehinde hiç bir şeyi yoktur.

Şirketin yüzde 74 hissesi benimdir. Yüzde 8 hissesi de gazete hey'eti tahririyesinin elinde bulunmaktadır.

Gazetelerimden, maaş namına tek bir kuruş bile almış değilim. Yegâne gayem, emelim, efkârı umumiyenin menfaatleri uğrunda çalışmak, ve sulh yolunda kuvvetli, sabit kadem bulunan İngiltere İmparatorluğunun davasını ilerletmek hususunda uğraşmaktır.

Ağustos ayında gazetem hergün 2,407,780 gazete satmıştır. Bu adedi 3 milyona çıkarmak ta en büyük enelî midir.

Suriye Başvezi Lâzkiyeye gidiyor

Adana, 27 (Hususî) — Suriye başvezi Cemil Merdüm intihap işlerine nezaret etmeğe üzere ay sonunda Lâzkiyeye gidecektir.

Hükümet bütçeyi hazırlamağundan Suriye meclisi bir ay sonra toplanacaktır.

Cemil Merdüm

Musolini Berlinde

Berlin 27 (A.A.) — Musolini bu akşam saat 17.40 da buraya gelmiştir. Hitler, kendisinden bir müddet evvel gelmiş bulunuyordu.

Musolini yanında Hitler olduğu halde otomobile Herstrasse'daki Hindenburg sarayına gitmişlerdir. Bütün yol boyunca kesif bir halk kütesi Musoliniyi çılgınca alkışlamıştır.

Başvekil Hitler, bu akşam İtalyan hükümet reisi şerefine büyük bir ziyafet vermiştir.

Bir İspanyol vapuru Rusyadan aldığı Hububatı İtalyaya çıkardı

Napoli 27 (A.A.) — Gabosakrato İspanyol vapuru buraya gelerek bir Sovyet limanından alıp Barcelonaya götürmekte olduğu hububat hamulesini çıkarmıştır. Bu hususta sarıh malûmat alınmamışsa da bu geminin buraya bir harb gemisinin refakatinde geldiği anlaşılmıştır.

Arap komitesi Lehistanı protesto etti

Adana, 27 (Hususî) — Büyük Arap komitesi Filistin taksimi etrafında Cenevrede beyanatta bulunan Lehistan mümessilinin sözlerini Leh hükümeti nezdinde protesto etmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

Çinlilerle Japonlar bir defa daha gizli müzakerelere girişmişler

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Çin - Japon harbi başlıyalı pek çok olmadı. Buna rağmen Japonlar, bilhassa Şimalî Çinde mühim mevziler işgal ettiler. Çahardan Şanzi vilâyetine kadar olan sahâyı ele geçirdiler. Pekin cephesinde ise Pekin - Hankeu demiryolunu takiben ilerlemekte idiler. Bu iş, nisbeten kısa bir zamanda yapılmakla beraber Japonların, öyle iddia ettikleri gibi, ehemmiyetsiz bir yürüyüş halinde cereyan etmediği de aşikârdır. Japonların birinci muvaffakiyeti, Çinlilerin vücude getirdikleri ilk müdafaa hattını ele geçirmek oldu. Bu hat, Japon ihraç ameliyesine karşı vücude getirilmek istenen tertibattan ibaretti. Bunu takiben Japonlar, Çinlilerin Lo-Fien'deki ikinci hatlarını da ele geçirmeye muvaffak oldular. Şimdiye kadar cereyan eden hareket gösteriyor ki, binnetice Çinlilerin galebe çalmalarını beklemek beyhudedir. Çünkü Japon teffevvuku askerisi cidden büyüktür. Buna rağmen, bugün cereyan eden mücadelenin 1932 de vukua gelmiş olan muharebeden bambaşka ve bilhassa Şanghay etrafındaki Çin mukavemetinin pek anudane olduğu göz alan bir hakikattir.

Çin hükümeti, Japonya ile çıkan ihtilafını bu derece genişletmekle ziyâyetin bazı ihtilâtlar doğuracağını ümid etmiyor değildi. Fakat bu hesap şimdiye kadar tahakkuk etmedi. Binnetice, bir hayli fedakârlığa katlanmak mecburiyetinde kalan Japonya, bir gün hesap masasına oturduğuş zaman, bütün bunların acısını çıkaracağını daha şimdiden ifşa etmeye başladı. Maamafih, bugünkü halle, Çin meselesi, müphemiyetini muhafaza etmekte berdevamdır. Bazı Çin zimâmdarları, Sovyet Rusya ile sıkı bir teşriki mesaiye taraftardır. Bu suretle, bu devleti, mevcut ihtilâfa müdahale ettirebileceğini sanıyorlar. Fakat bu ümid, boşa çıkacağına benzemektedir. Diğer taraftan, bazı Çin memurlarile Japonların gizlide gizliye bir anlaşma zemini bulmak için müzakereye giriştikleri de duyulmuyor değil.

Şu şartla ki Japonyanın şartları, Çinlilerce kabili kabul olabilsin. Japonyanın da böyle bir tarzı harekete muvafakat edebileceği söylenmektedir. Şayed Çin lideri Şang-Kay-Şek komünist unsurlardan memleketini temizlemeyi üzerine alırsa. Bütün bu birbirine zıt temayülât arasında iki taraf ordusu arasındaki muharebe bütün şiddetle devam etmekte ve Amerika ile beraber Avrupa devletlerinin hergün bir parça daha endişelerini artırmaktadır. Zira, yalnız Şanghay muntakasında yatan İngiliz sermayesi yüz milyon sterlinden aşağı bulunmamaktadır. — Selim Ragıp Emeç

Türkkuşu filosu Diyarbekirde

Diyarbekir, 27 (Hususî) — Türkkuşu filosu bugün saat 16,30 da Adanadan şehrimize geldi. Tayyare meydanında yüzlerce halk tarafından hararetle karşılandı.

Filo ile beraber kahraman kadın tayyarecimiz Sabiha Gökçen, ve arkadaşları geldiler.

Adanadan ayrılıktan

Adana, 27 (Hususî) — Türkkuşu tayyare filosu sabahleyin şehir üzerinde uçuşlar yaptıktan ve şehre beyannameler attıktan sonra Diyarbekire gitmiştir. Tayyarecilerimiz mersimle uğurlanmışlardır.

İranda yeni iki Nezaret ihdas edildi

Tahrân 27 (A.A.) — Şimdiye kadar müdüriyeti umumiye halinde idare edilmede olan ticaret ve endüstri işleri birer bakanlığa tahvil edilmiş ve bunların direktörleri Âlâ ve Fahrek Bakan tayin edilmişlerdir.

Diğer taraftan dahiliye ve maliye bakanlıklarını vekâleten idare etmekte olan Faruhar ve Bader asaleten bu bakanlıklara tayin edilmiştir.

İngiltere ve Fransa, İtalyayı üç taraflı bir konferansa çağırıyorlar

İtalyanın Akdeniz kontrolüne iştirakini temin için Pariste müzakereler başladı

Paris 27 (Hususî) — İtalyanın Akdenizdeki kontrole iştirakini temin etmek üzere teknik müzakerelerde bulunacak olan İngiliz, Fransız ve İtalyan deniz mütehassısları bugün öğleden sonra ilk toplantılarını yapmışlardır.

Müzakereler hususî mahiyette cereyan ettiğinden hiç bir haber sızamamıştır. Çalışmalara devam edilmektedir.

Üç taraflı konferans

Londra 27 — İngiliz - Fransız notasının Musolini avdet eder etmez Roma-

ya tevdi edileceğini siyasi İngiliz mahfelleri teyid etmektedirler. Bu notada üç taraflı konferans hakkında Londra ve Parisin tasavvurları tasrih edilmektedir.

İspanyada ecnebi müdahalesi meselesinin bu konferansta tetkik edilmesi istenildiği malûmdur.

Zannedildiğine göre notada bu mesele hakkında iki devletin noktaları şiddetli bir lisanla ifade edilecektir.

Cinayeti müteakip ikinci bir cürüm işliyen katil

Izmirde arkadaşını öldüren katil polis'in elinden kurtularak bir eczacıya saldırdı, fakat tekrar yakalandı

Izmir, 27 (Hususî) — Tepecikte Vehbi adında biri Hasib isminde birini bıçakla dört yerinden vurarak öldürmüştür. Garib saffahalar arzeden bu katil hâdisesi şöyle olmuştur:

Sarhoş olan Hasib bir aralık tabancasını çıkararak, şaka ediyormuş gibi, Vehbiye ateş etmiş, Vehbi de derhal bıçağıle kendisini müdafaa ederek Hasibi öldürmüştür. Yapılan tahkikat neticesinde katilin 3 sene evvel maktulün kulağını ısırıldığı anlaşılmıştır.

Cinayeti müteakip yakalanan katil Vehbi polis nezareti altında karakola götürülürken firar teşebbüsünde bulunmuş ve Tepecik eczanesinin önünde duran eczacı Hayreddinin üzerine saldırmış, yumruklamağa başlamıştır.

Derhal yetişen polis azgın katili tekrar yakalamaya muvaffak olmuş ve bu ikinci vak'a için de bir cürüm meşhud yapılmıştır. Derhal mahkemeye sevk edilen katil hâkime şunları söylemiştir:

— Nasıl olsa hapse gireceğim. Eski husumetim vardı. Üzerine çullandım. Ne yaptığımı farkında değilim.

Katil derhal tevkifhaneye sevk edilmiştir.

Ecnebi profesörler Şerefine zigafet

Ankara, 27 (Hususî) — Tarih kurultayına iştirak eden ecnebi profesörler şerefine bugün Ankara Palasta bir ziyafet verilmiştir. Ziyafet samimi bir hava içinde cereyan etmiştir.

Ziyafet esnasında vali Tandoğan misafirilere hitaben kısa bir nutuk söylemiştir.

Bu hitabeye misafir profesörler namına İngiliz profesörlerinden B. Mayers cevap vererek teşekkür etmiş ve Ankara'da görmüş oldukları hüsnükâbülden son derece mütehassıs olduklarını ifade etmiştir.

Bu yıl odun, kömür çok ucuz olacak

İktisat müdürlüğü raporunu bitirdi, raporda ihtikâra mâni olmak için alınacak tedbirlere işaret edilmektedir

Belediye İktisat Müdürlüğü İstanbul odun ve kömür istihsal ve istihlakâtına dair hazırlamakta olduğu raporu ikmal etmiştir. Bu raporda bundan sonraki senelerde her türlü ihtikâra mâni olmak için alınacak tedbirler de mevcuttur.

Türkiyede odun ve kömür istihsalâtı muhtelif senelerde çoğalış azalmak üzere gayri muayyen bir seyir takip etmektedir. 925 senesinde 36 bin tondan ibaret olan odun ve kömür istihsalâtı 926 da, 40 bin, 27 de 42 bin tona çıktıktan sonra 928 de 38 bine düşmüş, 929 da tekrar yükselerek 54 bin tonu bulmuş, 930 da 30 bin, 931 de 45 bin, 932 de 39 bin, 933 de 68 bin, 934 de 93 bin, 935 de 55 bin ton kömür ve odun istihsal edilmiştir. En fazla odun ve kömür istihsal edilen sene 934 senesidir.

★

Bu kış odun ve kömür fiyatları gayet düşüklü olacaktır. Odun depolarına bir yandan gelen stok odun ve kömürler bu ucuzluğun başlıca âmillerinden biridir. Bundan başka hükümetin köylüye verilmesini muvafık gördüğü her ocak başına 50 şer kantar odun ve ayrıca köylülerin iç pazarlarında satış işlemlerini temin etmek maksadıyla ayrılan bir bu miktar mahirukat da ucuzluğu tevlid etmektedir. Yapılan tahminlere göre odunun çekisi en fazla iki,

Müteferrik:

Celâl Ferdi Edirneye gitti

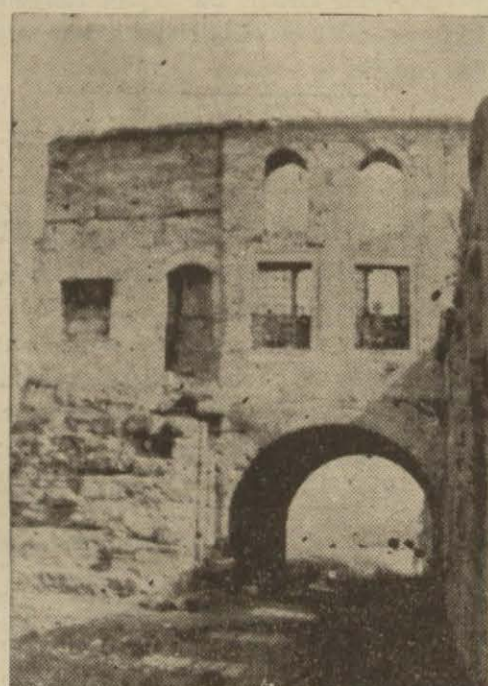
İki aydanberi mezunen şehrimizde bulunan Trakya umumî müfettişliği kültür müşaviri Celâl Ferdi dün Edirneye avdet etmiştir.

Seyyah Profesörler Egeyi gezecekler

Dün sabah şehrimize 450 Alman sey-yahı getiren Milvoke vapuru İzmir'e gitmiştir. Vapurda muhtelif üniversite-lerden 340 profesör vardır. Bunlar Ege mıntakasını gezmek üzere yola çıkmıştır.

Müzeler idaresi Darüssübyanın tamirini istiyor

Trakya umumî müfettişliği Edirne-de Sinanın eserlerinden olan Darüssübyan binasını tamir ettirerek etnografya müzesine kalbetmiştir. Tarihî kıymeti haiz bulunan ve Sultanahmet camiinin müstemilatından olan Darüssübyan binası harap bir halde durmaktadır. Müzeler mimarlığı burasının tamir edilerek Edirne'de olduğu gibi güzel bir müze haline konması için bir rapor tanzim ederek âbideleri muhafaza encümenine vermiştir. Bu Türk eseri harap bina Ayasofya müzesinin yanında hoş gitmiyecek bir manzara arz etmektedir.

Sultanahmeddeki harap Darüssübyan

Hatay'a ilk Vapur bugün Hareket ediyor

İstanbul - Hatay hattı için Devlet denizyollarınca ihdas edilen seferlere bugünden itibaren başlanmaktadır. Konya vapuru bugün saat 10 da Sirkeci rıhtımından kalkmaktadır. Vapur Mersinden sonra Payas ve Iskenderuna gidecektir. Hataylılar vapuru tezahüratla karşılayacaklardır.

Çamlıcada bir otel yaptırılacak

Şehrimize seyyah celbi için otellerin islahı etrafında Turing klüp ve belediye Turizm Müdürlüğü tarafından müştereken yapılan faaliyet devam etmektedir. Beyoğlunda mevcut otellerden 22 tanesi birinci ve ikinci olmak üzere iki sınıfa ayrılacaktır. Birinciler birinci sınıf otellerdir ki bunlar asrî şekle sokulmaları için daha az masraf ihtiyacı gösterenlerdir. İkinci kısma ayrılan oteller ise ikinci derecede konforu haiz olanlardır.

Ayrıca da Çamlıcada belediye Turizm Müdürlüğü ile Turing klüp müştereken bir seyyah oteli inşa edeceklerdir.

75 numara Seferlere başladı

Şirketi Hayriyenin kendi fabrikalarında yaptırdığı 75 numaralı yolcu vapuru Kavaklar ile Köprü arasında seferlere başlamıştır. Sür'ati diğer ve vapurlardan fazla olan bu gemi, bilhassa iskelelere tarifeden çok evvel gelmekte ve kazanmış olduğu dakikaları iskelelerde beklemek suretile kaybetmektedir.

Poliste:

Bir yangın başlangıcı

Beyoğlunda Meşrutiyet caddesinde 203 sayılı Marko'ya aid kunduracı dükkanında bir yangın başlangıcı olmuş ve itfaiye tarafından sirayetine meydan verilmeden söndürülmüştür.

Bir hırsız yatağı bulundu

Yenişehir Turan caddesinde kömürücü Kemalîyeli Mustafanın bir çok kıymetli eşyaları hırsızlardan yok fiyatına satın alarak evinde topladığı haber alınmış ve ikinci şube memurları tarafından yapılan arama sonunda Mustafanın yattığı odada 102 parça çamaşır, üç halı, gramofon, elbise ve mantolularak istirdat edilmiş ve 3 kelim, 6 halı ve muşamba, palto gibi bir takım eşyayı da memleketine gönderdiği anlaşılmıştır. Çıkarılan eşyaların hâlen hırsızhanede bulunan nırsız Şükürü ve bazı sabıkalılar tarafından muhtelif zamanlarda muhtelif yerlerden çalınarak Mustafaya satıldığı anlaşılmıştır. Tahkikata devam edilmektedir.

Bir kız denize düştü, kurtarıldı

Dün akşam Kadıköy iskelesinden Köprüye kalkmak üzere bulunan Moda vapuruna binmekte olan Fatih Kıztaşı oturan Sadıgım 13 yaşındaki kızı Leman müvazenesini kaybederek vapurla iskele arasına denize düşmüş ve vapur işçilerinden Rizeli Hasan tarafından kurtarılmıştır.

Beş genç birbirleriyle dövüştiler

Dün Üsküdar'da beş genç, bir kız yüzünden birbirleriyle kavga etmiştir. Kemal, Asım, Sabri, Sabahattin, Haşim adlarındaki bu gençler Leman adlı bir kızın yanından geçerken Sabri ile Haşim kızı söz atmışlardır. Bu vaziyetten sinirlenen Kemal ile Sabahattin Sabri ile Haşimi döverek yaralamışlardır. Hepsisi de kavgaya karıştıkları için polis tarafından yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

Tamir edilecek çeşmeler

Belediye Azapkapıda kâin tarihî kıymeti haiz Valide Saliha çeşmesi ile Atik Alipaşa camiinin yanında bulunan metrük çeşmeyi tamir edecektir. Bunların tamiri ikmal olduğundan sonra diğer çeşmeler tamir edilecektir.

Trakya hayvanları üzerinde tetkikat

Ankara yüksek ziraat enstitüsü Veteriner fakültesi dış hastahıkları profesörü Salih Zeki ve iç hastahıkları profesörü Samüel Aysoy Trakya hayvanları üzerinde fennî tetkikler yapmışlar, Trakya hayvanlarında büyük inkişaf olduğunu söylemişlerdir. Profesörler İstanbul'a dönmüşlerdir.

Trakya'da yeni aşım durakları yapılıyor

Edirne (Hususî) — Aşım duraklarının köylerden uzak yerlerde bulunmasından köylülerin kısırklarını ekseriyetle uzaklara götürmediklerini ve götürülenlerin de han köşelerinde gün kaybettikleri ve bu yüzden mutazzar oldukları anlaşılmış ve bu engeller ortadan kaldırmak üzere komşu köylere nazaran merkezî bir durumda olan hayvan yetiştirme örnek köylerinde 8 tane aşım durağı tesbit edilmiş ve bunların yapılmasına başlanmıştır.

Bunlara her aşım yılında tesbit edilen ırk ve evsafda aygır gönderilerek kısırkların boş ve köylülerin işlerinden geri kalmaması temin edilecektir.

Evkafta:

Evkaf mimarlıklarında değişiklik

İstanbul Vakıflar Müdürlüğü Baş Mimar Nihad Vakıflar Umum Müdürlüğü inşaat Direktörlüğüne tayin edilmiştir. Vakıflar Müdürlüğü mimarlığına da Mimar Fikri tayin olunmuştur. Siyasal bilgiler okulu mezunlarından Arif de Vakıflar idaresi muhasebe Müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Çemberlitaş parkı

Çemberlitaşla Atik Alipaşa camii arasındaki mahallin park yapılması takarrür etmiş, şehir plânında da burası park olarak gösterilmiştir. Vaktile burada 6 ncı vakıf hanı inşa edilmek üzere temel atılmış bulunmaktadır. Fakat, iki âbide arasında bina inşa edilemeyeceğine göre, bu inşaatın sarfınazar edilmiş ve şimdi buranın tesviyesi işine başlanmış, türabî tesviye hayli de ilerlemiş bulunmaktadır.

Cadde tarafında bulunan su terazisi de arka tarafa nakledilmiştir.

Parkin projeye göre yapılması için arka tarafta bazı yerlerin de istimlakî icap etmektedir. Bu istimlak kısmı kısmı yapılacakından parkın yapılması da bir zaman meselesi halindedir.

Sabah pazarları

Bir teşrinievvelden itibaren şehirde ihdas edilecek sabah pazarlarının sayısı 29 u Beyoğlunda, 40 ı diğer kazalarda olmak üzere 69 kadardır. Bugün bu hususta Daimî Encümen karar alınacak ve pazar yerleri alakadar şubelere bildirilecektir.

Profesör Salih Zeki ve Samüel Aysoy

Tabii aşılara verilen ehemmiyet gibi sun'î tohumlamaya da büyük ölçüde ehemmiyet verilmiş ve bu sene İnanlı aygır deposunda olduğu gibi Tekirdağ, Uzunköprü, Babaeski aşım yerlerinde de birer sun'î tohumlama merkezi açılmıştır.

Şehir işleri:

Fabrika ve imalâthaneler nasıl açılacak

Fabrika ve imalâthanelerin açılmalarına müsaade edilmeden önce kışad için ruhsatname istenilen müessesenin vaziyeti belediye imar bürosunca tetkik edilecektir.

İmar bürosunca vaziyeti tesbit edilmiyen bu gibi müesseselerin açılmasına müsaade edilmeyecektir.

Tepebaşı Dıram Kısım
1-10-937 Cuma gününden itibaren saat 20-30 da
KURU GÜRÜLTÜ

Komedi 3 Perde 16 Tablo
Yazan: SHAKESPEARE
Türkçesi M. ŞÜKRÜ

Şehir Tiyatrosu Operet Kısım

1-10-937 Cuma gününden itibaren saat 20-30 da

TOKA

komedi 5 perde
Yazan: EDVAR BURDE
Türkçesi FİKRET ADIL

ERTUĞRUL SADI TEK

Bu gece (SUADIYE) plâjında, yarın (Büyükdada) da, Perşembe (Yeşilköy) de
DONANMA GECESİ

NEŞE-ZEVK ve KAHKAHA kraları
Yalnız İstanbul değil bütün Türkiye'nin
Yalnız Türkiye'nin değil
Bütün dünyanın sevgilisi

LOREL - HARDI
Lorel - Hardi ve ikizleri

Türkçe sözlü harikalar filminde

OSMANLI BANKASINDAN:

Osmanlı Bankasının Galata İdare Merkeziyle Yenicami ve Beyoğlu şubeleri gişeleri ve kiralık kasa daireleri, gelecek Birinciteşrinin I ncı gününden itibaren iş'arı ahire kadar, aşağıda yazılı saatlerde açık bulunacaktır:

Galata İdare Merkeziyle Beyoğlu Şubesi:

Gişe saatleri:

Saat 9,30 dan 12 ye kadar
, 14 , 16,30 a kadar
, 9,30 , 11,30 a kadar

Âdi günlerde
Cumartesi günleri

Kiralık Kasa Daireleri Saatleri:

Saat 9 dan 12 ye kadar
, 14 , 18 ,
, 9 , 12,30 ,

Âdi günlerde
Cumartesi günleri

Yenicami Şubesi:

Gişe saatleri:

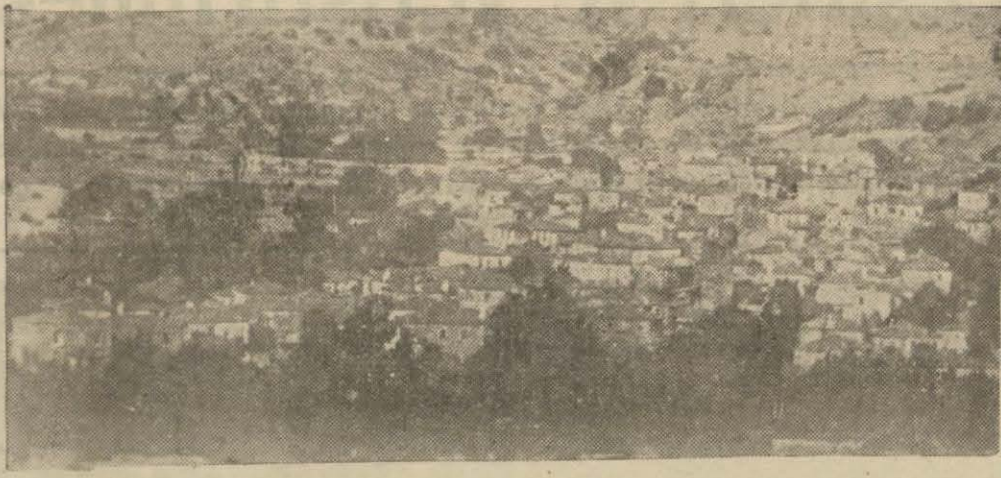
Saat 9,30 dan 16 ya kadar
, 9,30 , 11,30 ,

Âdi günlerde
Cumartesi günleri

Kiralık Kasa Daireleri Saatleri:

Saat 9,30 dan 17 ye kadar
, 9,30 , 11,30 ,

Âdi günlerde
Cumartesi günleri

İmroz adasında eski Panaya, yeni Çınarlı mahalle kasabası

İmrozda Rumca olan kasaba ve köy isimleri Türkçeleştirildi

Adada büyük bir ziraî faaliyet var. Bu yıl mahsul çok iyidir. Köylüye, iyi tavuk yetiştirmesi ve arıcılığı canlandırması için tatbikat yaptırılıyor

İmroz (Hususi) — Burada bulunan kasaba ve köylerin adları Türkçeye çevrilmiştir. Kaza merkezinin adı Panaya iken, Çınarlı mahalle olmuş, İskinit, Dereköy, Ağrıdaya: Tepeköy, Ayatodori Zeytinli, Glikli Bademli, Avlâmbiyoz Yenimahalle ve Kastro da Kaleköy adlarını almışlardır.

Çınarlı mahalleye güzel ve modern bir hamam yaptırılmıştır. Bütün köylerde de birer mezbaha kurulmaktadır.

İmrozda en çok göze çarpan faaliyetlerden biri ziraat işleridir. Buraya geleli henüz bir yıl bile olmıyan Ziraat memuru Zekâi Diker, buranın yeğâne geçimi olan zeytin ağaçlarındaki Basilüs Olea ve Daküs Olea hastalıkları ile esaslı mücadeleler yaparak mahsulün bu yıl fevkalâde olmasını temin etmiştir. İmroz muhitinin ihtiyacına göre bir fidanlık tesis edilmiş ve bu yıl 2 yaşına giren fidanlıkta meyvalı ve meyvasız 12,000 fidan yetiştirilmiştir.

Geredede biradam kuyu içinde öldü

Gerede (Hususi) — Geredenin Kürin köyünden topal Hasan iki gün evvel kuyudan su çekerken düşürdüğü bakracı çıkarmak üzere kuyuya inmiş ve kuyu etrafında bulunan taşlardan birisinin kuyuya düşerek kafa tasını parçalaması neticesi ölmüştür. Topal Hasanın cesedi karısının feryadı üzerine köylüler tarafından kuyudan çıkarılıp ve zabıtaya haber verilmiştir. Zabıta ve adliye ölümü şüpheli bulmuş ve tahkikata başlamıştır.

İzmitte bir tren kazası

İzmit 25 (Hususi) — Haydarpaşadan dün akşam hareket eden 6 numaralı katar Sapancayla Arifiye arasında genç bir kadını çigniyerek parça parça etmiştir. Kadının kendi dikkatsizliği yüzünden çignendiği anlaşılmaktadır. Hüviyeti henüz öğrenilememiştir. Hâdisе tahkikata Adapazarı müddeiumumisi meşgul olmaktadır. Bu kaza yüzünden tren beş saat kadar teahhür etmiştir.

Çorlu yolunda bir kamyon devrildi

3 kişi ağır, dört kişi hafif yaralandı

Tekirdağ (Hususi) — İçinde 8 yolcusu ile Çorlu panayırına gitmekte olan ve şoför Muharrem'in idaresinde bulunan kamyon Sapanyolu ağzında devrildi.

Yolculardan 3 ağır, 4 hafif yaralı vardır. Ağır yaralılar Tekirdağ hastanesine kaldırılmışlardır.

Trakya iş bürosu

Edirne (Hususi) — Merkezi Edirne olmak üzere teşkil edildiğini bildirdiğim İş bürosu faaliyete geçmiştir.

Trakyada iş kanunu tatbikatına dahil bulunan bütün müesseseler tesbit edilmiş olup bu müesseseler kanun çerçevesi dahilindeki mükellefiyetlerini ifa edip etmedikleri iş müfettişleri tarafından sıkı bir surette teftiş ve mürakabe edilmektedir.

İzmitte yol faaliyeti

İzmit (Hususi) — İzmit bugün yol bakımından mes'ut bir inkişaf arz etmektedir. Vilâyetin her tarafına giden yollar dikkatli ve titiz bir itina ile yapılmakta, köprüler inşa edilmektedir. Sakarya üzerinde yeni ve büyük bir köprü kurulmak üzere. Bu köprü yeni teşkil edilen Karasu kazasının da inkişafına hizmet edecektir.

Nazillide ev buhranı ve hayat pahalılığı başladı

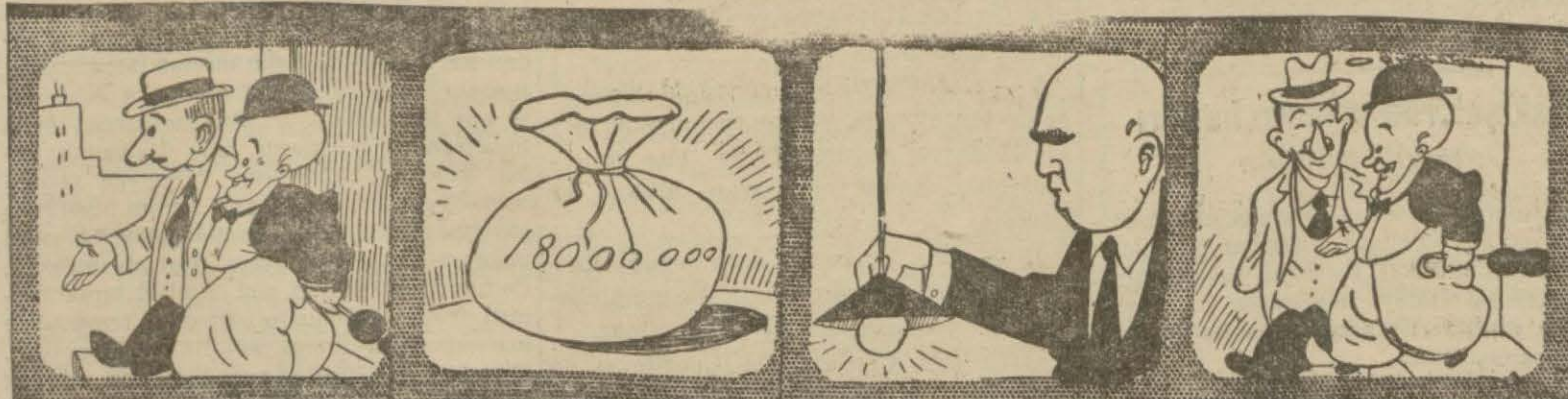
Mesken buhranı hissedilmeğe başlayan Nazilliden bir görünüşü

Nazilli (Hususi) — Nazilli, Garbl Anadolunun en pahalı şehirlerinden biri olmuştur. Bu pahalılık bilhassa memurlar için tahammül edilmez bir dereceye ulaşmıştır. İstirdattan sonra baştanbaşa yeniden kurulan bu kasabadaki binalar halkın ihtiyacına ancak kâfi gelebilmektedir. Hariceten kasabaya gelen memur ve yabancılar için kiralık ev pek azdır. Hele basma fabrikasının inşasına başlanıldıktan beri Nazillide ev bulmak bir mesele olmuştur. Binlerce yabancı kasabayı doldurunca Aşağı ve Yukarı Nazillinin boşalabilen bütün evleri memurlar, işçiler ve yabancılar tarafından tutulmuştur. Kasabaya yeni gelen bir memur, bir öğretmen bir odalık bir ev bulabilmek için günlerce gezdirdiği halde bulamayıp otele kalmağa mecbur olmaktadır.

Ev kiralari çok pahalıdır. Bir odalık bir evin aylığı 5, iki katlı bir evin kirası 30 liradır. Diğer ihtiyaçlar da pahalalanmıştır. Sa de yağın kilosu 150, etin kilosu 50, yerli peynirin kilosu 60, bir tavuk 40 kuruşa, bir kavun 25 kuruşa çıkmıştır. Nakil vasıtaları da pahalıdır.

Hükümetin Ankara ve Zonguldak gibi pahalı şehirlerde memurlara tatbik ettiği pahalılık zammının Nazilli bölgesinde de tatbiki için hükümet nezdinde teşebbüslerde bulunmak üzere memurlar arasında bir hey'et seçilmektedir. Memlekette bina ihtiyacının bertaraf edilmesi için inşaat kooperatiflerinin Nazillide faaliyete geçmesi, taksitle evler yapılması ve kasabanın nüfusuna göre genişletilmesi için belediyece tedbirler alınması hayati ve mühim bir ihtiyaçtır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Ne ise bu eski dert te halledili - yormuş Hasan Bey.

... Taahhütlerini ifa etmediği için Elektrik şirketinin satın alınarak halka kolaylık gösterilmesine Nafia Vekâletince karar verilmiş.

Hasan Bey — Eh.. Bundan sonra gönlümüz, gözümüz aydınlanacak desene...

Seyahat röportajları:

Fırat ve Dicle'nin nakil vasıtaları

İnsan bu asırda bu kadar iptidai bir nakil vasıtası görebileceğine ihtimal veremez. Bunlarla seyahat zaruretinde kalmak bir betbahattır

Diyarbakir (Hususi) — Seyhan ile Ceyhan Adanaya ne kadar aşıkça Fırat ile Dicle de bu çevrelere öyle candan bir sevdalıdır. Sevgisinin şiddeti çok defa ona muhakkemesini kaybettirir ve kolları bütün bir çevreyi sanki birden sarmak ister. Bunu iyi anlayabilmek için yazın en susuz günlerinde Fırat'ı

Diclede Keleklar

ve Dicle'yi boydan boya gezmelidir.

Her ikisi de iki yanını her an uca kalamaya çalışan çok kışkanç birer sevdalı olmakla beraber tam birer misafirserverlerdir de.

— Kışın, edeceğini ettin... Bari merhamet et de, sürüklediğin davarlarımızın zararını çıkarabilmek için kaynaklarından birer damla cevher alalım!...

Demek isteyen boynu bükük, gözü gamlı köylünün yalvarışına zanka dayanamaz, meded isteyen ziraatçıya göğsünü açar. Geniş sular bir an içinde yok olur, meceralarında verimli tarlalar kurur. Bunlar az ömürlü, fakat çok cömerttir. Sonbahar rüzgârları çılgın suları yeniden bu yerlere sürükleyeceği güne kadar bu topraklar vereceğini vermiş, köylünün yüzünü güldürmüştür bile.

Bunun içindir ki «Fırat» a da, «Dicle» ye de tarlalı nehir adını verebiliriz.

★

Gemiciliğin en mühim bir ihtisas şubesi, muhakkak bu iki su üzerinde kurulur.

Kelekcilik bilhassa Dicle üzerinde başlı başına bir san'attir. Kelek deyip de geçmemelidir. Birkaç odunun birbirine çatılmasından meydana gelen bu su üstü nakil vasıtası bütün bu mın-takaların ticareti için en mühim rolleri oynar. Bu yerlerde motör de budur, gemi de budur, demiryolu da budur. Çünkü bu derme, çatma salın taşıyamıyacağı hiçbir şey yoktur. En ağır eşya, Dicle'nin hiç de sakin olmıyan suları üstünde bu sayede bir kuş gibi uçar, gider. Ve.. bu salaşları idare eden dümen değil, motör kuvveti değil, işinin ehli olmuş denizcilerin ellerindeki uzun sırk parçalarıdır. Bu sırkalar o kadar usta manevralarla idare edilir ki geniş topraklara hükmeden Dicle artık onun esiri, bu hırçın sular o tahta parçasının nâçiz bir oyuncuğudur.

Keleklar, bir deniz kervanına benzer. Yalnız başına bir denizci yola çıkmaz. Bir tren gibi bazan on beş, yirmi, bazan kırk elli kelek, birkaç metre mesafe ile sulara dökülürler. Ne olur, bir tanesi yolunu şaşırırsa ve toslanır.. Kelekciliğin tecrübeleri, geniş nehir üzerinde sanki bir demiryolu kurmuş ve bu yol her kervana bir geçid olmuştur. Pusla, tecrübedir.

★

Tarih, Fırat kıyılarında binbir safha geçirmiştir. Fakat Fırat, «Nuhun gemisi» ni bir türlü kolları arasından ayırmamış. Bunlar, Dicle'nin keleklerinden de antika.

Otomobilimiz ağaçtan mahrum bir kumluğun ortasında durdu. Yalnız değiliz. Heride, bizden evvel gelmiş otobüslerin ve otomobillerin bir dizisi. Sıra bekliyorlar.

Bireceğe geçeceğiz. Acele gerek. Saat bilmem kaçtan sonra nehirde münakalât yasak imiş.

Şoförümüz gülüyor:

— Gördünüz mü hali?... Yirminci a-

sırda, en iptidai bir gemicilik!...

— Peki ama otomobiller ne olacak?.. — Ne olacağı var mı?... Kayıklara sokulacak... karşıya geçirecek...

Ne bir iskele, ne suya doğru azıcık inik bir yer. Esatiri gemiler yaklaşıyor. Her birisinin içinde birer yüklü kamyon. Gemicilerin tüyler ürpertici sesleri dört yana hâkim.

Orada tesadüf eseri bulunan yüksek bir memurla konuşuyoruz.

— Tehlike mi?... diyor... Elbet var! Tasavvur ediniz, bir otomobil hem de yüksek bir yerden, keresteler üzerine istinad edene bu gemiye sokulur da tehlike olmaz mı?... Kaç defa otomobiller, en küçük bir yanlışlık yüzünden Fırat'ın geleni göndermiyen bataklıklarına boylamış.

Bununla beraber gemideki kamyonlar da çıktı. Sıraya konmuş otomobiller de gemilere yüklendi. Alçak sularla yüksek kıyıların iskele olarak irtibatını sağlıyan, iki parça kereste.

Allah bu yerlerde otomobil kullananların yardımcısı olsun!... Burada lazım olan şey, soforluktan ziyade cambazlık. Otomobil de, biz de canımızı Nuhun gemisine emanet ettik.

Yol ile beraber bütün yolcuların halinin de bittiğini farkettim.

«Nuhun gemisi» tufandan can kurtarmış. «Fırat'ın gemileri», her an kurban vermeğe namzed birer cellâd gibi Bu devirde bu kadar tehlikeli, bu derece korkunç ve gülünç bir nakil vasıtasının varlığına şaşmamak elde değil.

v. ü.

Kızılcahamamda bir Orman kaçakçısı Yaralandı

Kızılcahamam (Hususi) — Kazada ormanları koruma kanununun tatbikinden ve muhafaza teşkilâtının faaliyete geçmesinden sonra da gene birçok kimseler kanuna aykırı surette odun kesmek sevdasından vazgeçmemişlerdir. Bunlardan bir kısmını muhafızlar yakalamış, 26 merkep, 6 at 68 öküz, 23 araba ve katır müsader edilerek mahkeme kararile satılmış ve bedelleri hazineye varidat kaydedilmiştir. Bir kaç gün evvel de yeni bir hâdisе olmuştur:

Kaza merkezine bağlı Karacaören köyünden Hüseyin yanına 12 arkadaşını alarak Aloç dağı ormanına girmişler ve odun kesmeğe başlamışlardır. Vaziyeti haber alan muhafızlar ormana giderek kaçakçıları yakalamak istemişlerse de kaçakçılar silâh kullanmağa teşebbüs etmişlerdir. Müfreze tarafından bilmukabele atılan kurşunlardan biri kaçakçılardan Osman oğlu Güllü isiminde birisini yaralamış, diğer kaçakçılar kaçmışlardır. Yaralanan kaçakçı kazaya getirilerek ilk tedavi yapılmış ve kurşunun çıkarılması için Ankara Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Mahkemelerde

Tevkifhanede de hırsızlık yapan sabıkalı üç aya mahkûm oldu

Bir müddet evvel hırsızlık suçundan tevkifhaneye gönderilen Niyazi orada da itiyadından vazgeçmiyerek, yeni bir hırsızlıktan dolayı Sultanahmed birinci sulh cezada duruşması yapılmıştır.

Tevkifhanede bile rahat durmayan Niyazi aynı koğuştaki yatan Ahmed adlı bir arkadaşının yorganını çalarak, başka bir koğuştaki yatan Hacı Hüseyine 50 kuruşa satmıştır. Yorganının ortadan sır olduğunu gören Ahmedin gardiyanlara şikâyet etmesiyle iş meydana çıkmıştır. Tevkifhanede bir türlü huyundan vazgeçmeyen suçlu, mahkemede hâdiseyi başka şekilde tevile çalışmış ve demiştir ki:

— Ben bu yorganı alarak bir başkasına satmış, doğrudur. Doğrudur amma, sebebi var.. Bu adamdan benim 50 kuruş

alacağım vardı. Vermeyince, böyle yaptım.. Yoksa, hırsızlık kasdiyle değil.. Zira, bu huydan çoktan vazgeçmiştim.. Eşyası arasından yorganımı seçmemin sebebi de, yatak yorgan gibi şeyler tevkifhanede çok makbule geçer..

Fakat, duruşma sonunda Niyazinin iddiası sabit olamadığından, hâkim Reşid suçluyu 3 ay müddetle hapse mahkûm etmiştir.

Komünistlik suçlarının muhakemesi

Komünistlik suçundan maznun bulunan Ali Ferruh, Mehmed, Mustafa, Ali, Hırsto, Reşad, Ahmed, İhsan v. s. nin duruşmalarına kapalı celsede dün de devam olunmuştur.

İzmitte üç kişinin ölümü ile biten facia

Kurban giden genç kızın ölümü teessürle karşılandı

İzmitte bir facia olduğunu, bir ana kızla, genç bir amelinin de bu faciaya kurban gittiklerini yazmıştık. İzmit muhabirimiz bu hâdiseye hakkında şu tafsilâtı vermektedir:

Muhasibi mes'ullük yapan Kemal isimli iyi huylu bir zat 2 sene evvel ölmüştür. Kemal Nazmiye isimli bir karısı ve en büyüğü 15 yaşında olmak üzere 3 kız çocuğu vardır. Büyük kız Behicedir. Pek zeki esmer güzeli, bir yavrucuktur. Nazmiye güzel sesi olan ve güzel de ud çalan bir kadındır. Behice annesinin halinden daima şikâyetçidir.

Nazmiye bir senedir, Kadir isminde, genç bir amele ile alâkadardır ve pek çok olan ev ve arsalarını satarak pek sevdiği bu adama yedirmektedir. İstanbul'da tahsil etmekte olan Behice bu defa tatilden gelince, Kadirin evlerine sık sık geldiğini görmüş ve annesine:

— Bu adamla nasıl evlenirsin. Sana münasib değil. Biz kabul etmeyiz. Kardeşlerimle beraber gideriz.

Demiş ve bu yüzden anne kız kavga etmişlerdir.

Behice facianın ertesi günü İstanbul'da mektebe gidecekti. Hazırlıklar yapmış. Bu arada annesine rica etmiş, yalvarmış:

— Anne, demiş. Kadir sana nasıl koca olur ve ben ona nasıl baba, derim. Bu sevdadan vazgeç..

Tekrar kavgaya başlamışlar.

Bu kavga üzerine, İstanbul'da bulunan ve trenden inen, doğruca bu eve gelen Kadir raslamış.

Behice:

— Sen, bu eve nasıl geliyorsun. Haydi

git, sen bizim için lekesin, demiş.

Kadirle, kız evvelâ bir sandalye kavgasına tutuşmuşlar. Hırsını alımayan Kadir tabancasını çekerek kıza ateş etmiş.. Şakağın yaralanan Behice tek kat üzerine olan evin sokak kapısı arkasına düşmüş. Kızın annesi Nazmiye Kadirin üzerine atılmış. Kadir kadını da 3 yerinden yaralayarak cansız bırakmış.

İki zavallı küçük, evde kiracı olan ve korkusundan ne yapacağını şaşırmış genç bir taze ile kendilerini pencereden sokağa atmışlar. Kadir evvelâ kaçmak istemiş ve kışla önüne kadar giderek tekrar geri, eve dönmüş. Bu arada silâh seslerini duyan ve kendisini tutmak isteyenleri ölümle korkutmuş, eve girmiş. Tekrar çıkarken, tabanca düşmüş ve lâhza ile ateş alarak beynini patlatmış ve onu da cansız yere sermiş.

Vak'a feci ve pek hazindir. Arkadaşları Behicenin bu müthiş faciaya kurban oluşuna, bu bahtsız yavruya ağlıyorlar.

Inegöl panayırı

Inegöl (Husulî) — Her sene olduğu gibi bu sene de kazamızda 1 teşrinlevalde açılacak panayır için hazırlıklar yapılmıştır. Bu sene panayırın geçen senelere nisbetle daha hararetli olacağı tahmin edilmektedir. Çünkü daha şimdiden alâkadarlar tarafından panayır mahallî olan sahada yer alınmıştır. Panayır bir hafta sürecektir.

Panayırın üçüncü günü de Yenidoğan spor kulübü menfaatine tertip edilen güreş yapacaktır. Bu güreşe memleketçe tanınmış pehlivanlar iştirak edecektir. Konulan ikramiyeler de iştiraktır.

GÖNÜL İŞLERİ

Sevişerek.. Ayrılmak.. Meselesi

İzmirden postaya atılmış bir mektupta bir alle faciasının tafsilâtını okudum. Diyor ki:

— On yıl evvel evlendik, sevişerek yaşadık. Saadetimizde yalnız bir eksik nokta var: Çocuğumuz olmadı. Kocam kendisini muayene ettirmişti. Arızası çıktı, sıra bana gelmişti. Doktorlar benim çocuk yapmak kabiliyetinden mahrum olduğumu söylediler. Ve o günden itibaren de evimde bir matem havası esmeye başladı. Kocamın beni elân sevdiğini biliyorum. Fakat zürriyetsiz kalmaktan hoşlanmadığına da eminim. Bir kaç gündüncü dilimin altında bir şeyler gevelediğini sezıyorum: Ayrılmam, diyecektir. Biliyorum, ne yapayım?

Ben bu okuyucuma her şeyden evvel doktorların verdikleri hükmü istinaf etmesini tavsiye edeceğim. Kendisini bir defa daha, daha müttehassıslarına göster-

HÂDİSELER KARŞISINDA

Çivilere dair

Hindli fakir İstanbul gazetelerini okudu:

— İstanbullular da bizim gibi fakirizm biliyorlar demek.

— Nereden anladın?

— Bir İstanbul gazetesinde okudum. Orada çivili kaldırılmış varmış. Ve halk bunların üzerinden yürürmüş.

★

İhtiyar kadın beni çağırdı:

— Evlâdım baksana..

— Ne var nine?

Çivili kaldırılmışları gösterdi:

— Buradan hangi büyük adam geçecek ki yerlere böyle altın çiviler vurular?

★

Karakolda bir genci isticvap ediyorlardı:

— Sen güpegündüz Köprü üstünde «senin için yatıyorum» diye nârâ atmışsın..

— Nârâ atmadım bay komiser, sevgilimi görmüştüm. Ona söyledim.

Fakat şu var ki: Sevgilim Köprü'nün Haliç tarafında idi. Ben ise öbür tarafta idim. Aramızda çivili kaldırılmış olduğu için yanına gidemedim. Olduğum yerden söyledim.

★

Kabadayımın biri Köprüde karşıma çıktı:

— Sana bir tane vurursam anlarsın!

Çivili kaldırılmışın haricinde yaya kaldırılmışından aşağı indim..

— Yanıma gelebilirsen vurmamazlık etme!

★

Saçlarını oksijenle sarartmış dört kadın yürüyorlardı. Dostum kolumu dürttü:

— Başlarını görüyor musun? dedi.

— Görüyorum. Ne olacak?

— Tramvay yoluna inseler bütün otomobiller sür'atlerini azaltırlar.

— Onları seyretmek için mi?

— Hayır çivili kaldırılmışa geldik diye!

★

Sarhoş çivili kaldırılmışa yatmıştı.

Polis gördü:

— Orada ne yapıyorsun?

— Çivi çiviye söker dediler de.. Hani biz de akşamdan kalmayız!

★

Çivili kaldırılmışın yanında kavga ediyorlardı, biri kızmıştı:

— Fazla ileri gidiyorsun, dedi, şimdi yerden çiviye söker; karnına saplarım.

★

— Çivili kaldırılmışta neden polis bekler?

— Her halde çivileri çaldırılmamak için olsa gerek!..

★

— İki kıt'a beyninde en kısa yol hangisidir?

— Hattı münkesir.

— Bunu nerede gördün?

— Karaköydeki birinci çivili geçitte!

★

Ben bu yazımı yazıyordum, arkadaşlardan biri masamın önünde dolaşıyordu:

— Birader, kâfi, dedim, burası çivili kaldırılmış değil!

İsmet Hulusî

İstanbulda bütün Fabrikalar sun'î İpek işliyorlarmış

İpeklî mensucatın standardizasyonu için ipeklî mensucat fabrikalarında tetkikler yapan İktisat Vekâleti müfettişi, İstanbulda bulunan 12 fabrikadan hiç birinde saf ipek işlenmemekte olduğunu görmüştür. İpeklî mensucat bir çok şartlara tâbi olduğundan, fabrikaların floş ve sun'î ipek işledikleri anlaşılmaktadır.

Eskişehirde ekmek fiatları tetkik ediliyor

Eskişehir (Husulî) — Burada ekmek fiatları pahalı görülmüş, alâkadar makamlar bu hususta tetkikat yapmaya başlamışlardır. Eğer bu tetkikat neticesinde fırınların ihtikar yaptıkları anlaşılırsa haklarında takibat yapılacaktır.

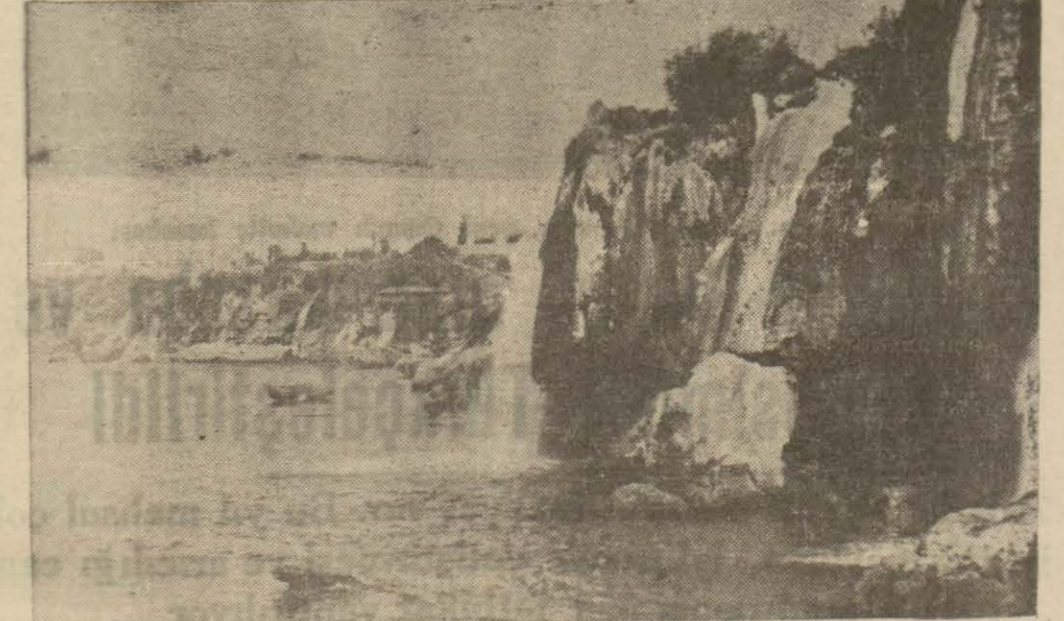
Fındık fiatları düşü

Ordu (Husulî) — Bir haftadanberi fındık fiatları 22 kuruştan 17 kuruşa düşmüştür. Fıatların düşmesi fındık sahiplerini müteessir etmiştir.

ZİRAAT BAHİSLERİ

Ökalyptüs ağacının çeşitleri ve yetiştirilmesi

Ökalyptüs, görünüşte sıcakça yerlerden hoşlanır bir ağaç olmakla beraber, nakis 8-10 dereceye kadar soğuğa katlanan çeşitleri de vardır. Memleketimizin batı ve güney illeri ökalyptüs için çok elverişlidir.

Ökalyptüsün memleketimizde yetişebileceği şehirlerden biri: Antalyadan bir görünüş

Geçenki bir yazımda ökalyptüs (= Eucalyptus) ağacının memleketimizde de gerektiği kadar yetiştirilmesi arifesinde olduğumuzu müjdelemiş ve onun pek çok olan faydalarından bir nebze bahsetmiştim. Bugün de ökalyptüsün nasıl yerlerden hoşlandığı, çeşitlerini ve yetiştirilmesini kısaca anlatmaya çalışacağım:

Ökalyptüs, evvelce de kaydettiğim gibi aslen sıcak bir yurdun ağacıdır. Fakat pek çok olan çeşitleri arasında, nakis 8-10 dereceye kadar dayanabilenleri de olduğundan iklim çevresi bir hayli genişlemiştir. Devamlı olmamak şartıyla, memleketimizin batı ve güney illerindeki soğukların en şiddetlisine dayanabilir. Ökalyptüsün kurağa karşı mukavemeti de en aşağı söğütler kadardır. Onun belli başlı kusuru, henüz körpe bir çağda iken, sertçe rüzgârlardan bile müteessir olmasıdır. Yoksa en bataklık yerlerde bile yetişecek kadar gönülsüz, kibirsiz bir ağaçtır.

Şimdiye kadar en çok yayılan ökalyptüs (Eucalyptus) çeşitlerini şöylece gözden geçirelim:

1 — (Eucalyptus Globulus) denilen nevi ötekilerden bakarak daha kuvvetli büyümesi ve bataklıkları tez kurutması ile tanınmıştır. Bizim sahile yakın alçak yerlerimiz için elverişli olabilir.

2 — (Eu. Amygdalina) kumlu ve taşlı toprakları sever bir çeşittir. Kerestesinin sertliği ve esansının çokluğu ile tanınmıştır.

3 — (Eu. Oblica) dağların yüksek yerlerinde ve kuvvetsiz topraklarda da yetişebilir bir nevidir. Kerestesi düzgün damarlı olduğundan dilmelerde makbuldür.

4 — (Eu. Marginata) çeşidi de kerestesi bakımından kıymetlidir. Marangozlukta bilhassa bunu ararlar.

5 — (Eu. Resinifera) Toprak beğenmekte pek gönülsüz olan bu çeşit gayet dayanıklıdır. Kurağa da rutubete de aynı derecede katlanır. 4-5 senelik ağaçların 7-8 metre boy attığı görülmüştür. Memleketimiz için şayanı tavsiyedir.

6 — (Eu. Rostrata) dere boylarından hoşlanır. Hendek ve yol kenarlarını da sever.

7 — (Eu. Viminalis) odunu ağır ve sert olduğu için rüzgârlı yerlere iyi gelir. Bu da sulak yerleri ister.

8 — (Eu. Oxidentalis) çeşidi bilhassa Cezayirde yayılmıştır. Deniz kenarını pek sevmez. Kuraklığa ve cenup rüzgârlarına dayanır.

9 — (Eu. Pauciflora) soğuğa dayanıklılığı ile tanınmıştır. Pirene dağlarında nakis II derece soğuk altında bile yetişmektedir. Bizim için şayanı dikkat bir nevidir.

10 — (Eu. Coriacea) dahi soğuğa dayanan çeşitlerdendir. Bunu da memleketimizde denemek hiç te fena olmaz.

Daha (Eu. Cordata, Eu. Coccifera) ve daha bilmem kaç türlü ökalyptüs varsa da, bunların yerine göre çeşitlerini seçmek nihayet devletin ilim müesseselerine düşer bir iş olduğundan biz bunda daha fazla durmayarak yetiştirilmesine gecemiz:

Yirmiden fazla olan bu çeşitlerden biri seçildikten sonra, emniyetli bir tohumcudan tohumu getirtilir. Yalnız tohumun on yaşından aşağı olmayan kart ağaçlardan alınmış olması ve iki senelikten daha bayat bulunmaması şarttır. Aksi takdirde çimleneceklerinden daima şüphe edilebilir. Koyu kahve rengine olan ve soğan tohumuna benzeyen ökalyptüs tohumları mart - nisan aylarında, üçte bir kum, üçte bir funda veya çürüntü, üçte bir de bahçe toprağı doludurmuş bir kasaya ekilmek gerekir. Üzerlerine kömür tozu serpmeyi unutmamalıdır. 10-12 günde meydana çıkan çimler, arasında hafifçe sulanmalı ve kat'iyen güneşe ve rüzgâra karşı tutulmamalıdır.

İlk zamanlarda pek nazik olan, bu yeni ökalyptüs yavrularını ihtimamla saklamak lazımdır. Bir sene sonra bu kasadan alınarak ayrı ayrı birer saksıya dikilirler. Kışın bu saksıları lodosa bakan kenarlara, yahut ta limonluklara (seralara) almalıdır. Bir seneyi de böylece geçiren ökalyptüsleri artık üçüncü yılın başında asıl yerlerine dikebilirsiniz. (Tabii fidanlar bir fidanlıktan alınmış olursa bu zahmetlere hacet kalmaz). Bununla beraber sertlemeyen, henüz lâyıkile gelişmeyenleri bir yıl daha beklemek zaruridir.

Ökalyptüs fidanları sık ta, seyrek te dikilebilir. Eğer bir bataklık kurutacak larsa veya bir koru yapılacaksa 2-3 metre aralık karardır. Yol kenarlarına tabii biraz daha seyrek dikilir. Her halde dikerken çukurlarını iyi toprakla harçlamak, bir kısım gübre koymak, yanına küçük bir heretik dikmek te âdet sayılmalıdır. Bir defa yerine yerleşip tutundu mu koca bir orman ağacı olması için sadece 5-6 yıl beklemek kâfidir.

Tarımmın

CEVAPLARIMIZ:

Bay Rıza Çitçil:

Tanelerinden Hintyağı çıkarılan (Generce) in tohumunu İstanbulda bulmak kâbilirdir. İsterseniz size yakın olan Sinoptan da getirtebilirsiniz. Orada da ettiklerini işittim.

Bintane buğdayının yeni bir adı: Bu yılki zahiresini satmaya gelen Karacabey tarımcılarından Yusuf ile oturmuz dertleşiyorduk. Sözümler oradan buradan doluşup yeni yılın tohumluğuna gelince «Kuzum dedi, bizim orada iktik pek edilen bir Mente buğdayı var. Yerlerimizde iyi geleceğini söylüyorlar, ben de özenip duruyorum, bunun iyi bir tohumluğunu nereder bulabiliriz?» Önce durakladım. Fakat sonradan hatırladım ki, bizim mehut (Mentana = Bintane) buğdayı Bursa çevresine de, Mente adı ile yayılmıştır. Okuyucularım belki hatırlarlar: Geçenlerde, bize İtalyadan gelen Mentana buğdayının Türkiye'de yetişen benzerine resmen Bintane adını verilmiş olduğunu söylemiş ve yeni buğday, Musollini buğdayı Tezeren buğdayı, İtalyan buğdayı, Cumhuriyet buğdayı gibi isimleri bırakmamızı temenni etmiştim. Benim temennime inat, şimdi de Mente adı ile karşılaşyoruz. Tekrar söylüyorum ki aynı buğdayın pek çok isimlerle yayılması hiç iyi bir şey değildir. Kendi adını belliyelim.

Tohumluğunun tevzi merkezi, bunu islah ile mükellef Adapazarı tohum islah istasyonudur. Başka yerlerden de bulunabilirse de saf bir Bintane tohumluğu için mahallî ziraat muallimleri vasıtasıyla oraya başurulmasını sağlık veririm.

Tarımmın

MİZAH

Güzel kadının sarı saçları

Yazan: İsmet Hulusi

Tramvaydayım. Önümdeki sırada bir kadın oturuyor. Yüzünü görmüyorum. Fakat saman sarısı buklemi saçlarını görmemek ve seyretmemek mümkün değil, görüyorum. Çünkü tam gözlerimin önünde. Gözlerimi ayıramıyorum. Çünkü çok güzel!

Bir an ne oldu bilmiyorum. Kulağıma bir ses gelir gibi oldu. Dikkat ettim. Ses geliyordu. Fakat sesin nereden geldiği belli olmuyordu:

«Ne o muharrir, hep gözlerin bende..»

Sağa baktım, sola baktım, arkaya baktım:

«Etrafına niye bakıyorsun? önüne bak!»

Önüme baktım. Gene sarı saçlar gözüme ilişti. Gene gözlerimi ayıramaz oldum.

«Dedim ya, gözlerin hep bende!»

Acaba saçları mı konuşuyordu?

«Öyle ya, neye konuşmasın, ağzı yoksa, canı da yok değil ya!»

Acaba bana ne söylemek istiyordu?

«Sana ne mi söylemek istiyorum, iş-tesen bütün hayatımı anlatsam.»

Ağzını açtım, fakat içimden:

— Anlatsan ne iyi olur.

Dedim.

— Peki anlatayım.. Ve sen gazetene yaz..

Şu beni başında taşıyan kadın var ya.. Yüzünü görmedin, görmek istiyorsun, fakat eğilip bakmaya çekiniyorsun.. Öyleyse ben sana tarif edeyim.. Güzel bir yüz, hemen hemen hiç pürüzü yok. Sen eğilsen de gene benim gördüğüm gibi göremezsin, çünkü onun hakiki yüzü bir kaç kat pomat, bir kaç kat allık, bir kaç kat pudra altında kaybolmuştur. O pomatları, allıkları, pudraları neye sürer, ben de anlamadım. Her halde görenek olacak. Her ne ise, şimdi onu bırakalım.. Ben sana kendimden bahsedeyim..

Doğduğum zaman ince ince tüyler halinde idim.. Fakat günden güne büyüyordum. Rengim koyu kumraldı. Anne denilen bir kadın beni her sabah tarakla tarar. Bir kaç telimi ayırır, onlara iltimas eder. Bir kordelâ ile bağlardı.

Ben günden güne büyüyordum. Büyüdükçe rengim de koyulaşıyordu. Artık eskisi gibi kordelâyı tutturulmuyordum. Beni anne tarıyor, iki örgü yapıyordu.

Sahibimi severdim, amma sevmekle beraber bazan da kızardım. O, mektep denilen, kendi yaşında bir çok çocukların buldukları bir yere giderdi. Orada ona bir şey öğrettiler. Bu güya bir oyundu. Amma fena bir oyun. Kendi arkadaşları başlarından birer saç teli koparıyorlardı. O da onlar gibi yapıyor ve benim tellerimden koparıyordu. Bu telleri birbirinin içine geçirip ikiye katlıyorlar ve keçiştiriyorlardı.

Beni baştan bele doğru sarkıtlarken nedense bundan caydılar. Başın iki tarafına iki topuz halinde astılar. Bir kaç gün böyle geçdim. Sonra iki topuzu birleştirdiler. Tek bir topuz oldum. Tek topuz bazan tepeye yükseliyor, bazan da enseye iniyordu.

Boyum çok uzamıştı. Sahibimin belini geçiyordum. Hem daha uzamak niyetinde idim. Bu sırada moda diye bir cellât ortaya çıktı. Ve bir sabah uyandıgım zaman beni sahibimin ensesi hizasından makasla kestti. Ayrılan parçam ne oldu bilmiyorum, ben mekâre beygirlerinin kuyrukları gibi güdük kaldım. Görenler: — Ne güzel olmuş!

Yıkandığım zaman da gene vaziyetimin değişmiyordu. Bu çok fena! Ondülâsyondan daha fena seydi. İnsanlar da ne tuhaf. Beni o halde görenler sahibime: — Altı aylığın ne iyi olmuş! Demesinler mi? Sahibimin evlendiği erkek beni okşuyordu, demiştim. E- vet, ilk zamanlarda daima okşardı. Fakat bir iki ay sonra bir akşam sahibimle karşı karşıya oturmuştu. Evvvelâ yavaş sesle konuşuyorlardı. Sonra sesleri yükseldi. Bir ara geldi ki erkek ayağa kalktı. Ve beni tutunca çekti. Tellerimden bir çoğu elinde kaldı. Canımı acımsı ama sahibim de ağlamaya başlamıştı. Kendimi unuttum, ona acı-dım.

Diyorlardı. Fakat ben için için üzülüyordum, ağlıyordum.

Gene uzamak istiyordum. Uzadıkça da kesiliyordum.

Evvelleri beni anne kesiyordu. Sonradan iş değişti. Berber denilen bir erkek türedi. Artık beni o kesiyordu. Aklı sıra da bana bir biçim veriyordu.

Sahibim epey büyümüşü. Mektep denilen yere gitmiyordu. Her gün ayna karşısına geçiyor. Evvelâ yüzünü, kirpiklerini boyuyor. Sonra beni eğiyor, büküyor, bana şekiller veriyordu. Bir gün kendi gibi saçları kesik arkadaşlarıyla konuşurken dedi ki:

— Ben saçlarımı alagarson yaptıracağım.

Ötekiler:

— Çok iyi olur, sana çok yakışır!

Dediler. İçimi çektim.. Gene başıma bir belâ geliyordu.

Hemen o gün berbere gitti.

Berbere:

— Alagarson kes!

Dedi. Berber benden tarafa çıktı:

— Bu iyi olmayacak!

— Hayır iyi olur.

Berber dediğini yaptı. Beni kırptı, kırptı. Kısacık kaldım. Sahibime çok kızmışım.. Onu inadına çirkin göstermek için ne yapmak lâzım geldiye yaptım. Ve güzel sahibim.. Çirkinin çirkinini gözüktü.

Olan olmuştu. Sahibim beni uzatmak için çok çalıştı. İlaç dedikleri besleyici yiyecekler sürdü. Ve nihayet bir kaç ay sonra ensesine kadar uzadım. Uziyacak, gene eskisi gibi beline kadar sarkacak-tım. Buna vakit bırakmadı. Gene berbere gitti. Berber ötemi berimi kırptı.

— Ondüle yapayım mı?

Diye sordu:

— Yap ya!..

Eline ateşte kızdırılmış bir maşa aldı. Maşayı tellerimin arasına soktu, yanı-yor, kıvrılıyordum. Benim yanmama, kıvrılmama ehemmiyet vermediler ve beni maşa ile eğri büğrü bir şekle sok-tular.

Üzerime beyaz ince bir tül örttüler. Tü-lü limon çiçeklerle tutturdular. Sahibi-min yanına bir erkek geldi. Erkeği daha evvelden tanımışım. İyi bir adamdı, a-rada sırada beni okşardı.

Benim üzerine beyaz tül örttüğüm gün meğer o erkekle, sahibim bir daha ayrıl-mamak üzere birbirleriyle evlenmişler-miş.

Kesik kalmıya artık alışmışım. Fakat ondülâsyon dedikleri şey canımı sıkıyordu. Yıkandığım zaman dümdüz oluyordum. Bu halde bırakıyorlardı ki hemen berber yetiştiriyor, maşasile beni yakıyor, kıvrıyordu.

Gene yıkanmışım. Bir iki gün berbere uğramadım. Sevincimden çıldırıyordum. Artık bana ondüle dedikleri şeyi yapmı-yacaklar sanıyordum.

Fakat boşuna sevinmişim. Bir kaç gün sonra berbere götürüldüm. Berber, bana pis kokulu bir şeyler sürdü. Sonra tellerimi sicimlerle bağladı. Demir çubuklar içine soktu. Bir düğmeye bastı. İçim bir şey oldu. Tiril tiril titremeye başladım. O kadar titremişim ki biraz sonra çem-berlerden çıkarıldığım, sicimler çözü-l-düğü zaman kendimi büküm büküm olmuş buldum. Düzelmek için çok uğ-raş-tım amma bir türlü düzelemedim.

Yıkandığım zaman da gene vaziyetimin değişmiyordu. Bu çok fena! Ondülâsyondan daha fena seydi.

İnsanlar da ne tuhaf. Beni o halde görenler sahibime:

— Altı aylığın ne iyi olmuş!

Demesinler mi?

★

Sahibimin evlendiği erkek beni okşuyordu, demiştim. E- vet, ilk zamanlarda daima okşardı. Fakat bir iki ay sonra bir akşam sahibimle karşı karşıya oturmuştu. Evvvelâ yavaş sesle konuşuyorlardı. Sonra sesleri yükseldi. Bir ara geldi ki erkek ayağa kalktı. Ve beni tutunca çekti. Tellerimden bir çoğu elinde kaldı. Canımı acımsı ama sahibim de ağlamaya başlamıştı. Kendimi unuttum, ona acı-dım.

Artık yaşamam değişmişti. Erkek beni arasına okşuyor. Fakat bazan da çekip canımı yakıyordu. Her halde o erkeklerin en hoynatı olacak. Çünkü bana bakan-ların gözlerinden daima beni okşamak istediklerini hissediyordum. Hattâ, sen bile şimdi ona kıızıyorsun, ve kalbin beni okşamak arzusu ile çarpıyor.

★

Bu bahsi geçelim. Bir gün sahibimle birlikte bir eczaneye gittik. Sahibim bir şişe ilaç aldı. İlaç eve getirdi. Aynanın karşısına geçti. Bütün şişeyi benim üzerine boğalttı. Bu ilaç tuhaf bir seydi. Rengim birdenbire soldu, sarardı.

★

Görenlerden bazıları: — Güzel olmuş! Dedi. Bazıları beğenmedi: — Berberde yaptırıydın daha iyi olurdu.

★

Dediler.. Ve sahibim berbere gitti. Berber bana bir şeyler sürdü. İşte şimdi gördüğün rengi aldım.

★

İnadım inattı. Daima uzuyordum. U-zadıkça da siyahlaşıyordum. Sahibim de inatçı idi ha, ben siyahlaştım mı gene berbere gidiyor, beni sarartıyordu.

★

Dur daha bir şey anlatacağım, benim sahibim küçükken mektebe giderdi. Mektebin kapısında bir aşureci dururdu. Bu aşureci başında tablaaltı dedikleri to-parlak, simit gibi bir şey taşırdı. Sahi-bim onun başındaki tablaaltı hatırla-mış olacak ki bütün geçen kış ve bu yaz başına benimle bu tablaaltı şeklinde bir toparlak yaptı.

★

Nelere alışılmıyor, bir zaman kesik sa-ça alışmışım. Sonradan altı ayağı alış-tım. Tablaaltı şekline gelmeye alıştım. Daha kim bilir nelere alışacağım?

★

Son bir iki sene zarfında şekilde şek-le, renkten renge giriyordum amma boyum biraz uzun bırakılıyordu. Sahibi-min ensesini geçiyordum. Buna çok memnundum.

★

Sahibim biraz evvel arkadaşlarıyla be-raberdi. Moda mecmualarını açmışlar, renk renk, çeşit çeşit elbiselere bakıyor-lardı. Bu arada benim de adım geçti; bir-denbire kulak kabarttım. Kendi tabii şeklime geleceğim diye sevinmişim. Fakat ne gezer, boşuna sevinmişim..

— Bu sene saçlar kısa!

Dediler.. Sahibim:

— Evet, dedi, ben de saçlarımı kestir-meyi düşünüyorum.

Eyvah.. Demek gene kesileceğim, gene güdük kalacağım.. Esasen ne kadar bü-yüdüm ki..

★

Önümdeki kadın ayağa kalktı. Tram-vaydan iniyordu. Ensesine dökülen sa-mana rengi saçlarının bükümlerine son bir defa daha baktım.

İsmet Hulusi

Tarihden sayfalar:

Harun Reşidin göz yaşları

Şair kasidesini şöyle bitirmişti: «Fakat son dakikan gelip te nefesin kesildiği ve ölüme karşı bitkin bir halde mücadeleye başladığın gün de bütün bu saadetin ve servetin bir hayalden ibaret olduğunu anla!»

Meclisin üstüne ağır bir hava çökmüştü.

Yazanı Turan Can

Derler ki, ağlamak zavallıların ve çocukların işidir. Bu belki yüzde yüz doğru olamaz amma yüzde doksan dokuz doğrudur. Çünkü ağlayanlar fakir, â-ciz ve bahtsız kimseler arasından çıktığını hemen her zaman herkes görüyor.

Dünya tarihinde kudret, ihtişam, zenginlik ve büyüklük noktasından pek yüksek bir mevki tutmuş olan meşhur Ar-ab hükümdarı Harunreşidin, çocuk-luktan sonra, hattâ saltanatının en parlak zamanında ağladığını öğreniyoruz. Hem de bir köşede gizli gizli değil, en yakın ve sevgili cariyelerle, nedimlerin ve vezirinin gözleri önünde..

O sırada Harunreşidin yaşı kırkı geç-mişti. Devrin en büyük şehri ve iki bu-çuk milyon nüfusu olan zengin Bağdad şehrinde akıllara durgunluk veren bir ihtişam içinde yaşıyordu. Sarayında her boydan ve her renkten yüzlerce güzel cariye vardı. Bazan bunlardan bir ta-nesini satın almak için yüz bin dinar, yani bugünkü hesapla beş yüz bin Türk lirası verdiği olmuştur.

Harunreşid o gün nedimlerine ziyafet veriyordu. Altın şamdanlardaki yüz-lerce mumun titrek ışıkları altın yaldızlı renk renk kubbelerle aksediyor; fiskeye-lerin saçtığı su damlaları bu akislerin a-rasında bir inci yağmurunu andırıyordu.

Hindin, Mısırın, İnin, Türkistanın en güzel ipek kumaşlarından, kuş tüyle-riinden yapılmış olan divanlarla minder-ler hep dolmuştu. Yarı çıplak cariyelerin bir kısmı raksediyor; bir kısmı çalgı çal-larak şarkı söylüyorlardı. Bu sırada genç ve yakışıklı köleler halife ile misafirle-rine dünyanın en güzel yiyeceklerini, iç-

kilerini sunuyorlardı.

Salon bir çiçek bahçesini andırıyordu. Havvı ruhu gıcıklayan kokular doldur-muştu.

Halife başta olduğu halde herkes ser-mestti.

Mecliste şairler de vardı.

Bu sırada âdet olduğu üzere şairler-den birisi meclisi tasvir etmek üzere bi-kaside okumak istedi. Ayağa kalktı ve hükümdarı selâmlıyarak izin istedi. Ha-runreşid gülümseyerek ve bardağında kalan son içkiyi de içerek başını yavaşça eğdi.

— Başla!

Demek istiyordu.

Şair kasidesini okumağ başladı. Bu kasidesinde hükümdarın ihtişamını, bü-yüklüğünü, cömertliğini, meclisin par-laklığını anlattıktan sonra şöyle diyor-du:

— Ömrün uzun olsun ve derin bir zevk içinde geçsin! Muhteşem sarayla-rının kubbeleri altında sağlıkla ve saa-detle yaşa! Sabah olur ve akşam güneş batarken senin etrafındakiler senin ar-zularını yerine getirmekten başka bir şey düşünmesinler!..

Şair nefes almak için bir an durmuş-tu.

Harunreşidin yüzünde bahtiyarlık okunuyordu.

— Çok hoş! Bakalım arkası nasıl ge-lecek?

Dedi.

Bu kasidenin arkasını orada bulunan-ların hiç biri merak etmiyordu. Çünkü aynı pohpohlarla devam ederek aynı şekilde biteceği şüphesizdi. Bütün kaside-ler böyle değil miydi? Şairlerin hepsi de

(Devamı 10 uncu sayfada)

Okuyucu Mektupları

İstiklâl savaşına İştirak eden eski Tekaüdlere meselesi

Trabzon okuyucularımızdan İstiklâl sa-vaşı deniz emeklisi Abdullah Şinasi yazı-yor:

— Devlet, millî savaşa çalışanları dü-ğündü ve İstiklâl savaşına iştirak eden tekaüdlere maaşlarını tanzim için bir kanun lâyhası hazırlayarak Kamutaya verdi. Gazetelere de uzunboyu akseden bu lâyiha dolayısıyla benim gibi birçok te-kaüdlere de sevince kapıldı. Fakat aradan uzun bir müddet geçtiği halde, bu ha-susta müsbet menfi hiçbir haber çıkmadı. Bütün ümidimiz Kamutaya veri-len bu lâyhadadır. Memleketin kıymet-li sayılarınca, bilhassa İstiklâl savaşın-da bir arada dövüşmüşümüz sayı-lar arkadaşlarımızın nazarı dikkatini celbedi-yoruz.

Garip bir vergi kaçaklığı

Bir okuyucumuz bir tiyatrodan nazarı dikkatini celbeden bir hâdiseden bahse-diyor. Şehirdeki tiyatrolardan birine gir-mek istemiş, kendisinden kapıda beş ku-ruş almışlar ve bir bilet vermişler, içeri girip kanapeye oturduktan sonra tiyatro sahibi yaklaşmış, beş kuruş daha istemiş, okuyucumuz onu da vermiş. Etraftaki seyircilerden sorunca anlamış ki, verilen

bilette 60 para bir vergi varmış. Halbuki içeriden alınan 5 kuruştan böyle bir vergi ayrılmıyor, bu para doğrudan doğruya ti-yatro sahibinin cebine giriyormuş!

Maliye Vekilimizin nazarı dikkatine

Edirnekapıda Kariye mahallesinde Va-liz sokağında 15 numaralı evde oturan Sa-lim Diktürk isminde bir okuyucumuz dün matbaamıza gelerek şu derdini anlattı: Kendisi 1935 de Bolu defterdarlığının Akçakoca ikinci dairesi tahsilatı imiş. Bir iftiraya uğruyarak Vekâlet emrine alın-mış ve 17 İncikânun 1936 da beraat et-miş. İstanbul'a gelerek açıkta kaldığı müddetce biriken maaşlarını almış, son-ra Bolu defterdarlığına eski işine alınma-sı için müracaat etmiş. Bu müracaatını Maliye Vekâletine de yapmış. Fakat bir cevap alamadığı için müracaatlarını tek-rarlamış. İki buçuk sene iş sürünce-mede kalmış, aradaki sultefahhümü bir türlü izale edememiş:

«— Bir suçum, bir günahım olsa yan-mam, diyor. Üç çocuğum, karım ve anam var. Gün geçtikçe, sırf bir anlaşılma-mazlık yüzünden perişan oluyoruz. Kıy-metli Maliye Vekilimizin ve Bolu Defter-darının nazarı dikkatini celbetmenizi di-liyoruz.»

Bir sultefahhümün kurbanı olduğuna zannettiğimiz bu vatandaşın büsbütün pe-rişan olmasının önüne geçilmestini biz de istiyoruz ve sayın Fuad Akrâh'ın dik-kat nazarını çekiyoruz

Valide Sultanın gerdanlığı

4 gündenberi devam eden bu he-yecanlı zabta romanımızı bugün 13 üncü sayfamızda takip ediniz.

KADIN

Sonbahar modası yenilikler getiriyor

Bu sonbahar elbiselerde göze çarpan en büyük yenilik bellerin yükselişidir. Bu suretle kalçalar her zamandan daha uzun ve daha ince görünecektir. Bel yeri ile göğsün altı, göğse bir istinat noktası teşkil edecek şekilde sıkı olacak. Belle beraber göğüs te biraz yükselmiş bulunacak.

Kalçalar gene sıkı, etekler gece için topuklara kadar uzun, gündüz elbiselerinde ancak dizleri örtecek boyda.

Mantoların kupları sade, fakat üstleri kadife, kürk veya kumaş bandlarla süslü ve oldukça külfetlidir. Küçük ceketlerin hemen hepsi kapalı veya dik yakalıdır.

Renklerde de büyük bir yenilik göze çarpar:

Otuz otuz beş yıl önce pek moda olan şakayık rengi yeniden büyük bir rağbet görmekte. Siyah hem gece, hem de gündüz için kullanılıyor. Öğleden sonra elbiselerinde siyaha pembe, kırmızı, yeşil, al, bazan da mor süs konuluyor.

Mürekkep mavisi:

Lâciverde hiç benzemiyen koyu bir «mürekkep mavisi» bu sonbahar için bilhassa beğenilmektedir. Üstü tozlu, cilâsız safir mavisi de öyle. Umumiyetle mora çalan maviler çok moda.

Yeşil renklerden selvi yeşili, griye bakan yeşiller diğerlerine tercih ediliyor. Şarap, lâl, şakayık gibi muhtelif kırmızılarda da muhakkak biraz mavilik aranıyor.

Gece için parlak pembe, mavi ve morla gümüş rengi beğenilmektedir.

Kumaş modası:

En ziyade beğenilen kumaşlar görüşte ağır, hakikatte en hafif olanlardır. Kadife başta gelmektedir.

Elbise ve şapkalarınızı mevsime uygun şekilde süslemelisiniz

(1) Küçük bir boneye renkli veya siyah büyük bir vualet koyabilirsiniz.

(2) Koyu renk veya siyah düz bir tuvalet giydiğiniz zaman kolunuza renk renk çiçekli geniş bir bilezik yahut ta boynunuza buna benzer bir kolye takmalısınız.

(3) Sade bir tayyörün iki (revir) üstüne muhtelif renk çiçeklerden birer

Tüvit te çok moda. Hem şehir, hem de spor kıyafetleri için. Bilhassa sarı, bakır rengi ve kırmızı örgülü, koyu yeşil tüvitler hepsinden fazla hoş gitmektedir. Koyu yeşiller bilhassa koyu renk saçlılara çok yaraşmakta. Bunlara gösterişli düğmeler, yaka veya göğse renk renk yünlerden yapılmış saçaktan garnitürler konuluyor.

Eteklerin biçimi:

Gene dar. Ceketlerin kalçaları sıkı. Bunlardan çoğunun etek kenarlarına, yakalarına kürkten süs konulmaktadır.

Gece elbiselerinde yenilik:

- Kadifeden yemek elbiselerile, yünlütayyörler dahil - bütün gece elbiselerinde beller yukarıdadır. Omuzlar düşüktür. Kısa ön etek modası hemen tamamiyle aksine çevrilmiş görünüyör.

Yüz makyajı da değişecek mi?

Yeni renklere ve yeni mevsime uymak için yüz makyajında da pek tabii ki bir yenilik yapmak lâzım. Yazla beraber turuncu ve turuncuya bakan pudra, alık ve dudak boyalarını da bir yana bırakmak icap ediyor. Bunların yerini mavimsi boyalar alacaktır. Bundan yüzünüzü, yanağınızı veya dudacağınızı maviyenbenzer bir renk süreceksiniz manası çıkarılamaz tabii. Ancak içlerine mavi karışık açık pembe veya buna yakın renklerde makyajın zamanı başlıyor demektir. Çünkü bu mevsimde pek moda olacak olan mavi ve mor elbiselerle, mevsimin havasına bu türlü makyaj yaraşır.

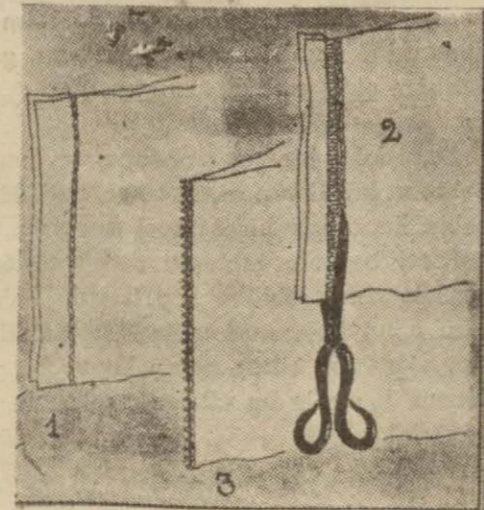
Mevsimlik roplar

Sağda — Raglan kollar, plikaşeli etek, kruvaze göğüs.

Solda — Aynı tarz başka bir rob. Korsajın önu ile, kalçalardaki kupta ufak bir değişiklik var.

Dikiş Dikenlere Kolaylık

Muslin dö sua gibi ince kumaşların birbirine dikilen kısımları üstten pek çirkin görünür. Aynı zamanda bu gibi kumaşları alelade bildiğimiz şekilde dikmek, sağlam bir iş olmaz, elbise kullanıldıkça dikiş yerleri yavaş yavaş hırpalanıp atmaya başlar.

Bu iki mahzurun önünü almak için işte basit ve kolay bir usul:

Dikilecek parçaları birbirine teyelleyip, bozmadan makinede dikiş. Bu makinenin üstünden bir makine juru geçirin. Bu (jur) u orta yerinden makine resimde görüldüğü gibi - kesiniz. O zaman dikiş yerlerinin kenarına (piko) yapılmış gibi olur. Son bir iş olarak dikiş yerlerinden bir ütü geçiriniz.

Bu piko hem elbisenin üstünden temiz ve güzel bir dikiş gibi görünür. Hem de pek sağlam olur.

1 — Makine (jur) u, makine dikişinin üstünden geçirilir.

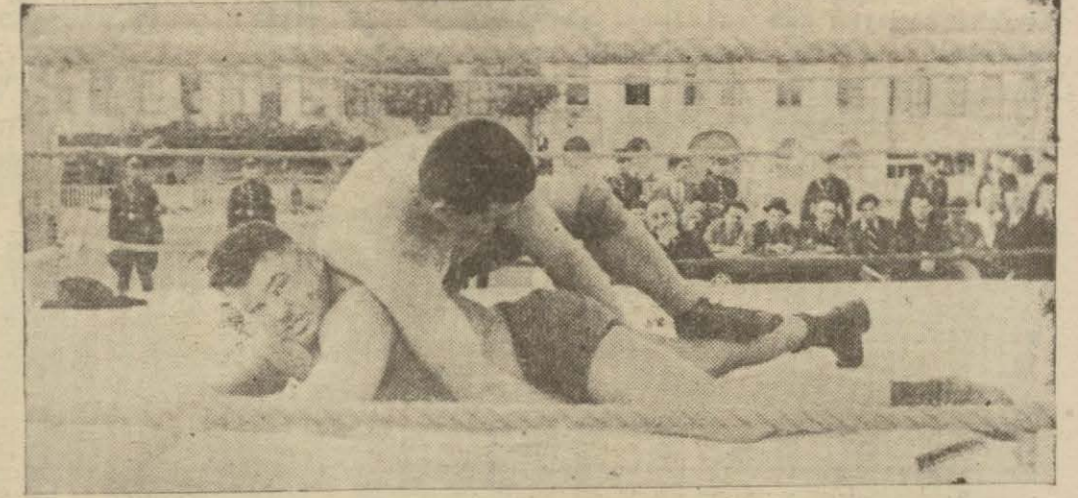
2 — Bu jur tam ortasından makasla kesilir.

3 — Kumaşın tersinden bakılınca tıpkı piko yapılmış gibi durur.

SPOR

Millî haysiyetimize karşı yapılan suikastlar

Amerikada Ali Baba ismini alan Ermeninin, Pariste Mehmet Arif adını takınan Bulgarın küstahlıklarına ne zamana kadar göz yumacağız?

Utanmadan Türk ismile gürşen Bulgar «Mehmed Arifi» geçen gün yenen Amerikan boğası İstanbulda işte böyle paçavraya dönmüştü.

İki ay sürmüş bir Avrupa macerasının serseme çevirdiği bazı züppelerden ikide birde şu kabil kelâmlar duyuyoruz:

— Monşer... Bizim yaptığımız da spor mu? Sen sporu git te Amerikada gör!

— Sporun ne olduğunu anlamak için İngiltereyi görmek lâzım Monami!

— Ah Mon Dieu, kaldırımını yiyeyim o Parisin! Sporun vatanı orası işte!

Bir çokları, Amerikayı sinemalarda seyretmiş; Fransayı kartpostallarda görmüş ve İngiltereyi coğrafya kitaplarından tanımış olan bu züppelerden bir tek dileğimiz var: Bizim artık, ağızlarını şaplata şaplata anlattıkları bu diyarların methini dinlemekten çoktan bıktığımızı bellesinler, ve hayranlıklarını içlerinde gizlesinler.

Çünkü içimizde masum gafiller vardır ve eğer o masum gafiller, bu meddahlara hezeyanlarına aldanıp ta, sporun ne olduğunu Amerikada, İngilterede, veya Pariste öğrenmeye kalkışarlarsa, uğrayacağı zarar hayli büyük olur.

Bizim belki, haliskan İngiliz atlarıyla yarışan bir Ovensimiz yok.

Belki Taksim stadyomu, Paristeki Kolomp stadının yanında bir horoz çöplüğü kalır.

Ve belki bizim bazı millî rekorlarımız, Londra liselerindeki körpe talebeler tarafından çürük bir oyuncak gibi çadır çatır kırılmaktadır.

Fakat buna rağmen biz sporda, Amerikanların da, Fransızların da, İngilizlerin de yetişemeyecekleri kadar ilerideyiz.

Ve çok şükür ki, sporda, Amerikayı model diye almıyor, İngiltereyi örnek gibi görmüyor, Fransayı nümune olarak kabul etmiyoruz.

Çünkü oralarda atlet yarış atı gibi para ile koşar. Boksör, bir derebeyi kavası gibi maaşla yumruk atar. Futbolcu, asrı bir köçek gibi gündeliğe göbek atar ve gürş, sirk patronlarının elinde, dalavereli bir varyete numarası, iğrenç bir ticaret vasıtası haline düşmüştür.

Misal mi istiyorsunuz: Amerikan ringlerine bakın: «Keork bilmem ne yan» adında mısır püskülü bıyıklı bir Ermeni görürsünüz ki, «Ali Baba» adıyla çıktığı minderlerin namaz kılarak, tesbih çekerek hiç bir devre yaşamamış bir müsülman Türk sporcusu tipi icad eder de patronlarına para kazandırır! Ve bunun adı spordur!

Misal mi istiyorsunuz: Parisin mahud Palais de Sports'una dönün: Orada, her pehlivanın altına yatan Mehmed Arifin kim olduğunu biliyor musunuz? Müsaade buyurun da onu size takdim edeyim: Gospodin Dankolofun çömezi Gospodin Todor Bankof!

Palais des Sports patronu, bir serbest gürş dünya şampiyonası hazırladığı zaman, el altında, her emre itaat müheyya bir Türk gürşçisi bulamayınca, Gospodin Todor Bankofa Mehmed Arif adını takıyor!

Tesadüfün ne garib cilvesidir ki, Gospodin Mehmed Arifin, sırtına ayıldızlı mayoyu giyerek atlarına uzandığı pehlivan sürüleri içinde, adını henüz unutmduğumuz şu Amerikan danası Bul Komar bile var!..

O bedbaht Bul Komar, hakiki bir Türk pehlivani karşısına uğradığı müthiş hezimetin intikamını, bir kalp Türk pehlivanından alıyor!

Ve bunun adı: Spor oluyor!

Bütün bunları gördükten sonra bizim: — Bereket ki bizde spor, oralarda olduğu kadar ilerlememiş(!) demememize imkân var mı?

Bu satırları okuyanlar, beni tahrik eden hisleri tahmin etmişlerdir sanırım! Buna rağmen, bu duygularımı biraz daha tavzih etmek lüzumunu duyuyorum: Pariste bir Bulgar, Mehmed Arif namile ve Türk pehlivanlığı namına yerlerde sürünüyor!

Sesimizi çıkarmıyoruz! Amerikada bir Ermeni, Ali Baba namile ve Türk pehlivanlığı namına yemedik herze, kırmadık ceviz, devirmedik çam, karıştırmadık halt bırakmıyor: Sesimizi çıkarmıyoruz!

Fakat bana öyle geliyor ki, biz, faraza Tatavlı Yorgoysa Paris şampiyonu ünvanını taksak ve sırtına «mavi beyaz, kırmızı» renkli soluk bir mayo geçirip meydana çıkarsak, buradaki Fransız elçisi, bir varyete seyircisi kadar lâkayd davranmıyacaktır!

Şimdi, yakın bir günde, Dinarlı Mehmed, Türkiye şampiyonu ünvanile Sofyada ihtiyarlanmış bir minder kurdunun altına düşecek!

Gene sesimizi çıkaramıyacağız!

Halbuki bundan bir müddet evvel, Türkiyeye Yorgi Hacı Yuvanev ve Kiro Aleksandriyef adında iki Bulgar pehlivani gelmişti.

Bu pehlivanlar Konyada, Bursada ve İstanbulda Tekirdağlı Hüseyin ve Müllâyim pehlivanlarla karşılaştılar. İçine hilenin dirhemi katılmamış olan bu gürşçiler, Bulgar şampiyonlarının mağlûbiyetleriyle neticelendi.

Bu mağlûbiyetlerin haftasında, Bulgar gazetelerinde, Bulgar maarif nazırının resmi bir beyanati intişar etti. Bulgar maarif nazırı:

«Zinhar, diyordu, hiçbir profesyonel Bulgar pehlivani Türkiyeye gitmeye kalkışmasın. Çünkü oralarda yenilip, milletimizin haysiyetini alçaltıyorlar. Koskoca bir milletin haysiyeti, iki mace-raperestin keyfine, kazancına âlet olamaz. Bunu yapmaya yeteneceklerin ayaklarını kırarım!»

Buna mukabil, bu hâdiseler karşısında biz o kadar lâkayd kahıyoruz ki, amatör sporcularımızın haricte uğradıkları hezimetlerin, ve kazandıkları zaferlerin bütün memlekette uyandırdığı teessür ve sevinç heyecanlarını hatırlamasam, spor temalarında millî bir mahiyet tanımadığımızı hükmedeceğim!

Fakat bu hükmi veremeyince, millî haysiyetimizin bilâncosundaki zarar yekününü mütemadiyen kabartan bu hâdiseler karşısında harekete geçmek için ne beklediğimizi bir türlü kestiremiyorum!

Ve faraza Bulgar maarif nazırının beyanatını, alınabilecek tedbirlerin bir nümunesi olarak ortaya koyuyorum. Fakat gülünç derecede nikbin bir insan vaziyetine düşmemek için samimi-yetle itiraf edeyim ki ortaya koyduğum bu nümunenin lâyk olduğu alâkayı bulabileceğine karşı beslediğim ümid, haysiyetimize suikast yapanların seciyelelerinden bile çürük ve zayıftır!

Naci Sadullah

SİNEMA

Türk sinemacılığının inkişafı şartları

Bu işde de devletin himayekâr eli her şeyden evvel gelen şarttır

Halkımızın en sevdiği yıldızlardan Danielle Darrieux

Sakarya sinemasının müdürü Bay İhsan Vafi ile Bay Leon, «Son Posta»nın anketine şu cevapları verdiler:

— Geçen sene sinema mevsimi normal bir şekilde cereyan etmiştir. Tabii daha iyi olabilirdi. Yeni yıla büyük ve kuvvetli ümitlerle giriyoruz. İstidilâtımıza nazaran bu seneki sinema mevsimi geçen senekilerden daha iyi olacaktır.

İstidilâtımız, bu seneki programımızın zenginliklerine istinat ediyor. Halk bunu lâyık ve hile takdir edecektir. Buna çok eminiz. Sukutu hayale uğramıyacağımızı her halde temin ederiz.

— Sinemamızın en çok hangi tabaka halk devam eder?

— Bu, gösterilmekte olan filmin nevi-ne bağlıdır. Film ince mevzu ise, sinema müşterilerinin büyük bir kısmını yüksek halk tabakası teşkil eder.

Film «halk filmi» ise müşterilerin hemen kâffesini halk tabakası teşkil eder. İnce mevzu salon filmleri halkın her tabakasını celbedemez. Maamafih bir şey müşahade ettik. Halk, gitgide mevzuları içtimalî hayata temas eden filmleri tercih etmeğe başlamıştır.

— Sinemacılıkta muvaffakiyetin sırrı nedir?

— Sinemacılıkta muvaffakiyetin sırrı başlıca iki âmile dayanmaktadır:

- 1 — Sinemanın mevkii.
- 2 — Sinemanın halka telkin edebildiği itimat.

Sinemamızın bulunduğu mevkiin ehemmiyetini izaha hacet görmüyoruz. Sinemanın halka telkin edebildiği itimada gelince:

Bu itimat iyi ve seçme filmler göstermekle elde edilir. Halk falan sinemanın hep güzel filmler gösterdiğini görünce oraya gitmeğe alışır.

Bir sinema da daima birinci derecede ve seçme filmler gösteremez tabii. Fakat o sinemaya almış olanlar, sinemamızın arasına ikinci, hattâ üçüncü derecede film gösterdiğinden dolayı kusura bakmamalıdır.

— Sinemaların fiyatları çok pahalıdır deniyor, doğru mudur?

— Sinema fiyatlarının pahalı olduğunu biz de tasdik ederiz. Fakat şunu nazarı dikkate almak gerekir: Bizde sinemalara gidenlerin yüzde mikdarı, şehrin

Yeni parlayan yıldızlardan Ann Sothorn

« Sakarya », sineması:

Meş'um kadın

Oynayanlar: Frances Farmer, Joel Me Crea, Edward Arnold.

Vak'a 1884 senesinde geçmektedir. Kâğıt ihtiyacının temini için şimalî Amerika'daki ormanlar harap edilmektedir. Barney dostu Svan ile birlikte imalâthaneyi hüsnü suretle idare etmektedir. Barney çok haris bir adamdır. Barney'in idaredeki mahareti yüzünden patronu Hevit ona ortak olmasını teklif eder. Barney bununla iktifa etmiyerek imalâthanenin sahibi olmağı kurar ve bu maksatla Barney'in kızı ile evlenmek arzusunda bulunur. Fakat bir gece barda bir kavga çıkarır ve kızın gözünden düşer. Lotta ismini taşıyan bir kız da Svan ile evlenir.

1907 senesinde Barney'in emelleri nihayet tahakkuk etmiştir. Emma ile evlenmiştir. İki erkek çocuğu vardır.

Svan, bir gün Barney'i eve davet eder. Barney orada eskiden tanıdığı Lottayı görünce tekrar aşkı uyanır. Onları hep birlikte Şikago'ya getirir.

Barney'in bu suretle hareketi dedikoduları mucip olur. Barney'in oğlu Rişar, hareketini tenkit eylemek üzere Lotta ile görüşmeğe gider.

Baba ile oğul arasında rekabet baş gösterir. Barney her ne pahasına olursa olsun vaziyete hâkim olmak için eskinden olduğu gibi bu sefer de işi zorbalığa dökmek ister.

Fakat bu sefer ortada oğlu (Rişar)

Meş'um kadın filminde Joel Me Crea ile Frances Farmer

vardır. (Rişar) ı döveceği sırada Lotta onu kurtarır.

Nihayet Barney hakikati anlar ve ailesi ile meşgul olmağa başlar.

nielle Darrieux, Greta Garbo, Annabella, Renée Saint - Cyr.

Erkek san'atçılara gelince: En çok sevilenler şunlardır: Charles Boyer, Tino Rossi, Harry Baur, Victor Francen, Maurice Chevalier.

— Türk sinemacılığı hakkında ne düşünüyorsunuz?..

— Sair memleketlerde olduğu gibi, Türkiye'de dahi bir «Türk sinemacılığı» olmalıdır. Gerçi memleketimizde «millî sinemacılık» teşkilâtları var ise de bunlar inkişaf edememekte, Sebebi basittir: Memlekette çevrilmiş olan filmin memleket dahilinde getirdiği para filme sarfedilen parayı çıkarmadığından ve bu filmler hariç piyasalarda satılmadığından, satılsa bile ancak pek aşağı bir bedel mukabilinde satılabildiğinden işin içinden zarar etmeden çıkmak imkânsızdır. Onun için; filmciliğe atılmış olanlar, bu yüzden projelerini kuvveden fiile çıkarmağa cesaret edemiyorlar. Haklıdırlar tabii.

Bizce bir Türk prodüksiyonuna malik olmak ve dolayısıyla bu işe girişmiş olanları teşci eylemek için hükümetimiz kendilerine müzaheretle bulunmalıdır.

O. Tuğrul

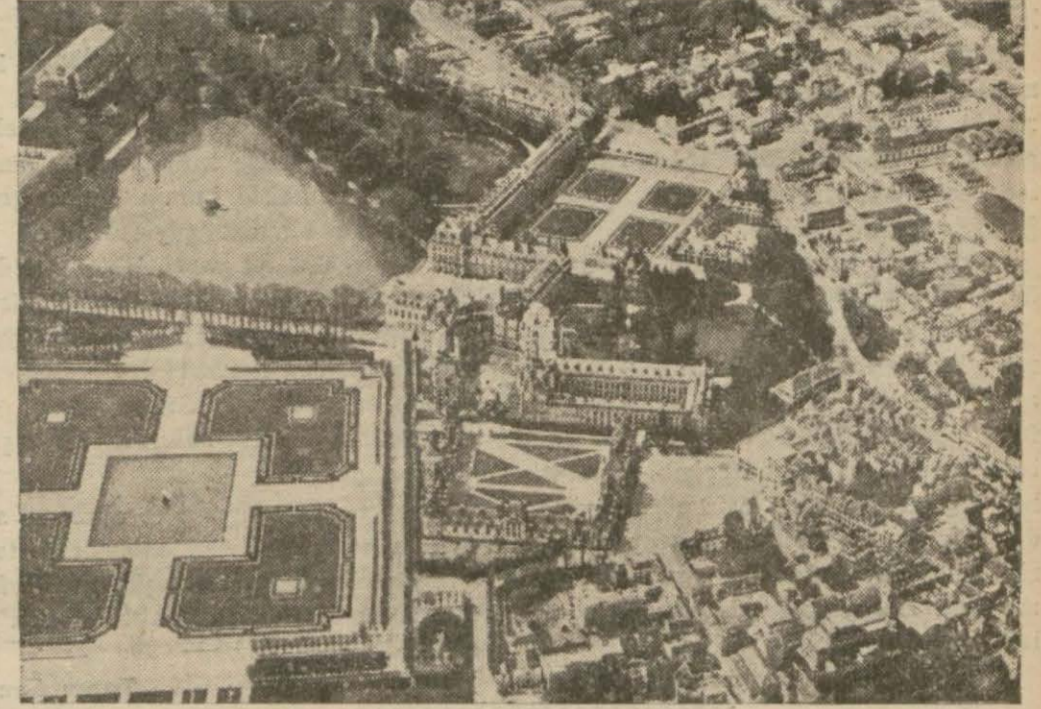
Kadın gözile Avrupa

Masum kadın kaprisleri

Büyük Paris mağazalarında, zengin rolü oynayıp binlerce liralık eşya satın alan ve paraları olmadığından bilâhare iade eden kadınlar pek çoktur

Yazan: Muazzez Tahsin Berkand

— 11 —

Paris'in havadan alınmış resmi

Paris'in büyük mağazalarını dolaşmakta devam ediyorum. Hazır elbise daire-

sindeyim; fakat buraya bir daire demek ne manasız bir şey! Elbise sarayı desem daha doğru olmaz mı?

İççe ve yanyana müteaddit cesim salonlar...

— Ne istediniz efendim?

— Bir elbise alacağım madmazel.

— İpekli mi? Yünlü mü? Düz mü, yoksa emprime mi? Yıkılır kumaştan mı olsun, yoksa ağır bir şey mi?

Birbirini takip eden bu suallere cevap verirken satıcı kıza bakıyorum. Uzun boylu, çok mütenasip vücutlu, en kibar bir salona tereddütsüz girebilecek surette iyi giyinmiş sarışın bir kız... Arkasındaki siyah ipekten elbise mutlaka büyük mağazanın yarattığı bir model olacak! Esasen önümden geçen bütün başka satıcı kızlar da birbirinden biçimli ve zarif.

Yanımdaki Fransız arkadaşım bunu izah ediyor:

— Mağazaların elbise dairelerindeki vandozların hepsi birbirinden iyi giyinmiş olurlar. Bu, müessesenin menfaati iktizasındandır. Çok defa müşteriler bu madmazellerin arkalarındaki elbisenin modelini beğenip tıpkısını ismarlarlar. Temiz salonlarda, etrafıma biraz hayranlıkla bakarak dolaşıyorum... Yanyana dizilmiş kaç tane prova kulübesi var? Yirmi beş mi? Elli mi? Her kulübede bir vandoz bir kadın müşteriye esvap beğendirmekle meşgul... Bazan sesleri dışarıdan duyuluyor:

— Hayır madam, bu elbise sizi şişman göstermiyor; bilâkis, bakınız vücudunuzda ne güzel durdu. Beni dinlerseniz mutlaka bunu alınız. Tabii ufak tefek kusurlarını tamir ederiz. Müsaade ederseniz dikmişilerden birisini çağırayım da şu bol yerlere iğne koysun; o zaman göreceksiniz elbise nasıl meydana çıkacak.

Bir prova kulübesinin perdesi aralık... İçerde, ince vücudünü göstermekten çekinmeyen genç bir kız, mavi tül den bir esvabın kendisine yakışıp yakışmadığını anlamak için geriye doğru bir adım atmış, üç taraflı aynada kendisini seyre diyor. Dudaklarında:

— Fena değil. Bana yakıştı... diyen hafif bir gülümseme var.

Satıcıların şefi yaşlı bir madamın yanında, yarım yamalak fransızca konuşan bir İngiliz kadını:

— Elbisemi yarın sabah saat onda otele göndereceksiniz değil mi? Öğleden sonra Londraya dönüyorum.

— Tabii madam, mutlaka göndereceğiz.

Bu mahşer kalabalığı nedir Yarabbi'm? Dünyanın bütün kadınları çırpıplak kalmışlar da alelacele giyinmek için buraya mı koşmuşlar? Bu telâş, bu gidiş geliş, bu patırdı niçin?

Salonun, bir oda kadar geniş camerkanları önünde durup birbirinden zarif, birbirinden itinalı süslenmiş mankenlere bakıyorum. Bunlar bir düziye döne rek elbisenin her tarafını gösteriyorlar. Benim gibi seyredenler pek çok ve herkes kendine göre bir fikir yürütüyor.

— Bu sene verev etekler ortadan kalk-

mış gibi... Baksana elbisenin aşağı kısmı hep plili.

— Yünlüler de öyle amma, ipekli üzerinde gene verevler var. Vücudu ince gösterdiği için bu moda eskimiyor:

— Şu emprime fişanın japosunu gördün mü? Burada altmış franga satıyorlar, halbuki ben kendi işçime kopya ettirdim, yirmi beş franga mal oldu.

— Aman o işçinin adresini bana verir misin?

Durmadan geçiyorum... Salonları bir baştan bir başa kaplamış tahta askılar üzerinde binlerce giyim eşyası; burası stok mallar dairesi, mevsim sonu çeşitleri... Bir tarafta yanyana asılmış bluzlar; daha ilerde renkli elbiseler.. Şurada paltolar, beride ceketler.. daha ilerde etekler, yağmurtuklar... Hepsinin üzerinde birer etiket; her askının önünde bir kaç müşteri; fakat etrafta satıcı kızlardan eser bile yok: Çünkü bunlar alıcı değil, daha ziyade görmek için, vakit geçirmek için gelen müşteri alayı.

Vakit geçirmek için mağazalara gelen başka bir kısım halk daha var, fakat bunlar elbise kısmında değil.

Büyük mağazalar, reklâm için, bazı bazı, hattâ zannederim haftada bir defa, bedava yüz ve saç tuvaleti yapıyorlar. Halk tabakasından bir çok kadınlar, hem süslenmek, hem de gün geçirmek için bu güzellik tecrübelerini kendilerini bira-karak yüzlerine çeşit çeşit boyalar, kremler sürdürüyorlar, masajlar yaptırıyorlar, kaşlarını aldırıyorlar.

Bütün bu vakit geçirmek ve gezmek için mağazaları dolaşan müşteriler o kadar çokmuş ki, hattâ bazan saatlerce bir satıcıyı meşgul ederek bir elbise satın alıp adresine yolladıktan sonra paketi kabul etmeyip iade eden kadınlar bile varmış.

Mağazadaki müfettişlerden birine bu rivayetin doğru olup olmadığını sordum. Evvelâ şüpheli şüpheli yüzüme baktı, fakat gazeteci olduğumu söylediğim vakit gayet ciddi bir tavırla bana şu cevabı verdi:

— Elbette ki doğrudur madam. Öyle müşteriler olur ki, her tezgâh başında durarak bir çok şeyler beğenip seçerler, elbiseler, çantalar, eldivenler, kremler, pudralar alırlar ve bunların evlerine gönderilmelerini söyliyerek saatler saati burada kaldıktan sonra giderler, fakat sözde satın alınan bu malları evlerine gönderdiğimiz vakit oda hizmetçisi madamın seyahate çıktığını ve yahut evde olmadığını veya sadece madamın bunları almaktan vaz geçtiğini söyliyerek paketleri geri gönderirler.

— Bunların parasını mağazada ödemezler mi?

— Hayır, bunlar fatura bedelini evlerinde ödiyeceklerini söylerler.

— Peki; böyle yapmaktan maksatları nedir? Dolandırıcı olsalar, mah alıp parasını vermezlerdi; halbuki bunlar malları da almıyorlar.

Mağaza müfettişi gülünçüyle yüzüme baktı.

(Devamı 10 uncu sayfada)

TARİHTEN SAYFALAR

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

riyakâr adamlardı. Hükümdarları gök-
lere çıkarırlar, kendilerine verilen altın
kesesi ağır olmazsa aynı hükümdarları
için için yerin dibine geçirirlerdi.

Fakat aldanıyorlardı.

Şair kasidesini şöyle bitirmişti:

— Fakat son dakikan gelip te nefesin
kesildiği ve ölüme karşı bitkin bir halde
faydasız mücadeleneye başladığım gün de
bütün bu saadetin ve servetin bir hayal-
den ibaret olduğunu anla!

Meclisin üstüne ağır bir hava, bir ölüm
havası çökmüş gibiydi.

Harunreşid'in elinde yeni doldurul-
muş bir kadeh vardı. Dudaklarına götü-
receği sırada birdenbire durdu. Ölüm,
gözlerinin önüne geldi. Yaptığı cinayet-
ler, o cinayetlerin vicdan azabı bütün a-
ğırlığıyla kalbine çöktü.

Karşısında kızıl kefenlere bürünmüş
öüler var gibiydi.

Kız kardeşi Abbese ile veziri Caferi tanı-
dı. Pek sevdiği veziri Caferle birlikte
aynı mecliste bulunabilsin diye onu Ca-
fere nikâhlanmış; fakat peygamber sülâ-
lesinden bir kadının Cafer gibi bir azatlı-
nın koynuna girmesi caiz görülmediğinden
zıfıfı yak etmiş. İki genç birbirle-
rini sevmişler; çocukları olmuş ve Ha-
runreşid Abbese ile Caferi ve çocuk-
larını öldürtmüştü.

Caferin babası ve kardeşi birlikte

(Parmak oğulları — Bermekli) lerden
yüzlercesini de mahvetmişti.

Hazreti Ali sülâlesinden olup ta isyan
eden Yahya bin Abdullahı affettiğine dair
senet vererek Bağdada getirdiği ve saray
tahsis ettiği halde sonradan onu da bir
bahane ile hapiste öldürtmüştü.

Gene Hazreti Ali sülâlesinden Musa
bin Cafer Medinede uslu uslu otururken
bir sedye ile Bağdada göndermiş, hürmet
ve ihtiram göstermiş, lâkin sonra zehir-
letmişti.

Günahları büyüktü.

Derin bir pişmanlık duyuyordu.

Gözleri yaşardı ve bir kaç damla yaş
elindeki içki dolu kadehe düştü.

Harunreşid'in veziri (Fadl ibni Rebi)
bunu görünce şaire kızdı ve azarlamak
istedi. Fakat halife bunun önüne geçti
ve pek sakin bir sesle şöyle dedi:

— Hayır, çok iyi yaptı. Hattâ bundan
dolayı takdir edilmelidir. Çünkü bizim
hep gaflet içinde yaşadığımızı görüyor;
bizi uyandırmak istiyor!

Lâkin artık uyanmak neye yarar?

Her zaman uyanık kalmak, aklı başın-
da olmak gerek...

İhtiras ve entrikaya âlet olmanın a-
damları ne mutlu! Asıl onlardır ki ta-
rihin karşısında daima başlarında, defne
dallarından fazilet tacile, alınları açık ve
başları dik kalırlar...

Turan Can

Çöplerin denize dökülmesi

İstanbul ciheti çöplerinin bir aya ka-
dar denize dökülmeğe başlanması muh-
temeldir. İstanbul ve Beyoğlu çöpleri-
nin bir senelik denize dökülme masra-
fı 52 bin lira tutmakta, Üsküdar ve
Kadıköy dahil olmak üzere şehir çöp-
lerini denize dökmek için 70 bin liraya
ihtiyaç hasıl olmaktadır.

Yeni çöp arabaları

Belediye bir sene içinde yeni tarzda
tek atlı 150 çöp arabası yapacaktır. Hâ-
len İstanbul şehrinde 350 kadar çöp a-
rabası vardır. Yeni arabalar çalıştırıl-
mağa başlandıkça eskiler çürüğe çık-
arılacaktır. 150 arabadan bir kısmı çift
atlı olacaktır.

Hayvan derilerinin zedelenmemesi için tedbir alınıyor

Sığır ve kera sığırların üvendreyle
dürtülerek sevk edilmesi ötedenberi â-
dettir. Halbuki, malûm olduğu üzere u-
cunda ince bir çivi bulunan üvendre,
hayvanların derilerini delmekte ve ze-
delemekte dir.

Bu cihet göz önüne alınarak, bu ne-
viden hayvanların üvendreyle sevk e-
dilmemesi, diğer hayvanlar gibi kır-
baçla sevk edilmesi muvafık görülmüş,
bu vaziyet alâkadarlara bildirilmiştir.
Üvendreyle hayvan sevk ettiği görül-
enler cezalandırılacaktır.

İğdir satış kooperatifleri müdürü

İğdirde teşekkül eden pamuk ve tâ-
rım satış kooperatifleri umumî mü-
dürlüğüne tayin edilen Trakya umu-
mî müfettişliği iktisat müşaviri Şük-
rî Kasapoğlu Edirnedeki şehrimize gel-
miştir. Şükür Kasapoğlu yeni vazife-
sine başlamak üzere yarın İğdira ha-
reket edecektir.

Çatalca'da 150 hektar orman yandı

Geçen gün Çatalcanın Ereğli mev-
kiindeki Çilingas ormanında âni bir
yangın zühür etmiş, itfaiye ve orman
memurlarının bir saatlik sıkı çalışma
ve gayretleri neticesinde 150 hektarlık
baltak bir saha yandıktan sonra sön-
dürülmüştür.

Çatalca müddeiumumliği yangının
neden çıktığı ve failerini tahkik et-
mektedir.

Kadın gözle Avrupa

(Baş tarafı 9 uncu sahifede)

— Bunlar çok masum kadın kaptisleri-
dir. Orta halli bir madam, bir kaç saat
için kendisini zengin bir kadın mevkinde
tasavvur ederek bu alış veriş yapı-
yor, fakat hakikatte namuslu olduğu için,
bedelini ödiyemeyeceğini bildiğinden
bunları iade ediyor.

— Sizi lüzumsuz yere işgal eden böyle
kimseler hakkında takibatta bulunmaz
mısınız?

— Takibat mı? Niçin? Bunlar, dediğim
gibi, çok masum kaptislerdir ve biz bu-
nu, gene kendi menfaatimiz için, hoş gör-
mek mecburiyetindeyiz; yoksa mağaza-
mıza fena reklâm yapmış oluruz. Maama-
fih, takibat yapmak istemek te muvafak
olmamız ihtimali pek azdır; çünkü bunu
ekseriya taşradan gelenler ve yahut ya-
bancılar yapıyorlar ve bize verilen ad-
resler de çok defa otel isimleridir.

Müfettişin «masum» bir kadın kaptisi
addettiği bu mesele, çok psikolojik bir
mevzu gibi beni düşündürdü.

Güzel şeyleri görmek şüphesiz büyük
bir zevk; fakat bunları sahiden satın a-
lacak parası olmadıktan sonra yalandan
almak neye iyi?

Bu sualin cevabını ben veremedim, siz
verebiliyorsanız ne mutlu!

M. Berkand

Trakya tavşanlarına müşteri çıktı

Edirne (Hususî) — Bu yıl İzmir fuarındaki
Trakya pavyonunda Trakya umumî müfet-
tişliğince yetiştirilmekte olan muhtelif cins
tavşanlara alt bir köşe de tahsis edilmiş bu-
lunmaktadır.

Pek çok takdir kazanan Trakya tavşan-
larına fuarda ehemmiyetli bir müşteri de te-
min edildiği, hıfzussıhha umum müdürlüğü-
nün her yıl bin tavşan almağa talip oldu-
ğu şevinçle haber alınmıştır.

Tipta istifade edilen tavşanların cinsleri
ve yaşları ve bugünkü fiyatları hakkında mü-
esseseden malûmat istenmiştir.

Çukurova şampiyonu

Adana, 27 (Hususî) — İhtilâflı bulu-
nan Çukurova şampiyonluk maçı dün
yapıldı. İdmanyurdu tekrar iki sifir ga-
lib geldi ve şampiyon oldu.

RADYO

Bugünkü program

İSTANBUL

28 - 9 - 1937 - Salı

Öğle neşriyatı:
12.30: Plâkla Türk musikisi. 12.50: Hava-
dis. 13.05: Muhtelif plâk neşriyatı.

Akşam neşriyatı:
18.30: Plâkla dans musikisi, 19.30: Kon-
ferans: Eminönü Halkevi neşriyat kolu namı-
na: Nuster Sefa, 20: Hamit ve arkadaşları
tarafından Türk musikisi ve halk şarkıları,
20.30: Ömer Rıza tarafından arapça söylev.
20.45: Vedia Rıza ve arkadaşları tarafından
Türk musikisi ve halk şarkıları, (Saat ayarı)
21.15: Orkestra, 22.15: Ajans ve borsa ha-
berleri, 22.30: Plâkla sololar, opera ve operet
parçaları.

Fransız boksörü Neden yenildi?

Apostoli - Marcel Thil maçından telsizle
gelen ilk resim

Dün gelen Fransız gazetelerinde Nev-
yorkta geçen perşembe günü akşamı Av-
rupa şampiyonluğu için yapılan ve Fran-
sız boksörünün mağlûbiyetiyle neticelenen
Marcel Thil - Fred Apostoli maçı hak-
kında uzun tafsilât ve resimler bulun-
maktadır.

Bildirildiğine göre 15 ravund olarak
tesbit edilen maçın 9 uncu ravunduna ka-
dar Marcel Thil hâkim bir şekilde dövüş-
müştür. Fakat onuncu ravunda sağ kaşı
üzerine yediği şiddetli bir yumruk deri-
sini yırtmış ve kan boşanmağa başla-
mıştır.

Bunun üzerine doktorun tavsiyesile
hakem müdahale etmiş ve maçı tatil e-
derek Fred Apostoliyi galib ilan etmiş-
tir.

Fransız gazeteleri şampiyonlarının
mağlûbiyetinden dolayı çok müteessir-
dirler. Maamafih bir revanş maçından da
bahsedilmektedir.

Telif hakları mahiyetindeki ikramiyeler vergiye tabi değil

Mesleğine aid faydalı telif ve ter-
cümeler yapanlara vekâletlerce veri-
len ikramiyelerden 2390 numaralı ka-
nunun üçüncü maddesinin 15 inci fik-
rası mucibince kazanç vergisi alınma-
maktadır. Bu neviden bedellerin ikra-
miye faslından verilmesi halinde dahi,
kazanç vergisinden başka buhran, mü-
vazene ve hava kuvvetlerine yardım
vergilere de tâbi tutulmaması lâzım
geldiği Maliye Vekâletinden alâkadar
makamlara tamimen tebliğ edilmiştir.

İstanbul Borsası kapanış fiyatları 27-9-1937

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	627.75	625.00
New-York	0.7892	0.7875
Paris	23.0425	23.135
Milano	14.9980	14.0640
Brüksel	4.6894	4.6070
Atina	87.0570	87.44
Cenevre	3.4368	3.45
Sofya	63.72	64.
Amsterdam	1.4272	1.4334
Prağ	22.90	22.60
Viyana	4.17	4.1888
Madrid	11.7084	11.76
Berlin	1.9670	1.9750
Varşova	4.1750	4.1936
Budapeşte	3.9825	4.
Bükreş	107.0490	107.52
Belgrad	34.3687	34.52
Yokohama	2.7366	2.7486
Moskova	20.3275	20.24
Stokholm	3.0896	3.1032

ESHAM

	Açılış	Kapanış
Anadolu 6m. % 60	00.	00.
A. 6m. % 60 vadeli	00.00	00.00
Bomonti - Nektar	00.00	00.00
Asian çimento	00.00	00.00
Merkez bankası	00.00	00.00
İş Bankası	00.00	00.00
Telefon	0.00	—
İttihat ve Değir.	00.00	—
Şark Değirmeni	0.00	—
Terkos	0.00	0.00

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	00.00	00.00
» » I vadeli	00.00	00.00
» » II vadeli	13.70	13.70

TAHVİLÂT

	Açılış	Kapanış
Anadolu I pe.	00.00	00.00
» I vadeli	00.00	00.00
» II pe.	00.00	00.00
» II va.	00.00	00.00
Anadolu mü. peşin	00.00	00.00

İstanbul Belediyesi İlanları

Eminönü Belediye şubesinde: Unkanında Kerestecilerde Gümrük sokağın-
da 6 No. 11 dükkân harap ve maili inhidam olduğundan 15 gün zarfında mahzu-
run izalesi, aksi takdirde yapı ve yollar kanununun 44 üncü maddesinin tatbik
edileceği, adresi meçhul bulunan hissedarlardan Miltiyadi Canbaz oğluna ihtar-
name makamına kaim olmak üzere tebliğ ve ilân olunur. «B.» «6569»

İstanbul Vakıflar Direktörlüğü İlanları

CİNSİ	Mikdarı ton	Muhammen bedeli	
		Lira kuruş	İlk teminat Lira kuruş
Kok kömürü	300	Tonu 18 60	418 50

Gureba hastanesine lüzumu olan yukarıda cins ve mikdarı yazılı kok kömürü-
ne kapalı zarf usulile yapılan eksiltmesinde verilen teklif mektupları sayan
kabul görülmediğinden mezkûr kömür pazarlıkla alınacaktır. Pazarlığı 30/9/937
Çarşamba günü saat 15 de komisyonla yapılacaktır. Şartnamesi levazım kale-
minde görülebilir. İsteklileri yazılı gün ve saatte pazarlık için müracaatları.
(6555)

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu İlanları.

1 — Muhammen bedeli 2063 lira tutan Eczacı okulu için alınacak laboratuvar
teraze ve vezinleri 7/10/937 perşembe günü Üniversite Rektörlüğünde ihale
edilmek üzere açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Talihlerin 2490 sayılı kanunda yazılı belgelerle beraber 155 liralık mu-
vakkat teminat vermeleri lâzımdır. Liste ve şartname her gün Rektörlükte gö-
rülür. (6265)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz okulları için lüzumlu olan 200 adet tulum ve 600 adet spor
lâstik ayakkabı açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedel 2650 iki bin altı yüz elli ve muvakkat teminat 198,90
liradır.
3 — İhale Yüksek Enstitü binasında toplanan komisyon tarafından 18/10/937
tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 14 de yapılacağından talihlerin hazır bu-
lunmaları.
4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire
Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur. «3582» «6544»

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

1 — Kurumumuz tecrübe hayvanlarının bir senelik yiyecekleri olan 37000 kilo
arpa açık eksiltmeye konulmuştur.
2 — İhale 29/9/937 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 16 da Yüksek En-
stitü Rektörlük binasında toplanan komisyon tarafından yapılacaktır.
3 — Muhammen bedel 1572 lira 50 ku ruştur.
4 — Muvakkat teminat 117 lira 94 ku ruştur.
5 — Fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin Enstitü Daire Mü-
dürlüğüne müracaatları ilân olunur. «3295» «6138»

SELÂNİK BANKASI

Tesis tarihi : 1888

İdare Merkezi : İSTANBUL (GALATA)

Türkiyedeki Şubeleri :

İSTANBUL (Galata ve Yenice) ve
MERSİN, ADANA Bürosu

Yunanistandaki Şubeleri :

SELÂNİK - ATINA

Her nevi banka muameleleri
Kiralık kasalar servisi

Kastamonu Sulh Hukuk Mahke- mesinden:

Hazine vekili avukat Nahid Çina-
rın Erzincanda Topçu namile maruf
Niyazi yanında Binbaşı ölü Vehbi kız-
ları Yaman ve Nuriye ve Kastamonu-
da hesap memurluğundan matrut A-
li Rıza aleyhlerinde davalılardan Le-
man ve Nuriyenin babaları ve muris-
leri Binbaşı ölü Vehbinin 927 senesi
askeri ambar ve aynıyatından yolsuz
sarfiyat yapmak suretile üç lira elli
altı kuruş ve diğer Ali Rızanın keza
(45) lira (91) kuruşu zimmetlerine ge-
çirdiklerinden tahsili dileği açmış ol-
duğu davanın muhakemesinde davalı-
lar namına çıkarılan davetiyeleri ika-
metgâhları meçhul olduğundan bahis-
le bilâ tebliğ iade kılındığı anlaşıldı-
ğundan ilânen tebligat icrasına ve mu-
hakemenin de 4/11/937 perşembe gü-
nü saat ona bırakılmasına mahkemece
karar verilmiş olmakla davalıların
mahkemeye bizzat gelmedikleri veya
bir vekil göndermedikleri takdirde
hukuklarımıza göre karar verileceği ve
ayrıca namılarına çıkarılan davetiye-
nin birer nüshasının mahkeme divan-
hanesine talik edildiği tebliğ makamı-
na kaim olmak üzere ilân olunur.

ELBİSENİZİN

Koltuk altlarında olan

LEKELERİNİN

ne ile çıkarılacağını

düşünmektense

ELBİSELERİNİZİ

Hem lekeden ve hem de

terin tahribatından

SUDORONO PERTEV

kullanarak kurtarınız.

Belsoğukluğu

ve FRENGİYE yakalanmamak için

en iyi ilaç ancak

PROTEJİNDİR

Dr. İhsan Sami

TİFO AŞISI

Tifo ve paratifo hastalıklarına tu-
tulmamak için tesiri kat'i, muafi-
yeti pek emin taze aşidir. Her ec-
zanede bulunur. Kutusu 45 kuruştur

İstanbul İkinci İflâs memurluğundan:

Müflis Avunduklara alt İzmirdeki Bulgur-
ca çiftliğinin kira meselesi hakkında masa
memurluğunca verilecek izahat üzerine bir
karar verilmeğe üzere alacaklıların 1/10/937
cuma günü saat 15 de dairede hazır bulun-
maları ilân olunur. (254).

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

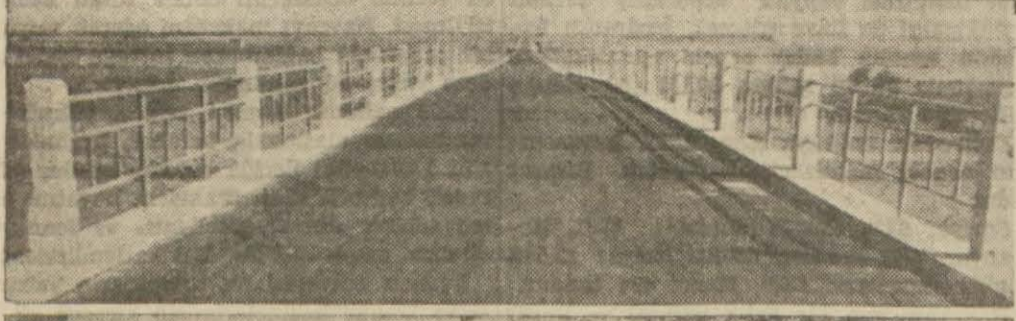
★ Her türlü banka işi ★

İstanbul - Lüleburgaz yolunda

İstanbul Trakyanın taze meyvalarına kavuşuyor

Bu yol sayesinde Kırklareli - İstanbul yolculuğu beş saate indi, haftada iki defa mahsul gönderen Tekirdağ, bu yol sayesinde günde iki defa mahsul gönderilecek

Yazan: Naci Sadullah

Yukarıda: İstanbul - Lüleburgaz yolundaki köprülerden, aşağıda Kırklareli valisi ile Nafia Yolla Müdürü nutuklarını söylerlerken

Asfalt üzerinde uçan 37 otomobilden birisindeyim.

Arabanın kilometre saatindeki ibreye bakıyorum: 100 rakamı üzerinde bir saat yelkovanı kadar sabit duruyor! Fakat o ibreye bakmasam, saatte 100 kilometre sür'atle uçtuğumuzun farkına bile varmayacağım. Ben hiç sarsılmayıp kerametini, bindiğimiz arabanın yeniliğinde buluyorum. Fakat şoför:

— Şu yola bakın bayım! diyor. Bu yolda 1938 modeli Playmut değil, kurunvusta modeli kağıt bile sarsmam adamı!..

Sonra gülerken ilâv ediyor:

— Motör bile keyfinden sarhoş oldu... Nerdeyse nara atacak!..

Hakikaten, namuskâr bir zenci alını gibi pırıl pırıl parlayan asfaltın cazibesi, motörü bile baştan çıkarabilecek kadar başdöndürücü! Ben, tam 100 buçuk kilometre uzunluğundaki asfaltta yüz kilometre sür'atle uçmanın keyfi içinde, kilometre kilometre aşmış bu yolun karşılığını yapıldığı düşününce, kutulamaya koştığımız bayramın azametini daha iyi anlıyorum. Ve anlıyorum ki, üstünden geçtiğimiz asfaltta dökülmüş emek terleri yağmur haline gelseydi, yurdun bütün derelerini taşıyabilirdi.

★
Silivri, Çorlu hududunda bir tak... Değirmenköy hududunda bir tak. Seymen köyünde bir tak. Çorluda tak. Ergene köprüsünde tak. Vakıflar Yeniköyde tak... «Karıştıran» hududunda tak. Lüleburgazda tak...

Talebeler, köylüler, takların kurulduğu yerleri mahşere çevirmişler... Köy kızları otomobillerimizi çiçek yağmuruna tutuyorlar ve genç, ihtiyar bütün köylüler, yurdlarına refah getirecek olan bu yolun manevî kapısındaki ipek kilidi kırılmaya gidenleri, avuçlarına kıyarcasına alkışlıyorlar. Seymenliler, bize beklediğimiz bir sürpriz de hazırlamışlar. Takların altında kafitemizi durdurup, Ali Çetinkayanın ayakları dibinde koskoca bir koç kurban ettiler.

Bıçağın altına gitmekten kaçınan koçu burma boynuzlarından sürükliyen bir köylü:

— Ulan hayvan, diyordu... Ne nazlıyorsun? Başını kaldır da, kurban edileceğin yola bir baksana? Böyle yola ben bile kurban olurum!

Vakıflar Yeniköyde, ikinci bir sürprizle karşılaştık: Köylüler, Lüleburgazdaki kordelânın kesilişinde bulunamayacakları için, kendi taklarına da bir ipek kordelâ germişler. Hatta Çetinkayanın kordelâyı kesmek için kullanacağı makası bile hazırlamışlar. Ali Çetinkaya, onların bu masum arzularını müşfik bir peder tevazuile yerine getirdi!

Bir köylü, heyecanlı bir sevinç içinde gülüyor, ve:

— Her yolu bir defa açarlar, bizimki iki defa açılacak! diyor, sonra dua ediyordu:

— Kapısı gibi, talihi de iki katlı açılır inşallah!..

★
3 üncü kolordu kumandanı General Salih bir, General Kâzım Dirik iki... İstanbul valisi Muhittin Üstündağ bir... Edirne valisi Niyazi iki, Tekirdağ valisi Sabık üç, Kırklareli valisi Hasib dört...

Çorlu kaymakamı Niyazi Ülkü bir, Lüleburgaz kaymakamı Suphi Batur iki, Silivri kaymakamı Vakkas üç...

Yani cem'an iki general, 4 vali, üç kaymakam, ve çoğunun isimlerini bilmediğim tam 27 tane sayılav...

Ve yüzlerce müdür, muallim, âmir, memur, binlerce kadın, çocuk, ihtiyar,

Köylüler Nafia Vekiline şükranlarını arz ederken

tek kulak kesilmişler, Ali Çetinkayanın hoparlörden yükselen vakur sesini dinliyorlar.

Ali Çetinkaya kürsüde, tıpkı sigaya çekilmiş bir memur tevazuile, vekillikini yaptığı millete, başardığı bu şerefli işin hesabını veriyor. Yapılmış ve yapılacak en küçük köprüleri bile yerleriyle sayıyor. Üstünde bulunduğumuz asfaltın blokaj kalınlığını bile santimile söylüyor, sonra diyor ki:

— Bu yol, yani İstanbul, Lüleburgaz hudud yolunu Trakyanın belkemiğidir.

Trakyayı, denize, ve Ankaraya bağlıyor.

Tâ Londradan kalkan bir yolcu, Belçikadan, Almanyanadan, Yugoslavyadan Bulgaristandan ve bu yoldan geçip İstanbul'a kadar girebilecektir.

Bu vesile ile tebşir ederim ki, Lüleburgazdan hududa kadar uzayan 98 kilometrelik yolun tamamlanıp açılmasını kutluycamızın mes'ud günün de çok yakın olması sureti kat'iyede mukarrerdir.

Her işde olduğu gibi, bu hayırlı yol işinde de Atatürkün yüksek irşadlarını saygile yâdeder, ve dilerim ki, Trakyalıların talihleri de bu yol kadar açık olsun!

★
Trakyanın genç maarif müsettişi Abdi Yalçın Bildivarin nutku, heyecanları,

Parisi heyecana Düşüren Esrarençiz hâdise

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bunların sonuncusu, Pariste yaşayan beyaz Rus muhacirlerinin şefi olan General Miller ile gene Beyaz Rus Generallerinden Skobline'in esrarençiz bir şekilde kayboluşlarıdır.

Bundan yedi sene evvel gene Pariste yaşamakta olan Beyaz Rus şeflerinden General Kutiepof'un esrarençiz bir şekilde kaybolduğu da hatırlanmıştı. Onun halefi olan meşhur Rus generalinin bu esrarlı gayubeti bütün heyecan uyandırmıştır.

General Miller, kaybolduğu çarşamba günü bürosunda bir mektup bırakmıştır. Bu mektupta şu esrarençiz cümleler okunmuştur:

«Bugün saat yarımında general Skobline ile bir randevum var. Bizimle beraber Stromann isminde bir Alman ataşemiliteri ile Werner isminde gene bir Alman sefaret memuru buluncaktır. Her ikisi de çok güzel Rusça konuşuyorlar. Randevu general Skobline vasıtasile hazırlanmıştır. Fakat bu adamlardan şüphe ediyorum. Onun için her ihtimale binaen bu mektubu bırakıyorum.»

Ertesi sabah hâdise polise intikal edip general Skobline meseleden haberdar edilince hiç bir şey bilmediğini söylemiş fakat bir kaç saat sonra o da ortadan kaybolmuştur.

Şimdi yeni halde tebellür eden kanaat Beyaz Rus Generalinin siyasi sebeplerden dolayı bazı esrarençiz adamlar tarafından kaçırıldığıdır. Yalnız General Skobline'in vaziyeti anlaşılammıştır. Kendisinin ya kaçırılarak beraber olduğuna, ya aynı şahsiyetler tarafından kaçırıldığına, yahut ta korktuğundan kendi kendine kaçtığına ihtimal verilmektedir.

General Müllerin yerine
Belgrad, 27 (A.A.) — Rus muhacirlerinin askerî teşekküllerince Belgrad'da çıkarılan Ruskigolos gazetesi, umumî askerî birliğin ikinci kısım şefi ve bu teşekkülün yüksek reisi general Miller'in muavini olan General Abranof'un bir emirnamesini neşretmektedir. Bu emirname mucibince general Abranof, general Miller'in yerine geçecek ve bundan sonra daimî olarak Sofya'da ikamet edecektir.

Pariste bir Generalin Evine de bomba koydular

Paris, 27 (A.A.) — Askerî şûra azasından general Pretolatın evinde bir bomba bulunmuştur. Bomba infilâk etmeden görülmüş ve derhal kaldırılmıştır. Bomba Belediye lâboratuvar heyetinin nezareti altında muayene edilme üzere götürülmüştür.

bir kamçı gibi şahlandırdı:

«— Şu anda Cumhuriyet çocuğunun başardığı azametli eserlerden birinin daha şenliğini yapıyoruz!» cümlesile yaşanılmakta olan günün manasını, edebî bir belâgatle ifade eden kuvvetli hatib, uzun alkışlara hak kazanan nutkunun bir yerinde de şu hakikati haykardı:

«— Biz yol yapmıyoruz... Biz, hududumuzu kolordumuza... Yani ana vatanın demir kapısını, aslan ordumuzun çelik bacağına bağlıyoruz!»

O anda gözlerim Ali Çetinkayaaya ilişiyor: Ali Çetinkayanın gözlerinden kopan iki damla, yanaklarından yuvarlanıp ceketinin yakasını ıslatıyor.

Ve anlıyorum ki, bu iki damla göz yaşının içini dolduran sevinç, onun çetin hüviyetinden, tam üç yıl sürmüş bir uğraşmanın, bir yorgunluğun bütün zehirini boşaltmaya yetiyor!

★
Saat tam 12 yi 20 gece, Ali Çetinkaya, yarın, nafia müzesinin en şerefli köşesine yerleştirilecek olan altın yaldızlı makasla, Lüleburgaz takının ipek kordelâlarını keserken:

— Yolu açıyorum! diyor... Vatana mübarek, kutlu olsun!

★
— Bu yoldan Trakyaya ne gelecek?

Bu suale İstanbul valisi Muhittin Üstündağ evvelâ gülerken şu cevabı veriyor:

— Seyyah!..

Sonra ciddileşerek ilâve ediyor:

— Bu yol sayesinde İstanbullular, Trakya toprağının en taze meyvalarına, ve Trakya köylüsünü, İstanbul kadar geniş bir istihlâk pazarına kavuşacak!

Ortamektebler kaldırılacak

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

nununun 6 ve 20 inci maddelerini değiştirmeye karar vermiştir. Bu değişikliğe göre ilk mektebler sekiz sınıfa çıkarılacak, orta mektebler lâğvedilecektir. Vatanşahlar sekiz senelik ilk tahsili yapmağa mecbur tutulacaklardır.

Sekiz senelik ilk tahsili ikmal edenler teknik mekteplerine alınacaktır. Teknik mektebler, yüksek mekteplerin ihzarî sınıfları vaziyetinde kurulacaktır. Bu itibarla bu mekteplerde tatbik edilecek program bugünkünden büsbütün başka

Türk parasının kıymetini Düşürmek isteyenler Dün meydana çıkarıldı

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

ler borsa harici kaçak muamele ile meşgul olan ve Beyoğlunun bazı büyük kahvelerinde dolaşan bazı kimselerdir.

Bu şahıslar, resmî tekdizden sonra birer köşeye sınımlar ve tekrar ortada görünmemişlerdir. Polisçe tevkif edilen de yoktur. Borsada normal vaziyet avdet etmiştir.

Dün borsada sterlin 625 de açılmış, 628 den muamele görmüştür. Altın fiatları da düşmeğe başlamıştır ki, bu da resmî tekdizden sonra salâha delâlet eder. Cumartesi günü altın 1060 a alınıyor, 1065 kuruştan satılıyordu. Dün 1058 den alınmış, 1060 dan satılmıştır. Yani piyasaya fazla altın arz edilmiştir. Saklanma azalmıştır.

Fransız frangında da istikrar vardır. Cumartesi Londrada bir sterlin mukabil 144,65 de kapanmıştır. Dün sabah 144,43 de açılmış, 144,65 den muamele görmüş, 144,59 da kapanmıştır.

Esham ve tahvilât üzerine dün hiçbir muamele olmamıştır. Bundan dolayı birinci Ünitürk için fiat verilmemiştir. İkinci vâde Ünitürk 13,70 de açılmış, 13,70 de kapanmıştır. Bir muamele olmuştur. Ünitürk peşin 13,60 dr. İstikrazı dahilî 96 dr. Diğer esham ve tahvilât üzerine muamele olmadıktan fiat verilmemiştir.

İş müddeti Önümüzdeki yıl Tekrar tayin edilecek

(Baş tarafı 1 nci sayfa)

— Biz kanunla haftada 48 saatlik işi kabul ettik. Başka memleketler 40 saat çalıştırıyorlar. Önümüzdeki yıl kendi bünyemize uygun göreceğimiz iş müddetini tayin edeceğiz.

İzmirde incir ve üzüm işleriyle şeker fabrikalarının çalışmasında, bu tıyıl münhasır olmak üzere, iş kanunu tatbik edilmiyor. Yeni şekil ikinciteşinden itibaren

olacaktır. Sekiz senelik ilk mekteb ve teknik mekteplerinde muallimlik yapıcağlar için muhtelif kurslar açılacaktır.

Avrupaya gidecek lise mezunları
Bu sene İktisad, Maliye, Nafia ve Maarif Vekâletleri hesabına lise mezunlarından Avrupaya tahsil için talebe gönderilecektir. Dün İstanbul ve hariç vilâyetlerdeki liseler muallim meclisleri mekteplerinde toplanarak mezunlar arasından en iyilerini seçmişlerdir. Müsabaka imtihanlarına ancak bu talebeler girebilecektir.

Eminönündeki Binaların istihlakine Başlanıyor

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

Bu binalar, önümüzdeki aylar içinde istihlak edilmiş bulunacaktır.

İstihlak muamelesinin ikmalinden sonra, bu sahadaki binalar tamamen yıkılacak, ve Eminönü meydanını genişletilecek, bu suretle, çok değerli bir san'at âbidesi olan Yeniceami de, o binalar arasına sıkışmaktan kurtarılmış olacaktır.

★
Belediye Eminönünde, İş Bankası önündeki sahada, parke kaldırımı üzerine asfalt döşemiştir.

Şimdi orada, üç türlü asfalt tecrübesi yapılmaktadır. Bu tecrübelerde en muvafık bulunacak asfalt, şehrin muhtelif yerlerine döşenecektir. İş Bankası önündeki asfalt, tramvay caddesi arkasındaki yollardan geçirilerek, ve Babiâden çıkılarak Divanyoluna kadar uzatılacaktır.

Belediye ile, tramvay şirketi arasında da, altı aydır devam eden şiddetli bir ihtilâf vardır. Belediye, tramvay şirketinden üzerinden arabalarını geçirdiği yolları genişletmek hususundaki taahhüdünü yerine getirmesini istemiştir.

Önümüzdeki yıl için, İstanbulun yol ihtiyaçlarına karşı koymak emelile geniş bir faaliyet programı çizmiş bulunan belediyemiz, tramvay şirketinin bu taahhüdünü yerine getirmesini de temin edecektir.

baren tatbik olunacaktır. Herkes işlerini kanuna uyduracak, kanunun iş veren müesseselerin arzularına göre değişmeyeceğine inanacaktır.

Biz, size: «İşçiyi haftada 48 saatten fazla çalıştıramazsınız» diyoruz. Fakat müesseseniz günde 24 saat çalışarak işi işçi ekibi değiştirebilir.

İş kanunu bütün iş sahiplerine şamilidir. Yalnız fikren çalışanlar iş kanunundan hariçtir.

Biz iş kanununu yumruk yumruğa gelmeğe lüzum görmeden başarmış bulunuyoruz.

— Omsim şirketi...
Bu isim bende, teessür verici bir şüphe uyandırıyor:

— Enebi bir şirket mi?

Muhatabım gülerken, sezdiği şüphemi gideriyor:

— Hayır... «O» Osman... «M» Mahmud... «S» Salâhattin... «İ» İnşaat... «M» de Mütteahhidliği... Yani, Osman, Mahmud, Salâhaddin İnşaat Mütteahhidliği!

Sonra ilâve ediyor:

— Fakat bu, yolun Küçük Çekmece'den Lüleburgaza kadar olan kısmını yapan şirkettir. Oradan ilerisini Abdurrahman Naci yapmıştır.

★
Lüleburgazdan, azametli bir eserin millete hediye edilisine sadece seyirci olmaktan bile ithihar duyarak dönerken, gözlerim, yol kenarını süslüyen ağaç yavrularına ve asfaltta, ellerinde süpürgelele, titiz birer ev kadını dikkatle dolaşan tanzifat amelelerine ilişiyor. O zaman, Lüleburgazda dinlediğim nutuklardan birinin şu cümlelerini hatırlıyorum:

«— Yol kenarına 17000 fidan diktik...

Ve 37 muhafaza kulübesi kurduk!.. Bu kulübelerde daima bulunduracağımız memurlar, birkaç sene sonra cennete giden yemyeşil bir koridora dönecek olan asfaltı, bir cami kadar temiz tutacaklardır!

★
Görüyorsunuz ya? Bir cennet kadar güzelleştirilecek, ve bir cami kadar temiz tutulacak olan bu yol... Sade Ali Çetinkayanın değil, bütün Trakyanın gözünü sevinçten yaşartacak kadar mes'ud bir istikbalin yoludur! Naci Sadullah

Profesör Afetin tezi Türk - Osmanlı tarihinin karakteristik noktaları

Tarih Kurultayının son celsesinde profesör Bayan Afetin: «Türk - Osmanlı tarihinin karakteristik noktalarına bir bakış» adındaki kıymetli tezinin ilk kısmını neşretmiştik. Metnin neşrine devam ediyoruz:

3 — Tevakkuf ve ric'at 1579 - 1792.
4 — İnhitat 1792 - 1919.

İkinci Mehmet, Fatih ünvanını İstanbul'a sahip olmakla alırken, o Bizans İmparatorluğunun da varisi olmuştu. Haleflerinden Ya'vuz Selim Mısırın fâtih'i oldu. (1517) ve ecda dının İmparatorluk mirasına Halife İskân - bini taktı. Bu hâdise Osmanlı İmparatorluğunu teokratik bir devlet yaptı ve siyasi devlet şefleri din kitabının değişmez metinleriyle nazari olarak bağlı kalmağa mecbur oldular.

Osmanlı devleti iki İmparatorluğun mirasına konarken, onların parçalanmasından doğan beyliklerin de dağılımı idaresi üzerinde evvelâ askerî zaferler temin ederek XVI ncı asrda en büyük İmparatorluk arzisi üzerinde yerleşti. İdare sistemi, Avrupa'nın feodalite hayatı yaşayan siyasi mevcudiyetlerine, yeni bir örnek verecek tarzda ortaya çıkmıştı. «Merkeziyetçi bir monarşi» tipi gösteren bu teşkilât XIV üncü asır sonlarında çok iyi işleyen ve zamanın ihtiyacına tekabül eder bir halde idi; XV - XVI ncı asırlarda ise, devletin siyasi inkişafına beraber yürümüş, genişlemiş, kuvvetlenmiş ve yeni zamanların mühim karakterlerinden biri olmuştur. Bu devlet tipinin, Avrupa kavimleri, Osmanlılarda ilk örneğini bulmuşlardır.

XV inci asrın ilk yarısında Anadolu ve Rumelinde seyahat etmiş olan garp seyyahları Osmanlı İmparatorluğundaki idarenin intizamına, ticari ve askerî yollardaki kervan-saraylar teşkilâtına, ordunun kuvvetine, memleketin refah ve asayişine hayret ve takdirlerini yazmışlardır.

XV, XVI ncı asırlarda Osmanlı İmparatorluğunun şarkta ve garpta üstünlüğü ve «dünyanın en büyük askerî ve siyasi kudreti haline gelmesi, teşkilâtının intizamına ve iyi işleyen bir devlet makinesine ve verimli bir kültür faaliyetinde aramak lâzımdır.

İdari, askerî, mali, ekonomik işler, kanunlar ve nizamlarla tesbit edilmiştir. Devlet otoritesini şahsında toplayan hükümdar mutlak ve gayri mesul olmakla beraber hükümet teşkilâtı merkezde, vilayetlerde en ufak teferriatına kadar kurulmuş, vazifeler sahihiyetler ve mes'uliyetler taksim edilmiştir. Vergi sistemleri icabında en uygun tarzda tanzim edilmiş olduğu arşiv vesikalarında görülmektedir. Merkezdeki idare bütün İmparatorluk dahilinde en küçük köylerine kadar varidat membalarını bilmekte ve onların sarfedilecekleri yerleri nizamlarla tesbit etmektedir.

İçtimai-muavenet Türk milletinin en güzel karakterlerinden birini tebarüz ettirir. Osmanlı devrinde dahi bu halin hususiyetleri hususi vakıflara ait arşivdeki istatistiklerde görülmektedir.

Ordunun ve donanmanın kuruluşu ve işlenmesi muayyen kaidelere göre teşkilâtlanmıştı. Harp vesaiti ve tekniği, şark ve garbin bütün devletlerine faikti.

1590-1616 yılları arasında Venedikliler gemilerinin bir kısmını Türkiye tersanelerinin

de yaptıklarını kaydedersen, Türk Osmanlı denizcilik tekniğinin şöhretine bir misal vermiş olurum. Bütün bunların kökünü teşkil eden fikir hayatı, Osmanlı devletinin kuruluş ve yükseliş devirlerinde en verimli bir mevkidedir. Maarif inkişafı zamanın ihtiyaçlarına uygun görünüyordu. XVI ncı asrda İmparatorluk topraklarında geçmiş olan bir Fransız seyyah, her köyde mektebe tesadüf etmiş, ve iptidal maarifin Türkler arasında garp memleketleriyle mukayese edemeyecek derecede yayılmış olmasını büyük bir hayretle karşılamıştı.

Bizim arşivimiz dahi bu asra ait istatistiklerde İmparatorlukta ilim müesseselerinin yayılışını gösteren sarıh ve mühim rakamlar verir. Ancak o asrda bütün İslâm âlemi hayatında büyük bir gerileme hareketi, bu Osmanlı medrese teşkilâtında da kendini göstermiş ve çerçeveyi aşacak kudretlerin yetişmesine engeller çıkmıştır.

Türkiye edebiyatı, İslâm zihniyetine uyarken, gene kendi aslı karakterlerinden müphem olmuştur. O tarihten ve askerîlik menkibelerinden bahseder. Türkün ilim ve san'ati, idare etmek kudretinde de tecelli eder. Ve onu terennüm etmekle bahtiyardır. Coğrafya ilmi Piri Reis'in şahsında ve eserlerinde XVI ncı asır ilim âleminde yeni bilgiler kazandırmıştır.

Koca Sinan, İmparatorluğun haşmetini asırlar içinde yaşatmak için dünyanın en büyük mimarlık kudretini yeryüzünde yükseltmek içinler. Güzel san'atların ilerlemesi ve Avrupa eserleriyle kıyasta bizi, bu asırlarda geri bırakan kısımları da vardır. Resim ve heykeltıraşlık, din taassubunun nettiği bu san'atlar Türk dehalatına maalesef kapalı kalmıştır. Vâkıâ birçok hattatlar, müzehhipler, nakkaşların ince eserleri san'at âleminin yüksek değerleri arasındadır. Fakat bu asrda Avrupanın rönesans hareketine uymamak, Türk milletine çok şey kaybettirmiştir.

Ekonomik teşkilâtı, XVI ncı asra kadar Osmanlı İmparatorluğunu yükselten bir mevcudiyet olmuştur. Bu hususta Osmanlı devleti Ortazaman garp devletlerinden bütüben farklıdır. Onun ekonomi hayatında devletin yüksek emle tanzimi vardır. Ziraat devletin iç ve dış ihtiyaçlarına göre merkezen idare edilen bir haldedir. Her yerde hangi iskelelerde ne gibi ve ne miktar hububat, et, meyva, mahrukât, yağ vesaire gibi maddeler geleceği, onların nakliye, tahmil ve tahliye masrafları ne fiatle satılacağı muayyendi. İç piyasadaki ihtiyaç bu suretle temin edildikten sonra ihracata da müsade edilecek şeylerin de miktarı ve fiatı tesbit edilirdi.

Emniyet ve asayiş verilen ehemmiyet köylü sınıfının çalışmalarının verimini arttırmak bakımından çok faydalı idi. Sanayi hayatı teşkilâtlanmış bir haldedir. Her san'at erbabı hususî teşkilâtında yer alır, ve devletin bunlar için kurduğu nizamlara uygun hareket etmeğe mecbur kalırdı.

Bazı büyük merkezlerde muayyen san'atların âdetâ temerküz ettiği görülmüyor. Harp sanayii büyük bir inkişaf göstermiştir. Lüks sanayii Avrupa modasında yer alacak kadar kuvvetlidir. Meselâ Edirnenin deri işleri gibi.

(Arkası var)

Fotoğraf tahlilleri

Kendisini sevdiren ve eratan bir genç

Aydın okuyucularımızdan Fuad şu iki suali soruyor:

1 — İstikbalim, 2 — Arkadaşlarım karşı vaziyete ne demektir?

1 — İstikbal için hazırlanmış olan bir şeyler beklemeye pek hakkı olamaz. His ve hayal, ancak dolgun bir para ile olgunlaşabilir.

2 — Her arkadaşla teklifsiz ve lâübalı değildir. Kendisini sevdiren ve aratır.

Mutevazî ve kanaatkâr bir tip

Eskişehir okuyucularımızdan Remzi de aynı tahlili istiyor:

Zeki ve hazır cevaptır. Başkalarının şakalarına, alaylarına tahammül gösterir. Mutevazî ve kanaatkâr bir hayattır. Arkadaşlarını sıkımsaz. İşini ve hevesabını bilir.

Metin bir zekâ sahibi bir genç

Fevziye okuyucularımızdan Gökdeniz de üç sual soruyor:

1 — Zengin olacak mıyım, 2 — Muvaffak olacak mıyım, 3 — Tabiatim nasıldır?

1 — Müsbet teşebbüslerde bulunmak lâzımdır.

2 — Her şeyi izzeti nefis meselesi yapmamak daha faydalı olur.

3 — Güvenilir ve metin bir zekâ sahibi olduğun hissinin veriyor.

Son Posta
Fotoğraf tahlili kuponu

İsim
Adres

DİKKAT

Fotoğraf tahlili için bu kuponlardan 5 adedinin gönderilmesi şarttır.

ve usulca:

— Sen neredeydin? dedi
— Buradayım.
— Hayır, meydana yoktun.
— Biraz sizin odanıza gittim.
— Ne yaptın orada?

Teyzemin boynuna sarılıp öptüm:
— Biraz dinlendim. Biraz yalnız kalmağa ihtiyacım vardı.

Mazlum omuzumu tutup sordu:
— Yorgunsun Sevim?

— Hayır Mazlum merak etme, bir şey değil... Geçti... Bilirim, nişanlı nişanlısından hiç ayrılmaz amma, ne yapayım sen Gönülle konuşuyordun, ben de bu fırsattan istifade ederek gidip biraz yatımdım...

Mazlumun bakışları beni sarmaladı, göz bebekleri göz bebeklerimin içine daldı ve yavaşça:
— İyi ettin! dedi.

Ben gülümsüyordum, yüzüm gülüyordu, gözlerim endişesiz, kaygusuz, gilligışsiddi... Apaçık bir yüzle, samimi gözlerle yüzüne baktım.

Bu durumunu onu teskin etti; endişesinin zail olduğunu derhal anladım. Misafirler gittikten sonra tabii evvelâ annem yerinden kalktı:

— Biz de gidelim artık.
— Ne oldun, daha erken...

Teyzem bırakmak istemiyor, amma annemin gözlerinden uyku akıyor...
— Geceler, günler torbaya girmediyay, yarın gene görüşürüz.

Mazlum:
— Sizi, eve kadar götürüyüm, dedi.
— Bak bu olur.

Teyzem atıldı:
— Ben de gelirim.

Teyzem kanı kaynayan, canı oynayan kadınlardan. Yerinde duramıyor ve her şeyi kendine zevk ediyor.

Yolda yürüyoruz. Teyzem annemin koluna girmiş anlatıyor. Bu gecedeki pek memnun kalmış, çok sevimmış...
Mazlum yanında sessiz sadasız yürüyor. Dalgın ve düşünceli olduğunu anlıyorum... Gene aklımdan bir şeyler geçiyor ve söylemek istemiyor. Birden bire dursam, kolundan tutsam ve gözlerimi gözlerine dikerek:
« Ne düşünüyorsun? »
Diye sorsam, kızaracak, yutkunacak, cevap veremeyecek veyahut da:
« Hiç » diyecek.
Nişanlılarla karı kocaların « ne düşünüyorsun? » sualine « hiç » diye cevap vermeleri kadar fena bir şey yoktur. Bu hiçler birikir, birikir ve arada uçurumlar kadar geniş bir hiçlik, yani bir boşluk açar.
Bunun için, alacağım cevabın « hiç » olacağını kuvvetle tahmin ettiğim, hatâ emin olduğum için Mazluma:
« Ne düşünüyorsun » diye sormuyorum.
Yanyana yürüyen iki kişi, eğer birbirleriyle alakadar iseler, birbirlerinin düşüncelerini sezerler. Mazlum da aklımdan geçenleri sezmiş olacak ki birdenbire kolumu tuttu.
— Çok tatsız nişanlıyım değil mi Sevim?
— Hayır...

Galiba bunu kekeleyerek ve duraklıyarak söyledim. Mazlum başını salladı:
(Arkası var)

EKONOMİ

8 aylık kömür istihsalimiz ne için az görünüyor?

Zonguldak (Hususi) — Ağustos ayında, Havzanın bütün istismar muntakalarında 209,374 ton maden kömürü istihsal edilmiştir. Gene aynı ay içinde iç ve dış pazarlara yapılan satış miktarı 131,134 tondur.

Bu ay içinde ecebî memleketlere sevkedilen kömür, 22,263 tondur. Bu rakkam, ecebî bandırası taşıyan vapurlara verilen «İhrakiye»yi de ilâve ederse, haziranın başından sonuna kadar ecebî memleketlere yaptığımız bütün satışın 30,102 ton olduğu neticesine varırız.

Doğrudan doğruya Zonguldak havzasından ecebî memleketlere yapılan ihracat şudur:

Suriye: 3139 ton, Yunanistan: 5861, Romanya: 767, Fransa: 4979, İtalya: 13,094, İngiltere vapurları: 1828, Mısır: 434 tondur.

Havzanın son bir aylık istihsal ve imrara vaziyetini bu suretle tetkik ettikten sonra, yıla başından beri sekiz aylık istihsal ve imrara ve 936 ile olan mukayeseye geçebiliriz.

Bazı gazetelerde, Havzanın bu yıl, geçen senelere nisbetle daha fazla randıman vereceği yazılmakta ve bazı rakkamlar da zikredilmektedir. Bu rakkamları, geçen ve bu yılın bazı ayları arasında yapılan nisbetlerdir ki, kemiyet bakımından kıymetli sınırdır. Çünkü, geçen senenin herhangi bir ayındaki istihsal bu senenin herhangi bir ayındaki istihsal ile ölçmek, Havzanın asıl ve kıymet olan yıllık verimi üzerinde bizi aldatıcı bir yola sevk edebilir.

Ağustos sonundaki istihsal rakkamlarını ele alırsak, bu yıl 1936 ya nazaran Havzanın umumî istihsal nisbetinde ilerleme değil, bilakis bariz bir gerileme olduğunu anlarız.

Bu gerilemiş istihsalde olduğu gibi, kömür ihracatında da kendisini göstermektedir. Bilhassa dış pazarlara yaptığımız ihracat, ağustos sonu itibarıyla yarı yarıya düşmüş vaziyettedir.

Söylediklerimizi rakkamların ifadesiyle tevsik edelim:

1936 ağustos sonunda Havzanın umumî istihsalı 1,642,969 tondur. Bu yıl ağustosunun sonunda ise, 1,543,357 tondur. Bu yılın aleyhine olarak aradık eksiklik: (100) bin tondur. 936 yılı Ağustos sonunda iç ve dış pazarlara yaptığımız satış yekünü 1,128,233 tondur. Bu yılın; aynı müddet zarfındaki umumî imrara ise 1,052,966 tondur. Gene bu yılın aleyhine olarak aradık eksikliğin yuvarlak hesap «75» bin tondur.

936 nın sekiz aylık haricî satış yekünü 479,819 tondur. Halbuki, bu yılın sekiz aylık yekünü, 246,532 tondur. Bu yıl hesabına aradık eksiklik hemen yarı yarıyadır.

Görüldüğü ki, rakkamların ifadesi çok sarıhtır.

Havzanın işletilmeğe başlandığından bugüne kadar geçen 90 küsur yıl içinde yıllık en yüksek randıman, 935 senesindedir. İki milyon yüz bin tonla, 935 senesi rekoru muhafaza etmektedir.

936 ve 937 deki sekiz aylık istihsal karşılaştırılınca kömür istihsalatımızın bu sene 936 ya nisbetle (100) bin ton geride olduğunu görüldü.

Maamafih yılın bitmesine önümüzde henüz dört ay vardır. Bu dört ay içinde bu noksanlığı gidermek de bütüben imkansız değildir. Etibank kömür işletmesi, Havzayı

filen ele alalı henüz dört ay bile olmamıştır. Etibank işletmesi bu dört ayını, Fransız sosyetesinin - gider ayak - fazla kömür çıkarmak için ocaklarda tatbik ettiği «Zar-zor» sistemine haraplaşan kömür kuyularını, fazla istihsale elverişli bir hale getirmeye uğraşmakla geçirmiştir. Havzanın en zengin ve en verimli ocaklarını elinde tutan Etibank işletmesi, Havzayı mekanize ederek rasyonel bir çalışmağa bağlanırken tuttuğu hedef sadece yüksek bir randıman değildi.

Elde edilmek istenen netice, yüksek bir randımana ulaşmakla beraber, bugünkü istihsal nisbetini ileride bir kaç misline çıkaracak kudrette olan ocakların hayatını idame edecek «İhzari ameliyatı» ve fenni vasıtaları esaslı şekilde hakikatlendirmekti.

Fransız sosyetesini bu toprakların yabancı ve kömür hazinelerimizin kiracısı idi. Onun için, onlar madenleri aksiyonerlerine fazla kâr getirecek şekilde en az masraflarla istismar ettiler. Bilhassa, güzelim ocakların verim kabiliyetinden yarı yarıya kaybediş pahasına yapılan bu, «İhzari ameliyatı» yani masrafsız istismar şekli, Havzanın devlete itinalik edeceği haberinin duyulması üzerine daha karakteristik bir hal almıştı.

Havza bugün devletin, daha doğrusu milletimizin öz malıdır. Kömür servetimizi millet hesabına işleyen devlet teşekkülü, aksiyonerlerin kârından başka bir şey düşünmeyen yabancı kiracıların çok daha müktedir, çok daha bilgili ve isticlak bu toprağın hamurle yuğrulmuş eli tarafından idare edilmektedir.

Onun için, 936 ya göre sekiz aylık istihsal nisbetindeki (100) bin tonluk bir eksiklikten telaşlanarak bu eksikliği mazur gösterecek veya ertecek şekilde yanlış rakamlara dayanılarak yapılan neşriyatın manasını, garip ve fuzulî bir gayretkeşlikten başka bir şey değildir.

★
Bu yıl Egede Tütün mahsulü Çok nefis yetişti

İzmir 27 (Hususi) — Bir haftadanberi bütün muntakasında gözleri çelen bir faaliyet başlamış bulunuyor. Kumpanyaların eksperleri başlıca tütün istihsal merkezlerinde mahsulü gözden geçirerek İzmir dönümüşler ve hazırladıkları raporları mensup oldukları müesseselere vermişlerdir.

Amerikalı alıcıların bütün mahsulümüz hakkında verdikleri raporlar çok şayanı dikkattir. Eksperler, 937-938 Ege tütün mahsulünün, on beş senedenberi rastlanmayan bir nefasette olduğunu ve bu yıl cihan tütüncülüğü içinde bir rekor teşkil ettiğini belirtmişlerdir.

Tütün rekoltesinde, gözleri okşayan bir artma vardır. İnhisar eksperlerinin tahminlerine göre Ege rekoltesi 30 milyondur. Amerikalı eksperler, rekoltenin 34 milyon olacağını notasında ittifak etmişlerdir. Tarla tarla dolmuş Amerikalılar, en iyi cins tütün yetiştiren müstahsilin adlarını kaydetmişlerdir. Akhisar ve Ödemiş, bu sene en başta gelmektedir. Kuşadası ve Seferihisar tütünlüğü de, mikdar itibarıyla fazla olmamakla beraber çok nefisdir. Milâs tütünlüğü hakkında da iyi haberler gelmiştir.

Bu yıl üzümlü müstahsilinin rekolte noksanından karşılaştığı zararı, bütün mahsulünün kapatacağına şüphe edilmiyor. Türkiyenin bütün istihsal maddeleri içinde yurda en fazla gelir temin eden tütünlüğümüz geçen sene Egeye 21 milyon Türk lirası temin etmişti. Bu yıl rekoltenin üstünlüğüyle birlikte mahsulün de nefis oluşu, memleketi daha fazla fayda temin edeceği ümidini vermekteditir.

Şikago balcılık sergisine iştirak ediyoruz

Edirne (Hususi) — Trakyanın başlıca verimli işleri arasında alınmış olan arıcılık mükemmel bir programla gittikçe inkişaf etmektedir.

Bal ve balmumunun ıslahı ve mikdarının artırılması için Edirne ve Kırklareli ve Çanakkalede açılan arıcılık istasyonlarında yeni arı kovanları ve aletleri sun'ı pek yaptırılıp arıcılara verilmekte ve bunların kullanılmasını tarzi öğretilmektedir.

Arıcılara ameli klavuz olmak üzere arıların kış ve ilkbahar durumuna konulmaları hakkında broşürler bastırılarak dağıtılmıştır.

Geçen sene ve bu sene Trakya arıcıları için 5000 adet yeni kovan yaptırılmıştır.

Trakyanın senevi bal mahsulü 390,000 kilo ve balmumu mikdarı 22,590 kilodur. İç ve dış piyasada Trakya balları yer tutmuştur.

Bu sene Şikagoda birinci teşrinde açılacak balcılık sergisine Trakya da iştirak edecektir.

İtalya 820 ton arpa aldı

Dün Ticaret ve Zahir borsasına 20 vagon buğday, 2 vagon çavdar, 12 vagon arpa gelmiştir. Ayrıca, Ziraat Bankasına da Anadolu'dan 14 vagon buğday gelmiştir. Buğday piyasası normaldir.

İtalya ve İngiltere arpa alıcı çıkmak tadır. Dün İtalyaya 4 kuruş 17 paraya kadar 220 ton arpa satılmıştır. Ayrıca 4 kuruş 5 paradan Mersin teslimi 600 ton arpa da satılmıştır.

« Son Posta » nin edebî tefrikası : 45

Kalbimin Masalı

Yazan: SELÂMİ İZZET

Bu aklıma gelince yüzüm biraz güldü, derdimi biraz unuttum. Gene ümidde kapıldım. Elmacık kemiklerim kızardı ve kırmızılık yavaş yavaş bütün yüzümü sardı, benzime kan geldi. Daha dikkatle aynaya bakıyorum. Tuhaf şey, yüzümün şekli değişti; çizgilerim nizam girdi, çenemin uzunluğu gitti, âdetâ güzelleştim. Ablam haksızlık ediyor, çirkin değilim.

Bir an bu tebeddülün sebeplerini düşündüm. Beni bir anda güzelleştiren neydi? Nasıl olmuştu da, biraz evvel kendimi çirkin görürken şimdi güzel görüyordum?..

Bunu çok uzun düşünmeden buldum: Gülümseme.

Bir an gülümsemiştim, bu gülümseyiş beni güzelleştirmiş, yüzümün çizgilerine intizam vermişti.

Tebessüm!.. İşte kadınları daha güzel, daha alımlı yapan sır.

Güzelleşmek, güzel görünmek için en kolay çare tebessümdür ve her kadın gülümsiyebilir, demek ki güzelleşmek her kadının elindedir. Ben gülümsemenin bu kudretini bilmiyordum, e-hemmiyetini idrak edememişim, her halde benim gibi daha nice kadınlar,

kızlar var ki, gülümsemenin bu kudretini bilmiyorlar ve bilmedikleri için de somurtkan duruyorlar. Ben artık öğrendim, daha sık gülümsyeceğim, artık her an güler yüzlü olacağım...

Biraz sakinleştim, âsabım duruldu, sinirlerim yatıştı. Kendime geldim, neş'em yerine geldi...

Salona girdim. Herkes konuşuyor, gülüşüyordu. Mazlum annemin, Gönül de Bernanın yanındaydı. Teyzemle Baki de hararetili hararetili bir şey münakaşa ediyorlardı.

Teyzem beni görünce:
— Ancak hâkim huzurunda konuşan Bay Bakının bu gece genelelerini açmağa muvaffak oldu, dedi.

Baki güldü:
— Amma yaptınız, ben konuşmaz mıyım?..

— Konuşursunuz, konuşursunuz amma, saatte dört cümle...

Ablam bu sözü derhal tasdik etti:
— Evde de, söylediğim şeylere baş işaretle cevap verir; en çok söylediği söz de evet veya hayırdır.

Annem damadından yana çıkıyor:
— Erkeğin gevezesi sevilmez...
Teyzem bir aralık yanıma sokuldu

Son Posta'nın siyasi tefrikası : 39

Talat Paşanın son günleri

Yazan : Arif Cemil

Talat Paşanın birdenbire kaybolması Tayliryanı da, cürüm şeriklerini de şaşırttı. Câni, birbiri arkasına altı gün Talat Paşanın evini tarassut ettiği halde bir defa olsun onun dışarı çıktığını görmedi

İstanbul murahhasımız bu işi sırf kendi namına bir teşebbüs olarak yapmadı. Bu işler şehremanetin kontrolü altında yapıldı. Gerek İstanbul murahhası Kemal, gerekse rüfekası bu vazifeyi vatani bir hizmet telâkî ederek ve geceleri sabahlara kadar uyuymuyarak çalışmak suretiler ve mukabilinde hiç bir şey beklemiyerek ifa ettiler. Hakikat bundan ibarettir.

Tabii ekmeğin satışında oldukça büyük bir temettü hasil oluyordu. Miktar, hatırımda değil. Meselâ elli yedi paraya mal olan ekmeğin elli beş paraya satılmaya başladığından, elli yedi paraya satılmasına ufaklık para taksimi imkân vermediğinden zaruri olarak altmış paraya satılıyordu. İşte temettü bu üç paradan ileri geliyordu.

Ekmeğin tevziatı meşgul olan zevat, kimseye aid olmıyan bu fazla para ile hem memlekette ticaret hayatını canlandırmak, hem de bu vasıta ile halâkin diğer ihtiyaçlarını daha ehven fiyatlarla tedarik etmek cihetini düşünerek bu paranın etrafında hususî sermayeleri de toplayarak şirketler vücud getirdiler ve neticede bu şirketlerin sermayelerinden bir kısmını teşkil eden bu sahihsiz parayı da şer'î usuller dahilinde vakfederek ileride teşkil edilecek bir islâm bankasının sermayesini hazırlamış oldular.

Talat paşa İstanbul divanharbi tarafından yazılan ithamnamede sayılı suçları hakkında bunları söyledikten sonra dedi ki:

«— İstanbul divanharbinin aylarca yaptığı tahkikat ve tetkikat neticesinde meydana koyduğu zannettiği cürüm maddeleri beni itham etmek şöyle dursun, bilâkis masumiyetimin için delil teşkil eder. Zaten geçen meşhurîyet ve siyaset hayatıma aid bütün muamelelerim ve icraatım tetkik edilirse bunlar da bir gün vatana olan hizmetimin birer şahidi olacaktır.

Siyasî hayatımda hiç bir vakit hissiyatıma kapılmadım, hiç bir vakit şahsımı ve akrabamı düşünmedim. Bir çok kimseler beni eski arkadaşlarıma karşı nankörlükle itham ederler. Bu, kat'iyyen doğru değildir. Yaptığım bütün fedakârlıklar vatan endişesi ve umumun selâmeti neticesidir. Beni yakından tanıyanlar bunu tasdik ederler. Tanımayanlar da bir gün hakikat karşısında bunu tasdik ve itiraf edeceklerdir.

— 18 —

Bu esnada Tayliryan'ı cinayete âlet olarak kullanmak isteyen Ermeni komitesi katil hazırlıklarını hemen hepsi beş beş geçe de, bir apartmanın iki kat merdivenini uçar gibi çıktı. Ve bir dairenin kapısını üç kere çaldı. Saat beş beş dakika ve bir çeyrek saniye geçe de kapı açıldı. Ve Sevim, nişanlı Çetin'in kolları arasına atıldı.

Çetin: Benim nonoşum, diye haykırdı. Rolünü harikulâde oynadın. Artık aneneni kandırır, evlenmemize izin koparırsın...

Sevim, neş'esinden, sevincinden fıkrı diyerek sordu:

— Ne yaptın da muvaffak oldun Çetin?..

Çetin göğsünü kabarta kabarta cevap verdi:

— Cevat basit.. Müdürün tabiatı bir tuhaftır. Ben ne söylesem, aksini yapar.. Onun için, seni onun yanında kötüleyince, hemen yelkenleri suya indirdi, mızıkçılık etmedi.. Yaş.. Nonoşum.. Yaman..

İbrahim Hoyi

Yarınki nüshamızda:

Dördüncü kadın kiracısı

Yazan: İsmet Hulusi

Son Postanın tefrikası: 53

Denizlerin Makyaveli Kaptan Bum Bum

Çeviren: Ahmet Cemalettin Saraçoğlu

Bataviada Felemenk dilile intişar eden gündelik bir gazete bir gün ikinci sayfasında şu beklenmiyen haberi neşretti: Lauterbah'ın ölümü

— Kah, kah, kah!.. Ben asılmadan ve bir ipin ucunda sallanmadan evvel sizlere göstereceğim bir hayli marifetlerim daha var.. denizde balık satılmaz yavrum.. siz de beni asıp kesmeyi düşünmeden evvel hele bir kere beni ele geçirin...

Sonra müstehzi bir edâ ile kadehimi kaldırdım ve ilâve ettim:

— Müstakbel sergüzeşterim ve sizlerin de yeni yeni hüsrânlarınız şerefine içiyorum...

Yanımdaki arkadaşlar yüksek sesle «Lauterbah» şarkısını hep bir ağızdan söylemeye başladılar. Bu vaziyet karşısında küstah düşmanım sesini kesti ve biraz sonra da kalkıp gitmeğe mecbur oldu.

«San Fransisko» dan tüfek ve cephaneye yüklü olarak gelmesini beklediğimiz vapurun muvasalatına intizaren ben ve Her (Helferih) Hindistana halkı galeyana teşvik eden beyannameler gönderiyorduk. Bu beyannameleri bisiklet lâstiklerinin içine dolduruyor ve Hindistana öyle gönderiyorduk.

Aradan iki hafta geçti, bizim vapurdan bir haber çıkmadı. Ben sabırsızlanmağa başlamıştım.

Konsolosa bu vapurun düşmanın eline düşerek batırılmış olmasından endişe ettiğimi söyledim. Ve filhakka bu tahminim de doğru çıktı. Çünkü bir müddet sonra geminin İngilizler tarafından yakalanmış olduğuna haber aldık.

Amerikadan silâh getirecek vapurdan ümidimizi kestikten sonra konsolosa bana Hindistana silâh ve cephaneye taşımak kadar tehlikeli başka bir iş buldu ve (Şanghai) da general konsolosa bir takım mahrem evrak götürüp götürmeyeceğimi sordu. Ben bu teklifi de tereddütsüz kabul ettim. Konsolos:

— Yalnız diyordu, bir nokta var ki çok mühimdir. Çin sahillerinde sizi tanımayan kimse yok gibidir. Kıyafetinizi ve şekli şemalini değiştirmiş olsanız bile düşmanlarımız sizi kolayca tanıyacaklardır.

Ben de şu cevabı verdim:

— Burada işsizlikten ve can sıkıntısından pathlayacağım. Diğer taraftan Almanya'ya avdet etmeden evvel Şanghai'deki eski dostlarımı bir kere daha ziyaret etmek benim için çok zevkli bir iş olacaktır. Memleketine her ne şekilde ve surette olursa olsun hizmet etmek bir zevk ve bir vazifedir değil mi? Siz alt tarafını fazla düşünmeyin de benimle göndermek istediğiniz mahrem evrakı hazırlayın bay konsolos...

Sonra gidip «Sohenberg» ile Her «Helferih» i gördüm.

Konsolosun bu teklifi yaptığı ana kadar ben «Şanghai» a gitmeyi akıl ve hayalimden bile geçirmemişim. Zaten aklı başında olan bir adamın böyle bir ihtimali bir an için bile olsa göz önüne getirmesine imkân ve ihtimal tasavvur edilebilir mi idi?

Üç arkadaş bir hayli müzakere ettikten sonra «Filipin» e kadar küçük küçük Felemenk adalarına uğramak suretilerle gitmeyi ve işin alt tarafını da talih ve kaderimize hava'e etmeyi kararlaştırdık.

— 16 —

«JAVA» DA ÖLÜYORUM, LÂKİN «MINDANAO» DA DİRİLİYORUM.

«Batavia» da Felemenk lisanile intişar eden en mühim gündelik gazete «Batavash Nieuwsblad» dır ve bu gazete bir gün ikinci sayfasında:

«Lauterbah'ın ölümü»

Serlevhalı bir havadisle intişar ediyordu. Bu müellim haber hemen o gün telgrafla, mektupla her tarafa bildirildi ve Aksay Şarkın bütün gazeteleri tarafından ıktibas edilmesi için ne yapmak mümkünse yapıldı.

Bu kara haberin dostlarca az veya çok teessürle karşılandığını pek bilmem amma, pek çoklarının bir kaç

Takma bıyığı dudaklarına yerleştirdim...

damla göz yaşını akıtarak «Lauterbah» şarkısının:

— Oh! Şimdi nereye, nerelere gitti? Mısramı tekrar ettiklerine yemin edebilirim. Benim gibi hayatımı neşe ve kakkaha içinde geçirmiş bir adamın ölümü de başkalarının elbet te benzemezdi, benziyemezdi.

Ortada müsbet bir hakikat varsa benim gaybubet etmiş olmaklım, şu fani dünyadan elimi, eteğimi çekmiş bulunmaklım idi. Bereket versin ki ortadan yok olmuş, lâkin dost ve düşmanlarımızın iman ettikleri gibi henüz ahrete gitmiş değildim. Cömert, âlıca nap ev sahibim Her «Helferih» in müdepdepe konağında evvelkisi gibi yaşıyıp gidiyordum. Yalnız bir yere çıkmıyordum. Zaten bu dâhiyane fikir de onun bir buluşu idi. Bir gün bana:

— Lauterbah azizim, demişti, sizin için ölmekten başka bir çare yok. İngilizlere oynadığımız bu kadar oyunu ancak ölüm paklar... Peşinizde dolaşan casusları, hafiyeleri ve istihbarat memurlarını taslaklarını aldatmak için bundan başka çare göremiyorum. Siz ne dersiniz dostum?

Ben boynumu büküp içimi çekerek cevap verdim:

— Pekâlâ, mademki ölmek icap ediyor, ölelim!.. Bundan kolay ne var?..

— Mükemmel şimdi bu acı ölümün teferruatını tesbit etmekten başka yapılacak bir şey kalmıyor. Haydi bakalım Lauterbah ölümlerden ölüm beğen!

Birlikte ölümümün bütün teferruatını tesbit ettik. Evvelâ bay «Helferih» benim şerefime büyük bir kaplan avı tertip etmekle işe başladı. Bütün hazırlıklar yapıldı ve bu hazırlıkları «Batavia» da çıkan bütün gazeteler yazdılar. Bu hazırlıklar devam ederken «Sohenberg» trene atılıyor ve «Java» adasının doğu sahilinde en mühim limanı olan «Sourabaya»ya gitti. Bu limana «Batavradan» şimendiferle tamam on iki saatte gidilir. «Sohenberg» benim gibi ölü veya diri olarak yakalanması için para mükafatı vadedilmiş bir kimsede olmadıktan bu seyahatimiz avı zıkkatı celbetmeden yapılmıştı. Yahut da biz nazarı dikkati celbetmediğimize kanaat hasil etmiştik.

Her «Helferih» kaplan avı hazırlıklarının ikmal ettikten sonra herkesin gözü önünde yola çıktık ve Majeste kaplanla boğuşmak için ormanın yolunu tuttuk.

«Java»da bir kaplan avı tertibi mühim bir meseledir ve bir misafir için bir kaplan avı tertip etmek o misafire en büyük şeref ve saygıyı izafe etmek demektir.

«Java» dağlarında «Badung» isminde küçük bir yayla vardır. Burası sıtından kurtulmak isteyenler için bir tedavi merkezi, adeta bir sanatoryumdur.

Kaplan avı alayı yavaş yavaş ormanlara dalarken ben de Basralı arap tüccarı kıyafetine girdim. O taraflarda Basralı arap tacirlere pek sık tesadüf edilir. Ve bir otomobile atlayıp «Ba-

da geçirmektir. «Badung» yüksek ve havadar bir yer olmakla beraber aşağı taraftan esen ve tıpkı bir fırın ağzından geliyormuş gibi insanın yüzüne sıcak sıcak öfleyen bir rüzgâr uyumama mani oluyordu. Acaba beni şu ölüme ölümüm müdür ki uyutmuyor, yatağımın içinde döndürüp duruyordu? Bilmiyorum. Herhalde muhakkak olan bir şey varsa o gece çok sinirli idim. Benim gibi küçük bir ra'ş'e hissetmedim. «Somatra»nın vahşi ve balta görmemiş ormanlarını geçmiş olan bir adam bu gece nedense her şeye sinirleniyor, sivrisineklerin vızıtması, nebatların hışırtısı ve oralarda mebzulen bulunan «Tuktoo» denilen bir nevi kertenkelelerin hüznü sesleri asabıma dokunuyordu. (Arkası var)

Bir Doktorun Günlük Notlarından (*)

Diş çürüklerinin sebepleri ve hastalıklarla olan Münasebetleri

1

Ağızda teşekkül eden hamızların tesiriyle mîna ve diş eti, kireçli maddeler erir, böylece harap olmağa başlayan diş mikropolar hücum eder. Dişin sert kısmını haricden dahil doğru tahrir eder ki buna çürük denir. Bu mikrop istilası yalnız sert kısmın değil, aynı zamanda dişin damarlarını, sinirlerini harap ederek bir takım umumî hastalıklara sebep olur.

Bundan başka, ırk, irsiyet, iklim, tagaddî, cins, yaş ve umumî hastalıklar diş çürümesinde mühim rol oynar.

1 — İrk meselesi: Alelûmum siyah ırk dişleri beyaz ırka nazaran çok mukavimdir.

2 — İrsiyet meselesi: Bazı ailelerin çocuklarında çürük fazladır. Ailenin bünyesi burada mevzuu bahstir. Sıhhatli tam olan bünyede elbette sağlam diş bulunur.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıtıp kolleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetişebilir.

Nöbetçi Eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler: Aksarayda: (Şeref), Almdarda: (Şeref Neşet) Beyazıtta: (Asador), Samatayada: (Teofilos), Eminönünde: (Mehmet Kâzım), Eyyüpte: (Hikmet Atlamaz), Fenerde: (Hüsamettin), Şehreminde: (Hamdi), Şehzadebaşında: (Asaf), Karagümrükte: (Fuat), Küçükpazarda: (Hikmet Cemil), Bakırköyünde: (Merkez).

Beyoğlu cihetindekiler: İstiklal caddesinde: (Dellasuda), Galatada: (Hüseyin Hüsnü), Taksimde: (Limonciyan), Pangaltıda: (Nargileciyan), Beşiktaşta: (Ali Rıza).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler: Sarıyerde: (Asaf), Üsküdar: (Selmîye), Kadıköyünde: (Moda), (Merkez), Büyükdada: (Halk), Heybelide: (Halk)

VALİDE SULTANIN GERDANLIĞI

YAZAN
CEVAD
FEHMI

«Son Posta» nun zabita romanı : 4

Serkomiser sor -
du:

— Hüsnü Bey kütüphaneye çekildikten sonra zili ça -
rak Gülteri çağır -
mış. Zil sesini siz de
duydunuz mu?

— İki defasında
da duydum efendim.

— Hüsnü Bey iki
defa mı zil çaldı?
Halbuki Gülter bize
bir defa çaldığını
söylemişti.

— Yanlış söyle -
memiş efendim. İ -
şittığımız ikinci ses
zil sesi değilmiş. Ba -
na öyle gelmiş ola -
cak. Kıza gidip bak -
masını söyledim. Git -
ti. bevefendi zil çal -
madığını söylemiş.

— Saat kaçta olu -
yor bu?

— Gece yarısını
geçmişti efendim.
Zannedirim bir var -
dı.

Rıdvan Sadullah atıldı.

— Gülter aşağı inip çıkarken kimse -
ye rastgelmemiş mi?

Letafet kadın Rıdvan Sadullahın yü -
züne bakarak bir müddet tereddüt et -
ti, sonra:

— Merdivenlerde İhsan Beye rast -
gelmiş efendim! diye mırıldandı. Ar -
kasında ropdöşambri varmış. Aşağı
iniyormuş.

Mükâleme birdenbire çok şayanı
dikkat bir safhaya dahil olmuştu. Rıd -
van Sadullah susunca tekrar serkomi -
ser Osman sual sormaya başladı:

— İhsan Bey bu eve sık sık gelir mi?
Kadının yüzü buruştu. Genç mü -
hendisten hiç hoşlanmadığı anlaşılı -
yordu.

— Hemen her Allahın günü burada!
dedi.

— Peki sen buna ne mana veriyor -
sun?

— Herkes ne mana veriyorsa, ben de
o manayı veriyorum. Ben de bütün E -
renköy gibi düşünüyorum.

— Yani?

Kadın birdenbire çok ileri gittiğini
anlamıştı:

— Hiç... diye tashih etti. Onlar kar -
deş gibidirler. Bir arada büyüdüler.

— Pekâlâ, geçelim. Bu tabanca Hüsnü
Beyin tabancası mı?

Letafet kadın yazıhanenin başındaki
cesede baktı. Bu bakışta derin bir kin -
nin izlerini görür gibi oldum.

— Bu tabancayı ilk defa bugün gö -
rüyorum, dedi. Benim bildiğim beye -
fendinin nikel kaplı bir tabancası var -
dır.

— Şu halde bu Hüsnü Beyin taban -
cası değil.

— Bilmiyorum.

— Sana göre bu hâdisenin iç yüzü
nedir? Hüsnü Bey intihar mı etmiştir,
yoksa...

— Bence intihar etmemiştir, efendim.

— Ne dedin? demek öldürdüler.

— Öyle zannedirim. Hüsnü Bey in -
tihar edecek adam değildi.

Kadının ağzından bundan başka bir
şey öğrenmek kabil olamadı. Dışarı çı -
karıldı. Aramızda bir müddet konuş -
tuk. Geçen mükâlemeden müdeiumu -
minin kanaatini değiştirmedeği anlaşıl -
ıyordu. Buna mukabil serkomiser a -
damaklı şüphelenmeye başlamıştı.
Rıdvan Sadullah gelince onun yüzün -
den bermutat hiç bir şey anlaşılıyordu.

Sıra hâdisesinin köşkte misafir ka -
lan genç mühendis İhsan Beye gelmiş -
ti. Odaya seri ve asabî adımlarla girdi.
Hepimizin yüzüne ayrı ayrı baktıktan

Serkomiser Osman genç mühendise sordu: — Hâdisesinin gecesi hizmetçi Gülter sizi, üzerinizde bir rob dösambri ile merdivenlerden inerken görmüş. Ne diye aşağı iniyordunuz?

sonra serkomisere vakit bırakmadan
bağırdu:

— Odamızda ne vakte kadar mah -
pus kalacağız. Benden ne istiyorsunuz?
Kanun size bu hakkı veriyor mu?

Serkomiser pişkin ve soğukkanlı bir
eda ile mukabele etti:

— Kanun bize bu hakkı veriyor, be -
yefendi. Lütfen itidalinizi muhafaza
ediniz. Esasen serbestinizin iadesi için
yalnız beş on dakika daha beklemeniz
kâfi gelecek, şimdi soracağım suallere
cevap veriniz.

— Ben bir şey bilmiyorum.

— Bildiğiniz kadarını söylersiniz.

İnce, uzun bir gençti. Saçları kızıl
renkte idi. Matruş çehresi ufak çillerle
dolu idi. Sirtında lâcivert renkte ku -
sursuz bir kostüm vardı.

Kısa kısa verdiği cevaplardan Bel -
çıkada tahsil ettiğini, elektrik şirke -
tinde mühendis olduğunu, babası öl -
düğünden daha çocuk iken dayısı Ab -
dülmüttalip beyin yanına sığındığını,
Nazanla bütün çocuklukları bir arada
geçtiği için aralarında samimiyet bu -
lunduğunu, hâdisesinin hakkında hiç bir şey
bilmediğini, o gece hep beraber yemek
yediklerini, yemekten sonra dokuz bu -
çukta Hüsnü beyin kütüphaneye çe -
kildiğini, Nazan hanımla karşı karşıya
saat on bire kadar oturduklarını, bir
müddet tavla oynadıklarını, saat 11 o -
lunca odalarına çekildiklerini anlattı.
Serkomiser Osman mutlak suali sor -
du:

— Hüsnü beyin intihar etmiş olma -
sına ihtimal veriyor musunuz?

— Bilmiyorum.

— Bu hususta hiç bir kanaatiniz de -
mi yok?

— Hayır, bunu araştırmak benim va -
zifem değil. Sizin ne işiniz var?

— Bu tabancanın Hüsnü beye ait
olup olmadığını söyleyebilir misiniz?

— Farkında değilim. Nazana sorun,
o herhalde bunu bilecektir.

— Hüsnü beyin nikel kaplı bir ta -
bancası olduğunu biliyor musunuz?

— Evet, bir kaç kere gördüm.

— Hâdisesinin sabahında İstanbula inmiş,
ancak bugün geri dönmüşsünüz. İstan -
bulda ne yaptınız?

— Siz ne karışıyorsunuz?

— Canım efendim, ne diye asabileş -
iyorsunuz? Bunlar sorulması mutlak ve
cevap verilmesi lâzım olan suallerdir.

— İşlerim vardı. Bir takım randevu -
lar ki tehir edemedim. Buradan ayrıl -
mamaklığım lâzımgeldiğini de düşün -
medim.

— Hâdisesinin gecesi saat birde Gülter
sizi odanızdan aşağı inerken görmüş.
Arkasında ropdöşambri varmış. Ne diye
aşağı iniyordunuz?

Genç adam ilk defa olarak endişeli
gözüktü. Sakin görünmeğe çalışan bir
tavırla:

— Doğrudur, dedi. Uyuyamamışım.
Tam dalarken aşağıdan, bahçeden bir
sesin «İhsan bey.. İhsan bey..» diye ses -

lendiğini duydum. Merak ederek in -
dim.

— Bu ses erkek sesi mi idi?

— Evet.

— Peki bahçeye indiniz, ne gördü -
nüz?

— Hiç bir şey...

— Size öyle gelmiş olmasın... Birisi -
nin sizi çağırdığına emin misiniz?

— Sureti kat'iyede eminim.

— Pekâlâ, geçelim. Nazan hanımla a -
ranızda yakın akrabalıktan başka, da -
ha hususî, daha yakın bir âlaka bulun -
duğu iddialarına ne diyeceksiniz?

Bu sual genç mühendisi çileden çı -
kardı. Gözleri yerinden oynadı. Çeh -
resi kıpkırmızı oldu. Ayağını yere vur -
arak bağırdu:

— Hangi ahlâksız yumurtladı bunu?
Hem siz böyle işlere ne karışıyorsunuz?

Maksadınız nedir? Hüsnü bey katledil -
di ve onu ben öldürdüm demek mi ist -
iyorsunuz? Sözü buraya mı getirecek -
siniz. Ne duruyorsunuz, haydi ellerime
kelepçe taksanız a... Öyle ya bir ev ki
içinde ihtiyar bir koca, genç bir zevce
ve genç bir misafir var. Örumceklî za -
bita kafası için muammayı halletmek
kolay. Genç kadımla genç erkek seviş -
iyorlardı. İhtiyarı ortadan kaldırmay -
ı kurdular. Bir tabanca darbesi... İş
oldu bitti. Haydi mesele hallolundu.
Nerede hapishane arabası... Ne duru -
yorsunuz?

(Arkası var)

1 KAŞE

BAŞ VE DİŞ
NEZLE
GRİP

GRİPİN

BÜTÜN
AĞRILARA KARŞI

Gripin

Sizi günlerce ıstırap çekmekten
kurtarır.

En şiddetli baş, diş, adale ağ -
rıların, üstütmekten mütevellid
bütün sancı ve sızları keser.
Nezleye, romatizmaya, kırıklığa
karşı çok müessirdir.

Midneyi bozamaz, kalbi ve böb -
rekleri yormaz.

**İcabında günde 3 kaşe
alınabilir.**

“Son Posta”nın Hikâyeleri

Güzel Daktilo

Anlatan: İbrahim Hoji

— Siz Bayan Sevim sizin değil mi?..

Sevim sert bir hareketle kapıyı açtı.
Kendisini cam anonim şirketinin geniş
ve aydınlık yazıhanesinde bulunca bütün
vücudunu garip bir tereddüt hissi kap -
ladı. Âdeta yerini yadırgadı.

Genç bir daktilo, yazı makinesinden ba -
şını kaldırdı, Sevimi süzdü ve ne istiyor -
sunuz?.. demek istemiş gibi uzun uzun
baktı:

Genç kız, bugüne söz vermişlerdi. Boş
bir daktiloluk varmış. Bay Çetine mü -
racaat etmem lâzım geliyormuş.. dedi.

Makinesinden başını kaldıran daktilo,
cevap vermeden, arkasındaki masada o -
turan bir delikanlıya döndü, başile genç
kızı gösterdi, sonra tekrar işine koyuldu.

Delikanlı da, yaşça genç kızdan pek
farklı görünmüyordu.

— Siz, Bayan Sevimsiniz değil mi?..
derken sesi, biraz sertçe, hattâ kaba kaba
çıkı.

Sevim, evet deyinceye kadar orada bu -
lunan diğer iki memur çoktan reylerini
vermiş, sizin anlıyacağınız ondan hoşlan -
mışlardı bile.. Fakat gelgelelim Çetin, hiç
te beğenmiş benzemiyordu. Bütün hal
ve hareketlerinde düpedüz bir istiskal
çeşnisi vardı.

— Şuraya oturunuz, Bayan Sevim.. ve
bana nerelerde çalıştığınızı, neler bildi -
ğinizi anlatınız, lütfen.. dedi.

Anlattığına göre, Sevim isteyi bitir -
miş, üniversiteye gitmek istemişti ama -
ma, bazı - şimdilik söylenemeyecek - se -
beplerden dolayı, çalışmayı tercih etmiş,
ilk önce steno dersi almış, arkasından
daktilo öğrenmiş, bazı hususî şirketlere
girmiş, en sonunda da kürk şirketinde
bulunmakta iken, şirketin memurları a -
rasında tasfiye yaparak aylıkları indir -
mesi yüzünden oradan ayrılmak mecbu -
riyetinde kalmıştı.

Sözünü: Amma, bana harikulâde gü -
zel bir tavsiye mektubu verdiler.. diye
bağladı, ve Çetine bükülü bir kâğıt u -
zattı.

Çetin kâğıdı açtı ve adresini yazmışlar,
makinede de sür'atli imişsiniz..

Diye mırıldandı ve genç kıza dikkatli
dikkatli bakarak:

— Küçük bir imtihan yapalım.. bir im -
lâ tecrübesi, meselâ.. dedi.

★

Çetin, Sevimin karşısına geçti. Basit ve
sayın bay diye başlayan, ve derin say -
gılarımızı sunarız ile biten klişe bir ti -
caret mektubu yazdırdı. Sonra genç
kıza bir yazı makinesini işaret etti. Ken -
disi de masasına yerleşerek başka işle -
rile meşgul oldu. Fakat işine o kadar dal -
dı ki genç kızin, «Bay Çetin yazdım, bitir
dim..» diye hafifçe mırıldanış, delikan -
lıyı âdeta yerinden sıçrattı. Bununla be -
raber, sanki boş yere tedirgin edilmişmiş
gibi, gayet kuru bir sesle:

— Maşallah, çok çabuk yazıyormuşsu -
nuz! diye istemiye istemiye Sevimi öv -
dü. Sonra yazılı kâğıdı eline alarak, ağır
ağır okudu. Okurken de hiç bir memnun -
luk göstermedi. Beğendiğini de belli et -
medi.

— Bay direktöre de göstermemiz lâ -
zım. Esasen asıl kararı verecek te o... O -
nun için, bir parça bekleyeceksiniz, diye -
rek müdürün odasına daldı.

Kalm bağadan, camları da 9 numara
gözlüklü müdür, odasında. İçinde hiye -
rolifleri andıran rakamlarla dolu bir rap -
por okumakta idi. Rahatsız edilmiş ol -

maktan doğan bir hiddetle, gözlüklerinin
üstünden bakarak:

— Ne o Bay Çetin, gene ne var?.. diye
homurdandı.

— Bir bayan daktiloluk için müracaat
etmiş efendim..

— Âlâ.. Kaç yaşlarında?.. Nasıl yazı -
yor?.. Biliyor mu?.. Eski yerinden neden
çıkış?.. Bunları anladınız mı?..

Çetin bir yandan bu sorgu kasırgasına
cevap yetiştirmeye çalışırken, can kur -
taran simidi gibi bir yandan da, Sevimin
makine ile yazdığı kâğıtla, tavsiye mek -
tubunu müdürü uzattı.

Orta yaşlı biraz aşkın gibi görünen mü -
dür cenapları bir şeyler mırıldandı, göz -
lüklerini alınının üstüne kaldırarak mem -
urunun fikrini anlamak istedi:

— Bu kız hakkındaki düşünceniz ne -
dir, Bay Çetin?..

— Bana kalırsa.. Bununla beraber e -
mir sizindir bay müdür..

— Ne demek efendim.. Çıkar ağzından
baklayı.. Ne biliyorsan söyle, canım?..

Çetin tereddüt içinde idi. Söylesin
mi, söylemesin mi? diye.. Ya bay müdü -
rün tutaraktaki saati olsa ne yapardı.. Ama,
ma gene cesaretlendi.

— Bu genç kız... diye sözüne başladı.

— E!.. Bu genç kız sonra..

— Evet efendim, bu genç kız, sizin her
zaman bir disiplin meselesi olarak emir
buyurduğunuz gibi, kâfi derecede sür'atli
yazamıyor.. Sonra efendim, asıl mühim
nokta.. Bu genç kız biraz da fazlaca gü -
zel, göz alıcı, gönül çekici, diyeceğim ge -
liyor..

— Öyle mi?.. Ne çıkar?.. Güzel kızlar
sizi yemezler a!..

— Onlar şımarık olurlar efendim.. Hem
gözleri işte değil, oynashta olur. Bütün ar -
zuları, emelleri, kendilerine şöyle zen -
gin, fakat ihtiyar bir koca bulmak..
Malûmu âliniz veçhile, ihtiyar kocaları -
nın paralarını yesinler, delikanlılarla da
gönüllerini eğlendirsinler diye.. Bir nok -
ta daha bayım.. Güzel daktilo, her zaman
maaş zammını bekler, daha kötüsü, âde -
ta güzelliğinin hakkı, kefareti imiş gibi
de sıkılmadan bunu ister de..

— Ne beis var. Liyakat gösterdi mi el -
bette ki istiyecek, değil mi?

— O halde bay müdür, yeni daktiloyu
bizzat kendiniz görmek istemez misiniz?..

Müdür kayıtsız bir eda ile..

— Hayır, hayır.. Vaktim yok diye cevap
verdi.

★

Müdür gözlüklerini tekrar burnuna
indirdi. Elindeki raporu süze süze söy -
lendi:

— Bay Çetin, bayan daktiloya kendisini
şirketimize daktilo olarak kabul ettiği -
mizi bildiriniz. Şimdilik altmış lira maaş
vereceğiz. Bir ay sonra da, işlerinden
memnun kaldığımız takdirde, aylığı 75
liraya çıkarmayı vâdediyoruz. Ve yarın
sabah ta saat tam dokuzda işe başlasın -
lar.

Çetin müdürünün emrini Sevime bil -
dirince, genç kız gayet kayıtsızcana, hen -
de hiç heyecanlanmadan:

— Teşekkür ederim Bay Çetin.. dedi ve
odadan dışarıya süzülde.

★

O akşam paydosta, yani saat beşi bir
dakika geçte Çetin şirketten çıktı. Saat
(Lütfen sayfayı çeviriniz)

**Denizlerin Makyaveli
Kaptan Bum Bum**

Bu deniz tefrikamızı bugün 14 ün -
cü sayfada bulacaksınız.

İnkıbazı, hazımsızlığı MİDE ekşilik ve yanmalarını

MAZON MEYVA TUZU GİDERİR.

MİDE ve BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ. içilmesi lâtif, tesiri kolay ve mülâyimdir. Yerini hiçbir mümasil müstahzar tutamaz. MAZON isim, HOROZ markasına dikkat

Deposu: Mazon ve Boton ecza deposu. İstanbul Yeni postana arkasında N. 47

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum İdaresi İlanları

İrmak - Ereğli hattının Çatalağzından sonra Kilimli ve Zonguldak istasyonları 1/10/1937 gününden itibaren açılacağı ve her iki istasyonla diğer bilümm istasyonlar arasında yolcu ve her türlü eşya nakliyatına başlanacağı ilân olunur. «3574» «6543»

Muhammen bedeli 24800 lira olan pafta, klavuz, rayba ve frezeler 12/11/1937 Cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1860 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve Nafia müteahhitlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 za kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada Malzeme Dairesinden; Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (6548)

SATILIK VAPUR

Deniz Yolları İşletmesi Müdürlüğünden:

İdaremizin şilep olarak kullanılmaya elverişli olan «Vatan» vapuru pazarlıkla satılacaktır.

Pazarlık 1 Teşrinievvel 1937 günü saat 15 de idareimiz levazım şefliğinde yapılacaktır.

Şeraiti öğrenmek isteyenler her gün levazım şefliğimize müracaat etmelidir. «6499»

Ankara Okulları Satınalma

Komisyonundan:

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli Kuruş	Muhammen bedeli Lira Kr.	% 7,5 teminatı Lira Kuruş	Münakasa Tarihi saati
Koyun eti	92500 Kilo	45	41625 00	3121 87	
Kuzu et	15200 »	45	6840 00	513 00	
İğir eti	13600 »	28	3808 00	285 60	8-10-1937 15 Cuma
Dana eti	7300 »	35	2555 00	191 63	
Koyun Böbrek yağı	1300 »	40	520 00	39 00	
			55348 00	4151 10	
Tavuk	5000 Adet	60	2295 00	172 12	8-10-1937 15,30
Hindi	2000 »	150	3000 00	225 00	Cuma
			5295 00	397 12	

1 — Komisyonumuza bağlı yatılı okulların ihtiyacı olan miktar, muhammen bedel ve ilk teminatı karşılığında yazılı et ve tavuk partileri ayrı ayrı kapalı zarf usulile münkasaya konulmuştur. İhalesi 8/10/1937 Cuma günü saat 15,30 da Ankara Mektepler Muhasebeciliğinde yapılacaktır.

2 — Eksiltmeye gireceklerin 1937 yılı Ticaret Odası ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 ncü maddelerine göre ellerinde bulunan belgelerle komisyona gelmeleri.

3 — İsteklilerin teklif mektuplarını 2490 sayılı kanun hükümleri dairesinde ihale saatinden bir saat evvel komisyon a makbuz mukabilinde vermeleri ve şartnamesini görmek isteyenler Mektepler Muhasebeciliğinde Komisyon kâtipliğine müracaatları ilân olunur. «6360»

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinden:

Yüksek tahsil görmüş, lisan bilir ve neşriyat işleriyle meşgul olmuş bir memura ihtiyaç vardır. Maaş dolgundur. Talip olanların «Ankarada Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Başkanlığına» vesikalariyle birlikte müracaatları. «6541»

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25.
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Seneye Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	700	400	100
YUNANİSTAN	2300	1200	700	170
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.

İlanlardan mes'uliyet alınmaz. Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf: Son Posta
Telefon: 20203

OSMANLI BANKASI

TÜRK ANONİM ŞİRKETİ

TESİS TARİHİ : 1863

Sermayesi: 10,000,000 İngiliz Lirası

Türkiyenin başlıca şehirlerle Paris, Marsilya, Nis, Londra ve Manchester'de, Mısır, Kıbrıs, Irak, İran, Filistin ve Yunanistan'da Şubeleri, Yugoslavya, Romanya, Suriye ve Yunanistanda Filialleri vardır.

Her türlü banka muameleleri yapar.

ANKARADA

A K B A

Kitap Evi Kâatçılık

Bütün mektep kitaplarının satış yeridir. Mektep kırtasiye çeşitleri en müsait şartlarla temin edilir.

Tel. 3377

DIŞ TABİBİ

RATİP TÜRKÖGLÜ

Ankara caddesinde: Meserret oteli karşısında (88) No. 11 muayenehanesinde hergün saat on dörtten (19) a kadar kabul etmektedir.

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul Satınalma Komisyonundan:

1 — Muhtelif büyüklükte 300 tane Millî Bayrağın 4/10/1937 Pazartesi günü saat 11 de açık eksiltmesi yapılacaktır.

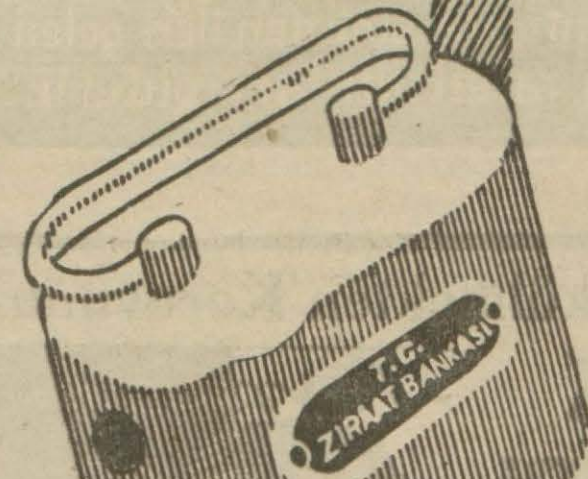
2 — Tasınlanmış değeri 1104 liradır.

3 — Şartname, evsaf ve şali nümunesi komisyondadır.

4 — İsteklilerin 83 liralık teminat makbuzu veya teminat mektupları ve kanunî vesikalariyle birlikte o gün eski ithalat gümrüğü binasındaki komutanlık Satınalma komisyonuna gelmeleri. «6277»

Kumbâre biri

HAYRETTİN ÇİZER

1000 yapar.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ZİRAAT.BANKASI

Öksürünlere ve göğüs nezlelerine

KATRAN HAKKI EKREM

Hasan zeytin yağı ve Hasan kremile ve Hasan itriyatile yapılmış gül ve limon gliserinli, fujer, kolonya, şipr, gül, limon ve bilhassa amber kokulu

HASAN SABUNLARI BİRER ŞAHESERDİR.

Nazik cildli kadınlarla çocuklar, bebeler mutlaka Hasan sabunlarla yıkanmalıdırlar. Hasan saç sabunu saçların dökülmesine ve kepeklere mani olduğu için saçları yıkarken yalnız ondan kullanılmalıdır.

Güzellik ve sıhhat için ilk şart
SABAHA, ÖĞLE ve AKŞAM
HER YEMEKTE SONRA

RADYOLİN

Kullanmaktır.

Radyolin
dişleri,

Dişler çehreyi
güzelleştirir.

Radyolin
dişleri,

Dişler mideyi
sağlamlaştırır.

RADYOLİN dişleri temizler ve parlatır, mikropları
Yüzde yüz öldürür. Diş etlerini besliyerek hastalan-
malarına mâni olur, Ağız kokusunu keser.

Sabah, öğle, akşam günde 3 defa

NERVİN

Sinir ağrıları, asabî öksü-
rükler, asabî zayıflık, uyku-
suzluk, baş ve yarım baş ağ-
rısı, baş dönmesi, baygınlık,
carpıntı, ve sinirden ileri gelen
bütün rahatsızlıkları giderir.

"Havalandırılmış,"
Yeni
Pudra

Esmer ve
sarışınlara
TABİİ BİR
Güzellik verir.

Güzellik mütehassısı Parisli bir
kimyagerin şayanı hayret keşfi:

Evvelce mevcudiyeti bile tahayyül
edilemeyen on misli daha ince, daha
hafif ve havada uçurulup tekrar top-
lanan yegâne pudra haline getiren
Parisli bir kimyagerin şayanı hayret
yeni usulü, Tokalon pudrasının ima-
linde tatbik edilmektedir. Bunun için-
dir ki, Tokalon pudrası, cildi bir güzel-
lik tabakasıyla kaplayarak yüze mun-
tazaman ve mütesaviyen yayılır ve âde-
ta tabii bir güzellik temin eder. Bu
pudra ile «Makyaj edilmiş» manza-
rasını veren âdi ve ağır pudralar ara-
sında ne büyük fark değil mi? Aynı
zamanda Tokalon pudrasında krem
köpüğü vardır. Pudranın tamam 8 sa-
at cilde yapışmış kalmasına sebep
olur. Tokalon pudrasını kullandığınız
takdirde, en sıcak salonlarda bile tek-
rar pudralanmaya hacet yoktur. Uzun
bir dans suvaresinden sonra bile teniniz
daima terü taze kalacaktır.

KERPETEN GİBİ
SÜKER
ATAR

BEŞİK
KEMAL
NASIR
İLACI

İlan Tarifemiz

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sayfeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında
fazlaca miktarda ilân yapacak-
lar ayrıca tenzilâtli tarifemizden ist-
tifade edeceklerdir. Tam, yarım ve
çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir
tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid
işler için şu adrese müracaat edil-
melidir:

İlançuk Kollektif Şirketi,
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Doğurduktan
sonra

Uzviyetiniz şiddetli bir sademe-
ye maruz kaldığını, zafiyete ve
kuvvetsizliğe duçar olduğunuzu,
ciddi ihtilâtlar tehlikesi belir-
diğini hissettiğinizde:

Kuvvetinizi lade ve uzviyetinizi
takviye edecek bir kuvvet ilâ-
cına ihtiyacınız vardır.

Bu gibi ahvalde en şayanı
tavsiye, en mükemmel
KUVVET ve SİHHAT
EKSİRİ olan

QUINA LAROCHE'U
kullanınız. Her eczanede satılır

T. C. ZİRAAT BANKASI İstanbul Şubesinde:

Hangar inşaatı

Halkalı Ziraat mektebile Yeşilköy Tohum Islah Enstitüsünde y.
ilân edilen hangarların inşaat şeraitinde değişiklik yapılacağından bu
malûmat almak için nihayet 30/9/1937 Perşembe günü saat 15 şe kadar Banka-
mız Müdüriyetine müracaat edilmesi.

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11 / Birinciteşrin / 1937 dedir.

Büyük ikramiye: **200.000** liradır...

Bundan başka: 40.000, 25.000, 20.000 15.000, 10.000 Liralık
ikramiyelerle (200.000 ve 50.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

DİKKAT:

Bilet alan herkes 7 Birinciteşrin 937 günü akşamına kadar biletini
değiştirmiş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakki
sakit olur.

Yüksek Mühendis Mektebi Artırma ve Eksiltme
K omisyonundan:

Eksiltmeye konan me- vaddin cinsi	Mikdarı	Tahmin fiatı	Pey ak- çesi	Eksiltmenin T.	Gün ve saati
Karpuz	4000 A.	10 Ku.	:		
Kavun Kırkağaç	1000 A.	13 »	:		
Kavun Hasanbey	500 A.	13 »	: 61 L.	7/10/37	Perşembe 14
Üzüm Yapımcak	500 K.	13 »	:		
Üzüm Çavuş	500 K.	30 »	:		

Mektebin 937 mali senesi 2 nciteşrin bidayetine kadar ihtiyacı olan yukarıda
cins, mikdar, muhammen bedel ve ilk teminatı yazılı mevad açık eksiltmeye ko-
nultu. Eksiltmesi hizasında gösterilen gün, tarih ve saatte yapılacaktır.
Şartnameyi görmek isteyenlerin hergün ve eksiltmeye girmek isteyenlerin belli
gün ve saatte Gümüşsuyundaki mekteb binası dahilinde müteşekkil Komisyona
müracaatları ilân olunur. +6244

Saçlarınızı Dökülmekten Koruyunuz

KANZUK
SAÇ EKŞİRİ
KOMOJEN

Saçların köklerini kuvvetlendirir.
Dökülmesini keser. Kepekleri ta-
mamen giderir ve büyüme kabili-
yetini artırarak saçlara yeniden
hayat verir. Kokusu lâtif, kullanışı
kolay bir saç eksiridir.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
BEYOĞLU - İSTANBUL

NEOKALMİNA

GRIP - NEZLE - NEVRALJİ BAŞ ve
DİŞ AĞRILARI - ARTRİTİZM

Operatör

Dr. A. RİZA TEZEL

Taksim - Tarlabası caddesi
Güngör apartıman No : 5

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIGİL